

ОШ „ОЛГА МИЛУТИНОВИЋ“ ГОДАЧИЦА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

**ЗА I И II ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА
ПЕРИОД ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ПОЧЕВ ОД СЕПТЕМБРА 2022-2023.
ГОДИНЕ**

УСВОЈЕН НА СЕДНИЦИ ШКОЛСКОГ ОДБОРА ОД 24 .06.2022. ГОДИНЕ

ГОДАЧИЦА, ЈУН, ГОДИНЕ 2022.

Садржај

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ	1
САДРЖАЈ	2
.....	5
I ЗАСНОВАНOST ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА НА ЗАКОНСКИМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА	6
II ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	11
2.1. ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	11
2.2. ИСХОДИ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	11
II ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	12
2.1. ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	12
2.1.1. Општи принципи образовања и васпитања	12
2.1.2. Циљеви образовања и васпитања	13
2.2 УСМЕРЕНОСТ НА ПРОЦЕСЕ, ИСХОДЕ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	14
2.2.1. Исходи након завршетка основног образовања и васпитања	14
2.2.2. Исходи образовања и васпитања	15
2.2.3. Кључне компетенције за целоживотно учење	16
2.2.4. Опште међупредметне компетенције	17
III ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	18
3.1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС	18
3.2. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПРВИ ЦИКЛУС	18
3.3. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД	18
3.4. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС (примењује се за седми и осми разред)	18
III ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	19
3.1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС	19
3.1.1. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми	19
3.2. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС	21
3.2.1. Облици образовно - васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми	22
IV ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ	23

4.1. ПРВИ ЦИКЛУС	23
4.2. ДРУГИ ЦИКЛУС	77
V ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ	200
VI ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ	226
6.1. ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ	226
6.2. ХОР И ОРКЕСТАР	228
6.3. ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	231
VII ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ	233
VIII ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ	262
IX ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ	263
X ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	265
10.1 Мере превенције	265
XI ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ	267
11.1. СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА	267
11.2. ДРАМСКА СЕКЦИЈА	268
11.3. РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА	269
11.4. КЊИЖЕВНИ КЛУБ	270
11.5. ДРАМСКА СЕКЦИЈА НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ	272
11.6. ДРАМСКА СЕКЦИЈА НА НЕМАЧКОМ ЈЕЗИКУ	274
11.7. ФУДБАЛСКА СЕКЦИЈА	276
11.8. РУКОМЕТНА СЕКЦИЈА	277
11.9. ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА	279
11.10. ЧУДЕСНИ СВЕТ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА	280

11.11. МЛАДИ ГЕОГРАФИ	282
11.12. МЛАДИ ИСТОРИЧАРИ	283
11.13. МАТЕМАТИЧКА СЕКЦИЈА	285
11.14. МЛАДИ ФИЗИЧАРИ	288
11.15. САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА	289
11.16. ХОРСКА СЕКЦИЈА	291
11.17. ЛИКОВНА СЕКЦИЈА	294
11.18. ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА	296
XII ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ	297
XIII ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	303
XIV ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	304
XV ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	305
XVI ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	307
XVII ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	308
XVIII ПРОГРАМ ПРОЈЕКТНЕ НАСТАВЕ	310
XIX ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И ШКОЛЕ У ПРИРОДИ	315
19.1. ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА	315
19.2. ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА	315
19.3. ПРОГРАМ ШКОЛЕ У ПРИРОДИ	316
XX ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	317
XXI НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈЕ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД	319
21.1. УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА ЗАВРШНОМ ИСПИТУ	319
21.2. ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА	320
21.4.ПРОГРАМ УВОЂЕЊА ИНОВАТИВНИХ МЕТОДА НАСТАВЕ, УЧЕЊА И ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА	322

Листа иновативних модела са краћим објашњењима	324
22. ЕКО ПРОГРАМ	326
22.1. ПЛАН АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЕКО ПРОГРАМА	326
23. ДИГИТАЛНА СТРАТЕГИЈА ОШ“ОЛГА МИЛУТИНОВИЋ“ ГОДАЧИЦА ДО 2023.Г.....	335
24. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ ОБОГАЂЕНОГ ЈЕДНОСМЕНСКОГ РАДА.....	340
XXIV ПРАЂЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	351
24.1. ПЛАН ЗА ПРАЂЕЊЕ И ПРОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	351
24.1.1 Евидентна листа и скала процене квалитета школског програма	351
24.1.2 Прађење реализације школског програма	352

I ZASNOVANOST ŠKOLSKOG PROGRAMA NA ZAKONSKIM I PODZAKONSKIM AKTIMA

У конципирању новог школског програма уважене су:

-развојне и образовне потребе , интереси и интересовања ученика, то јест њихов интелектуални, физички, емотивни, социјални, морални и естетски развој.

Закони /-

- Закон о основама система образовања и васпитања (“Сл.гласник РС” бр. 88/17, 27/18- др.закон и 10/19,6/2020,129/2021 и 92/2023))
- Закон о основном образовању ("Сл. гласник РС" бр. 55/2013, 101/2017 и 27/2018 - др. закон , 10/19 129/2021, 92/2023)
- Закон о удбеницима Службени гласник РС., бр. 27/2018 и 92/2023).
- Закона о друштвеној бризи о деци („Службени гласник РС" бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94, 25/96, 29/01, 16/02 – др.закон, 62/03 - др.закон, 64/03 -испр. др.закон, 101/05 - др.закон, 18/10 - др.закон и 113/17),
- Закон о службеној употреби језика и писма („Сл. гласник РС “ бр. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05,30/2010, 47/18 и 48/18-испр),
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“ бр. 35/23)
- Закон о ученичком и студентском стандарду (Сл. Гласник РС бр 55/2013,27/2018- др. закон, 10/2019)

Уредбе:

- Уредба о организовању и остваривању верске наставе и наставе алтернативног предмета у ОШ и СШ („Сл. гласник РС“ бр 46/2001),
- - Уредба о каталогу радних места у јавним службама и др.органима у јавном сектору(сл.гл.рс 81/17,6/2018,43/2018)
- Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Сл. Гл. РС“ бр. 44/2001---19/2021,48/2021, 123/2021- др. Закон , 73/2023, 83/2023 и 119/2023)
- Правилници:
- Правилник о календару образовно-васпитног рада основних школа за школску 2023-24. годину („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр.6/2024),
- Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности основне школе („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19 и 16/2020)
- Правилник о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања ("Сл.гласник РС" бр. 73/16 и 45/18 ,106/2020 , 115/2020 и 72/2023)
- Правилник о општим основама школског програма („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 5/04),
- Правилник о вредновању квалитета рада установа ("Службени гласник РС – Просветни гласник", бр. 10/2019)
- Правилник о нормативима школског простора , опреме и наставних средстава за ОШ ("Службени гласник РС – Просветни гласник", бр. 4/1990;)

- Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима наставника ,стручних сарадника и васпитача у основној школи („Сл.гласник РС-“ бр. 2/1992,02/2000),
- Правилник о стручно-педагошком надзору(„Сл.гласник РС-“ бр. 87/19),
- Правилник о дозволи за рад („Сл.гласник РС- бр 22/2005, 51/2008,88/2015, 105/2015 , 48/2016, 9/2022)
- Правилник о програму свих облика рада стручних сарадника („Сл.гласник РС- Просветни гласник“ бр. 5/12, 6/2021- др. закон),
- Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању("Сл. гласник РС", бр. 34/19,59/20 , 81/2020, 10/2024),
- Правилник о дипломама за изузетан успех ученика у основној школи ("Сл. гласник РС", бр. 139/2022 и 43/2023),
- Правилник о условима и поступку напредовања ученика основне школе („Сл.гласник РС“, бр.47/94)
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Сл.гласник РС“, бр.74/18),
- Правилник о ближим условима организовања целодневне наставе и продуженог боравка („Сл.гласник РС“, бр. 77/14),
- Правилник о ближим условима у поступку доделе јединственог образовног броја („Сл.гласник РС“ бр.81/2019),
- Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе код куће за ученике основне школе („Сл.гласник РС“ бр. 109/2020)
- Правилник о ближим условима за остваривање и начин осигурања квалитета и вредновања наставе на даљину за ученике основне школе („Сл.гласник РС“ бр. 109/2020)
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом (Сл.гласник РС, бр.80/18),
- Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", 1/11, 1/12,1/14, 12/14 ,2/18 и 3/2021,14/2022,4/2023,5/2023-исп.),
- Правилник о упису у средњу школу (Сл.гласник РС, бр. 23/2023,34/2023, 26/2024)
- Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Сл. гласник РС", бр. 46/19 и 104/2020, 11/2024),
- Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 22/16),
- Правилник о садржају и начину вођења евиденције и издавању јавних исправа у основној школи ("Сл. гласник РС", бр.66/18, 82/18,37/19 и 56/19, 112/2020, 6/2021 и 85/2021,102/2022- др. Правилник)
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника ("Сл. гласник РС ", бр.109/2021),
- Правилник о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 11/12, 15/13, 2/16, 10/16, 11/16, 2/17, 3/17, 13/18 и 11/19,2/2020, 8/2020, 16/20,19/2020,3/2021, 4/2021, 17/21,18/21 1/22,2/22, 5/22.6/22,10/22,15,22,16/22, 7/2023, 15/2023, 1/2024 и 43/2024),
- Правилник о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно-васпитни рад из изборних програма у основној школи ("Сл. гласник СРС - Просветни гласник", бр. 11/12, 15/13, 10/16, 11/16, 2/17 11/17, 16/2020 ,3/2021, 7/2023),

Правилник о степену и врсти образовања наставника верске наставе за први разред основне школе и критеријумима и начину оцењивања ученика који похађа верску наставу ("Сл. Гласник РС – Просветни гласник « бр. 5/2001 и "Сл. Гласник РС» бр. 93/2004 – др. правилник)

- Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја („Сл.гласник РС- Просветни гласник“, бр.5/11),
- Правилник о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања („Сл.гласник РС- Просветни гласник“, бр.38/13),
- Правилник о стандардима квалитета рада установе ("Сл. гласник РС - Просветни гласник" 14/18, 1/2024),
- Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик математика и природа и друштво ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/11),
- Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/10),
- Правилник о општим стандардима постигнућа за матерњи језик за крај првог циклуса основног образовања и васпитања("Сл. гласник РС - " бр. 85/20),
- Правилник о стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик ("Сл. гласник РС", бр. 78/17).
- Правилник о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране у основној школи „Службени гласник РС“, бр 68/18)
- Правилник о начину организованог превоза деце („Сл. гласник РС“ бр. 52/19 и 61/19)
- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Сл.гласник РС – Просветни гласник“ бр. 30/19),
- Правилник о обављању друштвено-корисног и хуманитарног рада (Сл.гласник РС – “ бр. 68/2018 , 10/2024),
- Правилник о педагошком и андрагошком асистенту („Сл. гласник РС“ бр.87/2019)
- Правилник о општинском савету родитеља („Сл. гласник РС“ бр.72/2018)
- Правилник о модел установи („Сл. гласник РС“ бр.10/19)
- Правилник о начину прилагођавања уџбеника („Сл. гласник РС“ бр.21/20)
- Правилник о јединственом информационом систему просвете („Сл. гласник РС“ бр.81/19)
- Правилник о ближим условима за избор директора установа образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр.108/15)
- Правилник о полагању стручног испита секретара установе образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр.8/2011, 96/2023)
- Правилник о програму обуке и полагању испита за директора школе („Сл. гласник РС“ бр.63/2018)

- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 10/17, 12/18, 15/18, 18/18 и 1/19 и 2/20 , 16/22, 1/23-исп., 13/2023, 14/2023 и 11/2024),
- Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 10/04, 20/04, 1/05, 3/06, 15/06, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11 - др. Правилник, 7/11 - др. правилници и 1/13, 4/13, 14/13, 5/14, 11/14, 11/16, 6/17 и 12/18),
- Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл.

гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/05, 15/2006, 2/08, 2/10, 7/10, 3/11 - др. правилник и 7/11 - др. правилник 1/13, 11/14, 11/16 и 12/18),

- Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 3/06, 15/06, 2/08, 3/11 - др. Правилник, 7/11 - др. правилник, 1/13, 11/16, 7/17 и 12/18),
- Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник" бр. 6/07, 2/10, 7/10 - др. правилник, 3/11 - др. правилник 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17, 12/18 и 15/18 др. правилник),
- Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/09, 3/11 - др. правилник 8/13, 11/16, 12/18, 3/19 и 12/19 и 3/2020),
- Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 2/10 и 3/11 - др. правилник 8/13, 5/14, 11/16, 7/17, 12/18 , 10/19 и 3/20)
- Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2008 ,3/11 - др. правилник 1/13, 5/14, 11/16, , 3/18 , 12/18 и 3/20)
- Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 3/2006 ,15/2006 ,2/2008 , 7/2011, др.правилник 1/13 ,11/14 ,11/16, 7/17и 12/18)
- Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 15/18,18/18,3/19,3/20 , 6/20 и 17/2021, 16/22, 13/2023, 14/2023 и 3/2024)
- Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.18/18, 13/2023)
- Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.16/18 и,3/19 и 5/2021, 13/2023)
- Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.5/19,01/20 и 6/20, 7/2022, 13/2023)
- Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.11/19, 6/20, 7/2021, 1/2023, 13/2023)
- Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.11/19, 2//20 ,6/20 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023 и 4/2024)
- Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.5/2019, 1/2020 , 6/2020 , 8/2020 , 5/2021 и 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023)
- ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Правилници:

- Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за први разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.5/01, и Сл.гласник РС бр.93/04-др.правилник)
- Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за други разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.8/03)
- Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за трећи разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.10/03 и 20/04)
- Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање-сазнање о себи и другима за четврти разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.2/05 и 15/05)
- Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање- за пети разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 15/05)
- Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање- за седми разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 7/07)
- Правилник о наставном плану и програму предмета грађанско васпитање- за осми разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/08)
- ВЕРСКА НАСТАВА - ПРАВИЛНИЦИ
 - Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава- за први разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/01)
 - Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава- за трећи разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.23/04)
 - Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава- за четврти разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.23/04,9/05)
 - Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава- за пети разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.9/05)
 - Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава- за седми разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.2/08)
 - Правилник о наставном плану и програму предмета верска настава- за осми разред основне школе("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр.7/08)

II ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

2.1. ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

2.2. ИСХОДИ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

II ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

2.1. ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

2.1.1. Општи принципи образовања и васпитања

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

- 1) једнакост и доступност остваривања права на образовање и васпитање заснованом на социјалној правди и принципу једнаких шанси без дискриминације;
- 2) усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама детета и ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа;
- 3) поштовање људских права и права сваког детета, ученика и одраслог и уважавање људског достојанства; образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негују отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;
- 4) висок квалитет образовања и васпитања за све; квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке, примена достигнућа научних дисциплина важних за процес образовања и васпитања и прилагођених узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;
- 5) целоживотно учење, које укључује све облике учења и значи учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и радних компетенција;
- 6) образовање и васпитање засновано на компетенцијама у складу са стратешким и функционалним оквиром за планирање и остваривање процеса образовања и васпитања, чиме се стварају услови и пружа подршка за развој свих компетенција;
- 7) професионалну етику и компетентност која подразумева високу стручност наставника, васпитача, стручних сарадника, директора и секретара, стални професионални развој и висок ниво професионалне одговорности и етичности;
- 8) хоризонталну и вертикалну проходност којом се осигурава могућност да ученици и одрасли током образовања промене врсту образовања (хоризонтална проходност) и могућност даљег образовања и стицања вишег нивоа образовања (вертикална проходност);
- 9) демократичност кроз укљученост свих учесника у систему образовања и васпитања у стварању и спровођењу образовних политика, поштујући потребе и права уз обавезе и одговорности;

10) аутономија установе кроз планирање и остваривање одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања поштујући специфичности установе и локалне средине.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

- 1) сарадњи са породицом, укључивањем родитеља односно другог законског заступника, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, локалном заједницом и широм друштвеном средином;
- 2) подршци преласка детета, односно ученика у следећи ниво образовања и васпитања и остваривању континуитета у образовању и васпитању;
- 3) идентификацији, праћењу и подстицању ученика и одраслих са изузетним способностима (талентовани и даровити) уз обезбеђивање услова да, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и васпитања и установама;
- 4) могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју, инвалидитетом и из осетљивих група, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања и васпитања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, деца, ученици и одрасли са здравственим проблемима остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;
- 5) смањењу стопе напуштања система образовања и васпитања, посебно лица из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, лица са сметњама у развоју и инвалидитетом и других лица са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног и интеркултуралног образовања и васпитања;
- 6) каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;
- 7) остваривању права на образовање и укључивањем у систем образовања и васпитања на различитим узрастима и нивоима, без угрожавања других права детета и других људских права;
- 8) сарадњи са ученицима, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, као и остваривања одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања.

2.1.2. Циљеви образовања и васпитања

Основни циљеви образовања и васпитања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју детета, ученика и одраслог;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање позитивних људских вредности;
- 13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

2.2 УСМЕРЕНОСТ НА ПРОЦЕСЕ, ИСХОДЕ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

2.2.1. Исходи након завршетка основног образовања и васпитања

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

- 1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
- 2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- 3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
- 4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;

- 5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
- 6) бити оспособљени за самостално учење;
- 7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
- 8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
- 9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
- 10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању;
- 11) умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- 12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
- 13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
- 14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

2.2.2. Исходи образовања и васпитања

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања. Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:

- 1) изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;
- 2) прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;
- 3) користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;
- 4) ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животной средини;
- 5) ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;
- 6) зна како да учи;
- 7) уме да разликује чињенице од интерпретација;
- 8) примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;
- 9) поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;
- 10) одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;
- 11) ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштва и решавању сукоба;
- 12) покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;
- 13) остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;

14) схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;

15) има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

2.2.3. Кључне компетенције за целоживотно учење

Кључне компетенције представљају скуп интегрисаних знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и запошљавање.

Кључне компетенције за целоживотно учење су:

1) комуникација на матерњем језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми;

2) комуникација на страном језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми укључујући вештине посредовања сумирањем, тумачењем, превођењем, парафразирањем и на друге начине, као и интеркултурално разумевање;

3) математичке, научне и технолошке компетенције: основно нумеричко резонување, разумевање света природе, способност примене знања и технологије за људске потребе (медицина, транспорт, комуникације и др.);

4) дигитална компетенција: самопоуздано и критичко коришћење информационих и комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију;

5) учење учења: способност да се ефективно управља сопственим учењем: планирање, управљање временом и информацијама, способност да се превазиђу препреке како би се успешно учило, коришћење претходних знања и вештина, примена знања и вештина у различитим ситуацијама, индивидуално и/или у групи;

6) друштвене и грађанске компетенције: способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама;

7) осећај за иницијативу и предузетништво: способност да се идеје претворе у акцију кроз креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност за планирање и управљање пројектима;

8) културолошка освешћеност и изражавање: способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима – музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго.

2.2.4. Опште међупредметне компетенције

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај обавезног основног образовања и васпитања у Републици Србији, су:

- 1) компетенција за учење;
- 2) одговорно учешће у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;
- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 8) рад са подацима и информацијама;
- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;
- 11) дигитална компетенција.

III ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

3.1.ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

3.2.НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

3.3.НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД

3.4.НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС (примењује се за седми и осми разред)

III ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

3.1. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

Ред.бр.	А.ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72				
5.	Природа и друштво					2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
10.									
укупно: А		20	720	21	756	21	756	21	756
ред.бр.	Б.ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
Укупно: А+Б		21	756	22	792	22	792	22	792

3.1.1. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми

ред.бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатни настава					1	36	1	36
4.	Настава у природи*	7-10 дана годишње							

* настава у природи организује се за ученике од I – IV разреда, у трајању од 7-10 дана годишње у

складу са одговарајућим Правилником

Ред.бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
		1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1 -3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

- Ученик бира један од понуђених изборних програма
- Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта

3.2. НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС

РЕД.БР	А.ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Српски језик као нематерњи ²	3	108	2	72	3	108	2	68
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	768
7.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
8.	Физика			2	72	2	72	2	68
9.	Хемија					2	72	0	68
10.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
11.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	2+1,5	72+54	2+1,5	72+54	3	108	3	102
	УКУПНО: А	24-27	1026-1134	28-31	1062-1170	28-31	1008-1116	28-30	952-1020
РЕД. БРОЈ	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	4Страни језик-француски језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Матерњи језик/говор елементима националне културе	2	72	2	72	2	72	2	68
	укупно: Б	3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	102-170
	УКУПНО: А + Б	27-30	1026-1134	28-31	1062-1170	31-34	1116-1224	31-33	1054-1122

3.2.1.Облици образовно - васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

РЕД. БР.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИР АЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Слободне наставне активности	1	36	1	36	1	36	1	36
РЕД. БРОЈ	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	нед.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁵	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

5 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

6 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

7 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

IV ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

4.1. ПРВИ ЦИКЛУС

Назив предмета: СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ: Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 180

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује изговорени глас и написано слово, изговорене и написане речи и реченице - влада основном техником читања и писања ћириличног текста - разуме оно што прочита. 	<p>Припремни период: испитивање способности ученика, усмено изражавање кроз игре и активности где се вежба комуникација, луткарске представе, вежбе у посматрању, вежбе у слушању, аналитичка вежбања, синтетичка вежбања, вежбе у отклањању дијалекатских и жаргонских карактеристика говора, моторичке вежбе...</p> <p>Учење читања и писања- у зависности од предзнања ученика користи се комбинација монографског и групног поступка, групни или комплексни поступак. Вежбање читања одговарајућих текстова, правилно изговарање свих гласова и правилно наглашавање речи и реченица, учење писања појединачних штампаних и писаних слова, речи и реченица, цифара... Увежбавање писања кроз преписивање, допуњавање реченица...</p>

		<p>Усавршавање читања и писања вежбати на кратким и динамичним текстовима кроз редовно вежбање. Настава почетног читања и писања се изводи у првом полугодишту, али ако је потребно наставља се и у другом полугодишту.</p> <p>Методе: илустративно – демонстративна, пројектна настава, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интерактивна настава, тематска настава, учење путем откривања...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - учи ученике да процењују свој напредак - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -слуша инструкције учитеља -вежба читање и писање -редовно израђује домаће задатке -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -учи се процењивању сопственог напретка -запажа, упоређује, примењује, -повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство
--	--	---

		<p>-посматра, уочава и реагује на захтеве наставника</p> <p>-открива и истражује наставне садржаје дате на часу</p> <p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-комуникација</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-сарадња</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања, похваљивањем за конкретне задатке</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-анализом ученичких радова по нивоима</p> <p>-честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним испитивањима)</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
<p>2. КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <p>-активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита,</p> <p>-препозна песму, причу и драмски текст,</p>	<p>Препоручени садржаји из области Књижевност савладавају се током целе школске године.</p> <p>Ученици се оспособљавају да уз помоћ учитеља разумеју текстове из школске лектире, али и популарне, информативне текстове из часописа за децу, енциклопедија и сл.</p> <p>Успостављање разлике између дела у</p>

	<p>-одреди главни догађај, време(редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом</p> <p>-уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина,</p> <p>-изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу,</p> <p>-препозна загонетку и разуме њено значење</p> <p>-препозна басну и разуме њено значење.</p>	<p>стиху и дела у прози не врши се на теоријском нивоу.</p> <p>Приликом обраде драмских текстова за децу ученици се мотивишу на читав низ стваралачких активности које настају поводом дела(сценски наступ, драмска игра, луткарска игра, драмски дијалози, гледање дечје позоришне представе, снимање и коментарисање драматизованих одломака).</p> <p>Часови домаће лектире реализују се у другом полугодишту.</p> <p>Методe: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интерактивна настава, тематска настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује,
--	--	--

		<p>решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - учи путем игре - обогаћује речник - раде на изради панела, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) - одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенција за учење - комуникација - рад са подацима и информацијама - решавање проблема - сарадња - одговорно учешће у демократском друштву <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања, похваљивањем за конкретне задатке - евалуацијом часа - усменим испитивањем - анализом пројекта - организацијом квизова - честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним испитивањима) - јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање - редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара
3.ЈЕЗИК- Граматика, правопис и ортоепија	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује слово, реч и реченицу 	<p>Вежбе слушања, говорења, читања и писања.</p> <p>Вежбе за усвајање и утврђивање знања из граматике.</p> <p>Систематска вежбања (елементарна и сложена) за усвајање правописних</p>

	<p>-правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају, -правилно употреби велико слово.</p>	<p>правила.</p> <p>Методе: Активно учење, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну
--	---	--

		<p>интеракцију</p> <ul style="list-style-type: none"> -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
4.ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА- Говорење, слушање, писање, читање	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -учтиво учествује у вођеном и слободном разговору, -обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима, -усмено препричава, усмено прича према слици/сликама и о доживљајима, -усмено описује ствари из непосредног окружења, -бира и користи одговарајуће речи у говору, на правилан начин користи нове речи у 	<p>Језичка култура реализује се у прожимању са другим областима предмета, као и кроз самосталне наставне јединице.</p> <p>Методе: Активно учење, хеуристичка настава, пројектна настава, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, хеуристичка настава, учење</p>

	<p>свакодневном говору, -напамент говори краће књижевне текстове, -учествује у сценском извођењу текста, -пажљиво и културно слуша саговорнике, -слуша, разуме и парафразира поруку, -слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања, -примењује основна правописна правила, -пише читко и уредно, -писмено одговара на постављена питања, -спаја више реченица у краћу целину, -пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила, -гласно чита, правилно и са разумевањем, -тихо чита(у себи) са размевањем прочитаног, -пронађе информације експлицитно изнете у тексту.</p>	<p>путем откривања... Активности наставника: - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно- образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање Активности ученика: -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу Међупредметне компетенције:</p>
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња -дигитална компетенција Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	---

Назив предмета: МАТЕМАТИКА

Циљ: Циљ наставе и учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 180

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.ГЕОМЕТРИЈА - Положај, величина и облик предмета - Линије	Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: - одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством; - сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира;	При обради нових садржаја треба се ослањати на постојеће искуство и знање ученика, и настојати да ученици самостално изводе закључке. Методе: Активно учење, хеуристичка настава, пројектна настава, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, проблемска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а,... Активности наставника: - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу

		<ul style="list-style-type: none"> - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -одговара на питања везана за наставну јединицу -редовно ради домаће задатке <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -организацијом квизова -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним испитивањима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
2.БРОЈЕВИ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - броји унапред и уназад и са прескоком; 	<p>Развој појма броја и бројевног низа је наставак сазнања о бројевима, које је стечено у предшколском програму.</p> <p>Методe: Активно учење, хеуристичка</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелазпреко десетице; - растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - реши текстуални задатак са једном операцијом; - разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; - прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; 	<p>настава, пројектна настава, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, проблемска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а,..</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну
--	---	---

		<p>интеракцију</p> <ul style="list-style-type: none"> -учи путем игре -одговара на питања везана за наставну јединицу -редовно ради домаће задатке <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -организацијом квизова -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
<p>3.МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства 	<p>У оквиру ове теме, кроз практичне активности треба упознати ученике са концептом мерења, без увођења стандардних јединица мере. Када ученици овладају идејом мерења дужине, треба прећи на задатке у којима се повезују различити садржаји.</p> <p>Методе: Активно учење, хеуристичка настава, пројектна настава, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, проблемска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а, ...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес

		<ul style="list-style-type: none"> - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -одговара на питања везана за наставну јединицу -редовно ради домаће задатке <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">-евалуацијом часа-усменим испитивањем-анализом пројекта-организацијом квизова- путем анкете-честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним испитивањем)-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака-организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	---

Назив предмета: СВЕТ ОКО НАС

Циљ: Циљ наставе и учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 72

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.НЕПОСРЕДНО ОКРУЖЕЊЕ -Ја и други -Породични дом, школа -Здравље и безбедност -Оријентација у простору и времену -Човек ствара -Разноврсност природе	Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: - препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; - правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; - се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи; - придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; - сарађује са вршњацима у заједничким активностима; - одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; - чува своју, школску и имовину других; - прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; - својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; - примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;	Уважавање окружења је веома важно да полазне тачке у развоју научних идеја о природним и друштвеним појавама и процесима у настави буду управо идеје и искуства са којима ученици долазе у школу. Методе: Активно учење, хеуристичка настава, пројектна настава, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, учење путем откривања, учење уз помоћ ИКТ-а,... Активности наставника: - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно- образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање

<p>- снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката;</p> <p>- одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;</p> <p>- посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко;</p> <p>- учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;</p> <p>- разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;</p> <p>- препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера;</p> <p>- препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина;</p> <p>- идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа;</p> <p>- уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа;</p> <p>- препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу;</p> <p>- препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења;</p> <p>- штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места;</p>	<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним испитивањем) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака
---	---

	- се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; - повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.	-организовањем кратких и занимљивих игара
--	---	---

Назив предмета: ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ: Циљ наставе и учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и наслеђу свог и других народа.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ	Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: - опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор;	Програм предмета усмерен је на изградњу компетенција које су ученицима неопходне са савремени живот. Структура програма је оквирна, тематске целине постоје искључиво ради прегледности. Није пожељно копирати структуру уџбеника. Методe: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а,... Активности наставника: - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог

		<p>знања</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - развија креативност код ученика <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -раде на изрази панона, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -дигитална -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -организацијом квизова -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и
--	--	---

		оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
2.ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни	Методe: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ- а,... Активности наставника: - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно- образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање Активности ученика: -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу

		<p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради панона, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-комуникација</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-сарадња</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
<p>3.ОБЛИКОВАЊЕ</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - обликује једноставне фигуре од меког материјала; - одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; - преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - преобликује, сам или у сарадњи са другима, 	<p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, учење путем откривања...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду

	<p>употребне предмете међајући им намену;</p>	<p>пројеката, залагање на часу</p> <ul style="list-style-type: none"> - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -естетичка компетенција -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање
--	---	--

		<p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
4.СПОРАЗУМЕВАЊЕ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе. 	<p>Методe: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, учење путем откривања...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу

		<p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради панела, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>-комуникација</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-сарадња</p> <p>-дигитална компетенција</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
--	--	---

Назив предмета: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ: Циљ наставе и учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none">- објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна;- разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе;- препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу;- повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела;- поштује договорена правила понашања при слушању музике;- користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;	<p>Природа саме музике, па и предмета музичка култура указује на стално прожимање и садејство свих области и тематских јединица које су предвиђене наставним програмом.</p> <p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а,...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none">- Планира и организује наставни процес- мотивише ученике- развија интересовања ученика- објашњава, презентује, демонстрира- поставља питања- даје упутства- коригује рад ученика на часу- процењује могућности ученика- упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања- сарађује са предметним наставницима и педагогом- прати све новине у васпитно-образовном процесу- усмерава активности ученика

		<p>- подстиче на размишљање, увиђање</p> <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -естетичка компетенција -комуникација -сарадња -дигитална компетенција <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -организацијом квизова -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
2.ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изговара у ритму уз покрет бројалице; - пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; 	<p>У настави музичке културе пожељно је повезивати покрет и певање кроз извођење народних, музичких и дидактичких игара.</p> <p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; - примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; - свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; - повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; - објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; - учествује у школским приредбама и манифестацијама; 	<p>настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, , учење путем откривања...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - похваљује ученике <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина,
--	--	---

		<p>постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-комуникација</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-решавање проблема</p> <p>-сарадња</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-организацијом квизова</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
<p>3.МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - направи дечје ритмичке инструменте; - ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; - изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај. 	<p>Методe: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, учење путем откривања...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним

		<p>наставницима и педагогом</p> <ul style="list-style-type: none"> - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - похваљује ученике <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -редовно ради домаће задатке -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -организацијом квизова - путем анкете -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и
--	--	---

Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ: Циљ наставе и учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 108

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТ И	Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: - примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања) -правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања	Програм првог разреда базиран је на континуитету усвојених знања, вештина, ставова и вредности из предшколског васпитања и образовања. Уколико ученик не достигне предвиђени исход , оставља се могућност да исти достигне у наредном периоду. Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава Активности наставника: - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знањ - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика

		<p>- подстиче на размишљање, увиђање</p> <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -одговоран однос према здрављу <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара
<p>2.МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ходање и трчање - Скакања и прескакања - Бацања и хватања - Пузања, вишења, упори и пењања 	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу -одржава равнотежу у различитим кретањима - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело 	<p>Методe: Активно учење,пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава,партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике

<ul style="list-style-type: none"> - Вежбе на тлу - Вежбе равнотеже - Вежбе са реквизитима - Плес и ритмика - Полигони 	<ul style="list-style-type: none"> -примењује правилну технику дисања приликом вежбања -изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра дечији и народни плес -користи основну терминологију вежбања -поштује правила понашања на просторима за вежбања -поштује мере безбедности током вежбања -одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање -поштује правила игре -навија фер и бодри учеснике у игри -прихвати сопствену победу и пораз 	<ul style="list-style-type: none"> - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање, активност <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -комуникација -одговоран однос према здрављу -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта
---	--	---

		<p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
<p>3.ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p> <p>- Култура вежбања и играња</p> <p>- Здравствено васпитање</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања -наведе делове свога тела и препозна њихову улогу -уочи промене у расту код себе и других -уочи разлику између здравог и болесног стања -примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања -одржава личну хигијену -учествује у одржавању простора у коме живи и борава -схвати значај коришћења воћа у исхрани -правилно се понаша за столом 	<p>Методe: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу

		<p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>-одговоран однос према здрављу</p> <p>-комуникација</p> <p>-сарадња</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
--	--	--

СРПСКИ ЈЕЗИК		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
Основе читања и писања	<p>Припрема за почетно читање и писање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вежбе у посматрању - вежбе у слушању - развијање културе усменог изражавања - формирање и усавршавање културе практичног комуницирања - усвајање и развијање појма реченице - аналитичка, синтетичка аналитичко-синтетичка вежбања - лексичка и синтаксичка вежбања - вежбе артикулације - моторичке вежбе - читање - писање - гласно читање текста из читанке - тихо читање текста - степен разумевања прочитаног - читање по улогама - слова другог писма се не обрађују монографски већ по групама - прво се обрађују слова која су потпуно или приближно иста у ћирилици и у латиници - затим се обрађују слова која су потпуно различита у ћирилици и латиници - на крају се обрађују слова која су истог облика, а различито се изговарају <p>Методe: дијалoшкa , демонстрaтивнa , илустрaтивнa, текстурaлнa, учење путем открићa, игрa улoгa</p>	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - слуша - посматра - прича - практично комуницира - манипулише сликама - ређа слагалице од слова и слика - именује и чита слова, - прави речи од слова - прави од речи реченице, - чита текстове, - активно учествује у причању, - користи дечју штампу и непознате текстове
Језик(граматика и правопис)	<ul style="list-style-type: none"> - језик се представља и тумачи као систем - правопис - у настави граматике треба примењивати следеће поступке: - подстицање свесне активности - сузбијање мисаоне инерције - повезивање наставе језика са доживљајем уметничког текста - откривање стилске функције - неговање примењених знања и умења - лектира - читање и тумачење текста - препричавање - причање - описивање - усмена и писмена вежбања <p>-У настави језика ученици се оспособљавају за правилно усмену и писмену комуникацију стандардним српским језиком.</p> <p>-У првом и другом разреду у оквиру вежби слушања, говорења, читања и писања, ученици запајају језичке појаве без њиховог именовања, да би се од трећег до осмог разреда, граматички садржаји изучавали поступно и систематски.</p>	<p>ДРУГИ И ТРЕЋИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - активно слушање - састављање реченица - именује и чита слова латинице - писање по киктату <p>ЧЕТВРТИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - активно слушање - састављање и примењивање знања о реченици - уочавање језичких појава у тексту - писање по диктату

	<p>-Елементарне информације из морфологије почињу се ученицима давати од другог разреда и поступно се из разреда у разред проширују и продубљују.</p> <p>-Програмске садржаје из акцентологије не треба обрађивати као посебне наставне јединице, већ сталним вежбањем и уз коришћење аудио снимака, ученике треба привикавати да чују правилно акцентовану реч.</p> <p>-Правопис се савлађује путем систематских вежбања која се организују често, разноврсно и у различитим облицима писмених вежби. Нужно је да наставник увек има на уму пресудну улогу умесних и систематских вежбања, односно да наставно градиво није усвојено док се добро не увежба. То значи да вежбања морају бити саставни чинилац обраде наставног градива, примене, обнављања и утврђивања знања</p> <p>Методе: демонстративна, текстуална, дијалогска, учење путем открића, интерактивна, кооперативна, игролика</p>	
Књижевност	<p>-Увођење ученика у свет књижевности представља одговоран наставни задатак. Управо на овом ступњу школовања стичу се основна знања, умења и навике од којих ће у великој мери зависити не само ученичка књижевна култура, већ и општа култура на којој се темељи укупно образовање сваког школованог човека.</p> <p>-Укинута је неприродна и непотребна подела на домаћу и школску лектиру, па тако извори за обраду текстова из лектире, поред читанки, постају књиге лектире за одређени узраст и сва остала приступачна литература.</p> <p>-Дата је лектира за одређен разред, разврстана по књижевним родовима-лирика, епика, драма, да би се кроз ове програме могла пратити одговарајућа и разложна пропорција и имати увид у то.</p> <p>- Учитељу и наставнику је дата могућност и <i>допунског</i> избора текстова у складу са наставним потребама и интересовањима конкретног ђачког колектива са којим остварује програм.</p> <p>-Читање и тумачење текста у млађим разредима превасходно је у функцији усавршавања гласног читања уз постепено увођење у технику читања у себи. Тумачење текста у млађим разредима је сложен и деликатан програмски захтев где у првом и другом разреду тумачење текста има обележје спонтаног и слободног разговора са ученицима о релевантним појединостима у циљу ваљаног усвајања читања наглас и у себи. Тумачење текста ученика од трећег до осмог разреда заснива се на његовом читању, доживљавању и разумевању. При томе је квалитет схватања порука и непосредно условљен квалитетом читања. Зато су разни облици усмереног читања (изражајно читање, читање у себи, изражајно казивање) основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. Наставник ће имати у виду да је тумачење књижевних дела у начелу</p>	<p>ДРУГИ И ТРЕЋИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушање - читање текстова - активно учествовање у причању - рецитовање - драматизација <p>ЧЕТВРТИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушање - читање текстова - рецитовање - драматизација - уочавање и тумачење садржајних целина у тексту, ликова, порука...

	<p>предтеоријско и није условљено познавањем стручне терминологије. У свим разредима обрада књижевног дела треба да буде проткана решавањем проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Књижевност се у школи не предаје и не учи већ чита, усваја, у њој се ужива и о њој расправља. Савремена организација наставе матерњег језика и књижевности подразумева активну улогу ученика у наставном процесу.</p> <p>- Проучавање књижевно-уметничког дела у настави је такође сложен процес. Савремена методика наставе књижевности определила се за унутрашње проучавање уметничког текста, али она никако не предвиђа нужност примене и вантекстуалних гледишта да би књижевно уметничко дело било ваљано и поуздано протумачено.</p> <p>- Књижевне појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство.</p> <p>- Функционални појмови се не обрађују посебно, већ се у току наставе указује на њихова примењива значења. Сви ученици једног разреда неће моћи да усвоје све програмом наведене појмове за тај разред, али ће зато спонтано усвојити знатан број појмова који су у програмима старијих разреда.</p> <p>Методе: демонстративна, текстуална, дијалогска, игра улога</p>	
Језичка култура	<p>- Како би се у што већој мери развила језичка култура код ученика, неопходно је остварити основне задатке у остваривању програмских садржаја из језичке културе, а то су: препричавање, причање, описивање и усмено и писмено вежбање. Остваривање ових задатака, језичка култура у највећој мери доприноси јединству целовитости наставе српског језика и чини да се она реализује у функционалном повезивању наизглед различитих програмских садржаја, али који се најбоље остварују управо у таквој методичкој спреси.</p> <p>Методе: м. посматрања, дијалогска, игра улога, демонстративна, текстуална, метода писаних радова, стрип и амбијетална</p>	<p>ДРУГИ, ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушање - посматрање - упоређивање и манипулисање сликама - активно учествује у причању - посматра слике и склапа причу - описује на основу онога што је видео, осетио, доживео - пише састав
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
Школа	<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке - интерактивна - демонстративна - кооперативна - рад у паровима - рад у групи - игра - аудитивна 	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушање и понављање - рецитовање и певање - извршавање наредби - постављање питања - одговарање на питања - игре погађања - цртање и бојење - извођење дијалога - описивање слике - повезивање слика у причу
Ја и моји другови	<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке 	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> - слушање и понављање

	<ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<ul style="list-style-type: none"> -рецитовање и певање -постављање и одговарање на питања -игре погађања -цртање и бојење -извођење дијалога -повезивање звучног материјала са илустрацијом -повезивање слика у причу
Породица и блиско окружење	<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -слушање и понављање -рецитовање и певање -постављање и одговарање на питања -игре погађања -цртање и бојење -извођење дијалога -повезивање звучног материјала са илустрацијом -повезивање слика у причу
Празници	<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -слушање и понављање -рецитовање и певање -постављање и одговарање на питања -игре погађања -цртање и бојење -извођење дијалога -повезивање звучног материјала са илустрацијом -повезивање слика у причу
Мој дом	<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -слушање и понављање -рецитовање и певање -постављање и одговарање на питања -игре погађања -цртање и бојење -извођење дијалога -повезивање звучног материјала са илустрацијом -повезивање слика у причу
Исхрана	<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -слушање и понављање -рецитовање и певање -постављање и одговарање на питања -игре погађања -цртање и бојење -извођење дијалога -повезивање звучног материјала са илустрацијом -повезивање слика у причу
Одећа и делови тела	<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима 	<p>ДРУГИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -слушање и понављање -рецитовање и певање -постављање и одговарање на питања -игре погађања

	-рад у групи -игра -аудитивна	-цртање и бојење -извођење дијалога -повезивање звучног материјала са илустрацијом -повезивање слика у причу	
Окружење	- слушање и реаговање на инструкције наставника или са траке -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	ДРУГИ РАЗРЕД -слушање и понављање -рецитовање и певање -постављање и одговарање на питања -игре погађања -цртање и бојење -извођење дијалога -повезивање звучног материјала са илустрацијом -повезивање слика у причу	
ТРЕЋИ И ЧЕТВРТИ РАЗРЕД			
ШКОЛА МОЈИ ДРУГОВИ	-комуникативна -дијалишка -демонстративна -текстуална -писана -кооперативна -игра -интерактивна	ТРЕЋИ РАЗРЕД - вежбе слушања, - понављање, - певање, - рецитовање, - активно учествовање у разговору - преписивање, - допуњавање, - писање и спеловање слова, - писмено и усмено одговарање на питања, - читање, -драматизација дијалога, - бојење.	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД -говор -читање -писање -рад у паровима, малим и великим групама (мини дијалози, игре по улогама, симулације, итд.) -певање -игре -дописивање слова, речи -преписивање речи и реченица -посматрање -слушање и реаговање -уочавање -усмено и писмено одгова-рање на питања у вези са познатом тематиком
ПОРОДИЦА ДОМ ИСХРАНА	-комуникативна -дијалишка -демонстративна -текстуална -писана -кооперативна	ТРЕЋИ РАЗРЕД - вежбе слушања, - понављање, - певање, - рецитовање, - активно учествовање	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД -говор -читање -писање -рад у

	-игра -интерактивна	у разговору - преписивање, - допуњавање, - писање и спеловање слова, - писмено и усмено одговарање на питања, - читање, -драматизација дијалога, - бојење.	паровима, малим и великим групама (мини- дијалози, игре по улогама, симулације, итд.) -певање -игре -дописивање слова, речи - преписивање речи и реченица -посматрање -слушање и реаговање -уочавање -усмено и писмено одговарање на питања у вези са познатом тематиком
ОДЕЋА ПРАЗНИЦИ	-комуникативна -дијалишка -демонстративна -текстуална -писана -кооперативна -игра -интерактивна	ТРЕЋИ РАЗРЕД - вежбе слушања, - понављање, - певање, - рецитоване, - активно учествовање у разговору - преписивање, - допуњавање, - писање и спеловање слова, - писмено и усмено одговарање на питања, - читање, -драматизација дијалога, - бојење.	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД -говор -читање -писање -рад у паровима, малим и великим групама (мини- дијалози, игре по улогама, симулације, итд.) -певање -игре -дописивање слова, речи - преписивање речи и реченица -посматрање -слушање и реаговање -уочавање -усмено и

			писмено одговарање на питања у вези са познатом тематиком
ОКРУЖЕЊЕ	-комуникативна -дијалишка -демонстративна -текстуална -писана -кооперативна -игра -интерактивна	ТРЕЋИ РАЗРЕД - вежбе слушања, - понављање, - певање, - рецитованье, - активно учествовање у разговору - преписивање, - допуњавање, - писање и спеловање слова, - писмено и усмено одговарање на питања, - читање, - драматизација дијалога, - бојење.	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД -говор -читање -писање -рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игре по улогама, симулације, итд.) -певање -игре -дописивање слова, речи - преписивање речи и реченица -посматрање -слушање и реаговање -уочавање -усмено и писмено одговарање на питања у вези са познатом тематиком

МАТЕМАТИКА

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ДРУГИ РАЗРЕД		
- Природни бројеви до 100	Блок бројева до 100 формира се као зборови десетица и јединица, операција сабирања и одузимања, као и множења и дељења за једноцифрене бројеве су блок који представља природну целину. - демонстративна - интерактивна - истраживачка - илустративна - игра	- сабирање и одузимање до 100 - множење и дељење до 100 - меморисање - примењивање стечених знања - решавање проблема - запажање - уочавање - именованье - упориђивање
- Геометријска тела и фигуре	- Уочавају и стичу одређену спремност у цртању праве и дужи као и разних кривих и изломљених	- посматрање - уочавање

	линија - Уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи - демонстративна - интерактивна - игра - илустративна	- именоване - упоређивање - разлоковање - примена стечених знања
- Мерење и мере	- Упознају и примењују мере за дужину и време - експериментална - демонстративна - игра - интерактивна	- упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања
ТРЕЋИ РАЗРЕД		
- Блок бројева до 1000	- да савладају читање, писање и упоређивање природних бројева до 1000 - упознају римске цифре и принцип читања и писања бројева помоћу њих - успешно обављају све четири рачунске операције до 1000 - упозната својства операција користе за рационалније (лакше) рачунање - упознају зависност резултата од компонената операције - знају да израчунају вредност бројевног израза са највише 3 рачунске операције - умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција - решавају једноставније једначине - упознају и правилно записују разломке - успешно решавају текстуалне задатке - демонстративна - интерактивна - истраживачка - илустративна - игра	- сабирање и одузимање до 100 - множење и дељење - меморисање - примењивање стечених знања - решавање проблема - запажање - уочавање
- Геометријски објекти и њихови међусобни односи	- формирају представе о правој и полуправој - уочавају и цртају прав, оштар и туп угао - цртају паралелне и нормалне праве, квадрат, правоугаоник, троугао и кружницу (помоћу лењира, троугаоника и шестрара) - стичу представе о подударности фигура (преко модела и цртања) - знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла - демонстративна - интерактивна - игра - илустративна	- посматрање - уочавање - именоване - упоређивање - разликовање - примена стечених знања
- Мерење и мере	- упознају мерење масе тела и запремине течности - упознају нове јединице за време (година, век) - експериментална - демонстративна - игра - интерактивна	- упоређивање - мерење - прављење модела - примена стечених знања
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Скуп	- да савладају читање писаних природних бројева у	- сабирање и одузимање

природних бројева	<p>декадном бројевном систему</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознају скуп природних бројева и исте приказују у тачкама бројевне полуправе - примењују својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачун. олакшица - знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција - знају да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу природних бројева - упознају разломке, њихово читање, писање и значење - успешно решавају задатке дате у текстуалној форми - демонстративна - интерактивна - истраживачка - илустративна - игра - хеуристичка 	<ul style="list-style-type: none"> - множење и дељење - примењивање стечених знања - меморисање - уочавање - запажање - решавање проблема
Мерење и мере	<ul style="list-style-type: none"> - да упознају јединице за површину - претварају јединице у мање и веће јединице мере - експериментална - демонстративна - игра - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - упоређивање - посматрање - примена стечених знања - мерење - прављење модела
Површина	<ul style="list-style-type: none"> - да упознају и науче формуле за израчунавање површине правоугаоника, квадрата, коцке и квадра - примењују стечена знања кроз решавање текстуалних проблемских задатака - експериментална - демонстративна - игра - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - упоређивање - мерење - рачунање - примена стечених знања

СВЕТ ОКО НАС

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ДРУГИ РАЗРЕД		
Жива и нежива природа	<ul style="list-style-type: none"> - познаје својства и зависност живе и неживе природе - уочава разноврсност живих бића у околини - препознаје улогу човека у очувању природне равнотеже - схватање значаја повезаности живе и неживе природе - развијање одговорног односа према окружењу као и интересовање и спремност за њихово очување <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - игра улога - дијалошка амбијентална - партиципативна - експериментална - итерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - процењивање - упоређивање - експериментисање - истраживање - сакупљање - илустровање - стварање

	- кооперативна	
Где човек живи?	- сналажење у насељу - оријентација у простору - правилно понашање у групи - поштује правила саобраћаја Методe: - демонстративна - игра улога - дијалошка - радионичарска - текстуална - илустративна	- посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање
Људска делатност	- познаје услове за живот и рад - разликује материјале и њихове производе - познаје својства материјала - подстицање и развијање истраживачких активности код деце Методe: - демонстративна - игра улога - дијалошка - радионичарска - текстуална - илустративна	- посматрање - процењивање - играње - експериментисање - уочавање - закључивање
Кретање у простору и времену	- сналази се у простору и времену - познаје кретање зависности од компоненти - подстицање дечјих интересовања - практична примена стечених знања свакодневно Методe: - партиципативна - кооперативна - дијалошка - експериментална	- посматрање - уочавање - мерење - играње - закључивање

ПРИРОДА И ДРУШТВО

ТРЕЋИ РАЗРЕД

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
Природа, човек, друштво	- развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезаности тих појмова - слободно исказивање својих запажања - схватање значаја повезаности живе и неживе природе - развијање еколошке свести - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења и завичаја Методe: - дијалошка - амбијентална - експериментална - партиципативне - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна - интерактивна	- посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење
Кретање у простору и времену	- оспособљавање за сналажење у простору и времену	- посматрање - описивање

времену	<ul style="list-style-type: none"> - подстицање децјих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - партиципативне - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна - интерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење
Наше наслеђе	<ul style="list-style-type: none"> - развијање интересовања - упознавање са ближом и даљом прошлoшћу и сведоцима прошлости - подстицање и развијање истраживачких активности код деце <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - партиципативне - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна - интерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење
Материјали и њихова употреба	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација и слободно исказивање својих запажања <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - партиципативне - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна - интерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење
Људска делатност	<ul style="list-style-type: none"> - усвајање цивилизацијских тековина и могућност њиховог коришћења - разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама - познавати и придржавати се основних правила у саобраћају <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - партиципативне - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање - експериментисање - закључивање - играње - бележење - прављење

	- интерактивна	
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Моја домовина, део света	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних помова о ширем природном и друштвеном окружењу-савичају и домовини - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења - слободно исказивање својих запажања - разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама - очување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - парципативна - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна -интерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - груписање - праћење - бележење - експериментисање - истраживање
Сусрет са природом	<ul style="list-style-type: none"> - развијање основних појмова из природних наука - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења - развијање еколошке свести <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - парципативна - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна -интерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - груписање - праћење - бележење - експериментисање - истраживање
Истражујемо природне појаве	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својства материјала, објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности - развијање интересовања за истраживање природних појава и процеса у домену њихових могућности <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - парципативна - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна -интерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - груписање - праћење - бележење - експериментисање - истраживање
Рад, енергија, производња и потрошња	<ul style="list-style-type: none"> - усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања - разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама - развијање одговорног односа према себи, другоме, окружењу <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - груписање - праћење - бележење - експериментисање - истраживање

	<ul style="list-style-type: none"> - парципативна - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна -интерактивна 	
Осврт уназад- прошлост	<ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање за сналажење у простору и времену - упознавање прошлости, значајних догађаја у настанку српске државе до данашњег дана - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација - упознавање са најзначајнијим владарима државе Србије <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - амбијентална - експериментална - парципативна - решавање проблем ситуација - илустративна - кооперативна -интерактивна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - описивање - груписање - праћење - бележење - експериментисање - истраживање
ЛИКОВНА КУЛТУРА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ДРУГИ РАЗРЕД		
Кретање облика у простору	<ul style="list-style-type: none"> - познаје различите облике кретања у простору - развијање стваралачке имагинације <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалoшка - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - опажа - уочава - закључује - истражује - повезује - процењује
Дејство светлости на карактер облика (светлост, силуета)	<ul style="list-style-type: none"> - стицање искуства о дејству светлости на карактер облика - упознају и уочавају појаву светлости сенке која их прати <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалoшка - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - игра - опажање - посматрање - уочавање - закључивање - процењивање
Амбијент-сценски простор	<ul style="list-style-type: none"> - познаје карактеристике разних облика амбијената - саопштавање сопственог утиска и примена стечених искустава у формирању амбијента и сценског израза <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалoшка - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - моделовање - уочавање - посматрање - процењивање
Лепо писање са калиграфијом	<ul style="list-style-type: none"> - развијати навику лепог писања <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалoшка - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - писање - упоређивање - проценивање

Контраст	<ul style="list-style-type: none"> - уочава контраст - стицање искуства о контрасту облика, карактеру облика, коришћењу материјала за рад Методе: <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање - процењивање - креирање - моделовање
Разне врсте знакова и симбола	<ul style="list-style-type: none"> - стицање искуства о визуелним знаковима - развијање маштовитог и стваралачког рада Методе: <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - креирање - процењивање
Једнобијна композиција употребних предмета	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање значаја промене облика предмета кроз практичну активност - креативно стварање употребне функције предмета Методе: <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - прикупљање - моделовање - процењивање
Замишљања	<ul style="list-style-type: none"> - ликовно изражавање доживљаја непосредног окружења Методе: <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - размишљање - разговарање - креирање - анализирање - процењивање
Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем	<ul style="list-style-type: none"> - проналажење разноврсних облика везивања у материјалном смислу - уочавање везивања у духовном смислу - стицање искуства о компоновању и реконпоновању Методе: <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - дијалогска - кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - опажање - спајање - везивање - преобликовање - процењивање - трагање
Индивидуално коришћење различитих материјала за рад (паковање)	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање вредности паковања - подстицање креативности, радозналости, неизвесности, уредности при обнављању паковања – распакивање Методе: <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна, дијалогска, кооперативна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - опажање - тумачење - анализирање - креирање - процењивање - посматрање
ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Коришћење разног материјала за компоновање	<ul style="list-style-type: none"> - усмеравање ученика ка креативној доради и преобликовању постојећих облика - развијање маште и индивидуалног ликовног израза - развијати моторичке способности Методе: <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - демонстративна - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> - цртање - прављење - сликање
Композиција и покрет у композицији	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја у природи - развијање смисла за компоновање 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - закључивање - цртање

	<p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - хеуристичка - демонстративна - кооперативна 	- сликање
Орнаментика	<ul style="list-style-type: none"> - развијање мишљења и визуелног ликовног сензибилитета - развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - демонстративна - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - цртање - сликање - вајање
Простор(повезивање разних облика у целину)	<ul style="list-style-type: none"> - развијање способности за опажање положаја облика у простору - развијање самосталног изражавања коришћењем различитих техника и средстава - развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - демонстративна - кооперативна - посматрање 	<ul style="list-style-type: none"> - цртање - процењивање - колаж - сликање
Одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика	<ul style="list-style-type: none"> - развој маште у случајно насталим ликовним вредностима <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - демонстративна - експеримент 	<ul style="list-style-type: none"> - сликање - комбиновање
Плакат, билборд, реклама	<ul style="list-style-type: none"> - увођење ученика у различите могућности комуникација - стварање услова за разумевање друштвених појава <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - демонстративна - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање - цртање - креирање - сликање
Ликовне поруке као могућност споразумевања	<ul style="list-style-type: none"> - увођење ученика у различите могућности комуницирања - стварање услова уа развијање свести о потреби чувања природне и културне околине <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - кооперативна - посматрање 	<ul style="list-style-type: none"> - сликање - цртање - вајање
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Колаж, фротаж, деколаж, асамблаж	<ul style="list-style-type: none"> - развија способност за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности - развијање маште и индивидуалног ликовног израза - схватати нове појмове и на свој начин се ликовно изразити <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалошка - демонстративна - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> - креирање - сечење - лепљење - доцртавање - досликавање
Везивање облика у тродимензионалном простору и у равни	<ul style="list-style-type: none"> - развија ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности - користи примерене технике и средстава у 	<ul style="list-style-type: none"> - сликање - вајање - уочавање

	самосталном истраживању - развија моторичке способности ученика Методe: - дијалoшка - демонстративна - прављење	- посматрање
Сликарски материјали и технике	- развијање маште и индивидуалног ликовног израза - умети примењивати различите сликарске технике, јер свака има своје специфичности Методe: - дијалoшка - демонстративна - хеуристичка	- сликање - уочавање - посматрање
Основне и изведене боје	- развија способност за препознавање боја и светлина - да осетљивост за ликовне вредности које стичу у настави, ученици примењују у раду и животу Методe: - дијалoшка - демонстративна - експеримент	- сликање - вајање - креирање
Линија, површина, волумен, боја, простор	- развијање маште и индивидуалног ликовног израза - развијање способности за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја у природи Методe: - дијалoшка - демонстративна - хеуристичка	- комбиновање - сликање - вајање - креирање
Амбијент-сценски простор	- увођење ученика у различите врсте комуникација - развијање љубави према вредностима израженим у делима свих облика уметности Методe: - дијалoшка - игра - демонстративна - кооперативна	- креирање - комбиновање - вајање - сликање - прављење
МУЗИЧКА КУЛТУРА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ДРУГИ РАЗРЕД		
Извођење музике певањем и свирањем	- развијати интересовање и креативност ученика - разумети могућност музичког изражавања - певати једноставне песме - разликовати звукове - упознаје музички речник - креира једноставну пратњу - ствара ритмичке покрете Методe: - демонстративна - аудитивна - дијалoшка - истраживачка - кооперативна	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира
Слушање музике	- разликовати звукове музичких инструмената - подстицање меморије - стицање навике за слушање музике - упознаје музичка дела (уметничка и народна) - стицање навика слушања музике, подстицање доживљаја	- слуша - уочава - истражује - закључује

	<p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - аудитивна - дијлошка - кооперативна 	
Музичко стваралаштво	<ul style="list-style-type: none"> - изражајно пева научене песме - опонашава звукове - ствара мале ритмичке целине - развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративна - аудитивна - дијлошка - истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - изражава - истражује - ствара
ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Извођење музике (певање по слуху и свирање)	<ul style="list-style-type: none"> - неговање способности извођења музике (певање-свирање) - извођење народних и уметничких дечјих игара <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудитивна - дијалогска - кооперативна - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - певање - илустровање - закључивање
Слушање музике	<ul style="list-style-type: none"> - развијање критичког мишљења (исказивање осећања у музици која се изводи и слуша) - стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска - кооперативна - демонстративна - аудитивна - истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - изражавање - закључивање - истраживање - уочавање
Музичко стваралаштво	<ul style="list-style-type: none"> - развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кооперативна - истраживачка - дијалогска - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - изражавање - истраживање - креирање
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Извођење музике певањем и свирањем	<ul style="list-style-type: none"> - неговање способности извођења музике (певање и свирање) - извођење народних и уметничких игара <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудитивна - дијалогска - кооперативна - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - певање - илустровање
Слушање и стварање музике	<ul style="list-style-type: none"> - развијање критичког мишљења (исказивање осећања у музици која се изводи и слуша) - стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука - развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности 	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - изражавање - закључивање - истраживање - уочавање - креирање

	- импровизује мелодију и задани текст Методe: - дијалoшкa - кооперативнa - демонстративнa - аудитивнa	
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ДРУГИ РАЗРЕД		
Ходање и трчање	- развијање и усавршавање моторичких способности - подстицати раст и развој правилног држања тела - задовољава потребу за кретањем и игром Методe: - разговор - демонстрација - практична активност	- ходају и трче на различите начине - ходају и трче користећи препреке - играју се дечјих игара - трчање са променом правца и ритма
Скакање и прескакање	- развија и усавршава моторичке способности - развија координацију, глупкост и експозивну снагу - социјално прилагођавање на колективан живот и рад Методe: - објашњавања - демонстрација - практична активност	- скаче у месту на различите начине и из различитих положаја - скаче у кретању на различите начине - скаче у даљ - скаче у вис - прескаче кратку вијачу на различите начине - скакање и прескакање кроз игру
Бацање и хватање	- стицањати, усавршавати и примењивати моторичка умећа - стицати и развијати свест о потреби здравља и чувању - развијати такмичарски дух Методe: - разговор - демонстрација - практична активност	- бацање лопте у циљ на различите начине - води лопту у ходању и трчању - дадаје лопту у пару - гађање лоптом у циљ - хватање и додавање лопте кроз игру
Вишења и пењања	- развијати дечју мускулатуру - неговати упорност, издржљивост, општу спремност и сналажљивост Методe: - м. објашњавања - демонстрација - практична активност	- пењу се на различите начине и уз различите предмете и справе - пењу се у комбинацији са другим облицима и кретањима
Вежбе на тлу	- повећати зглобну покретљивост - проширивати кретно искуствено колитања - побољшавати оријентацију у простору - развијати смисао за ритмичко, естетско и кретно искуство Методe: - разговор - демонстрација - практична активност	- упор у чучећи - упор у лежећи са померањемруку - колут напред - колут преко лопте - два спојена колута напред - колут назад из чучња - комбиновање колута напред назад - игра и закмичење кроз мале полигоне
Вежбе равнотеже	- развијати координацију, глупкост и равнотежу - стицање моторичких умећа Методe: - м. објашњавања - практична активност	- упор клечећи на тлу и греди - ходање на ниској греди - наскок на греду
Вежбе реквизита	- развијати спремност, снагу мишица ногу и издржљивост	- раде вежбе обликовања користећи палице, вијаче, обруче

	<ul style="list-style-type: none"> - развијати такмичарски дух <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор - демонстрација - практична активност 	<ul style="list-style-type: none"> - трче и скачу заобилазећи реквизите - играју се коришћењем реквизита
Ритмичке вежбе и народни плесови	<ul style="list-style-type: none"> - развијати смисао за ритмичко и естетско кретно изражавање - богатити кретни фонд плесовима и играма - неговати народну традицију и културу <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор - демонстрација - практична активност 	<ul style="list-style-type: none"> - дечји поскок са докораком - прескакање вијаче на различите начине - вежбе са вијачом - увежбавају плес и коло
ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Атлетика	<ul style="list-style-type: none"> - разликује правилно од неправилног држања тела - развијање и усавршавање моторичких способности - изводи покрет у задатом смеру - вешто изводи једноставне форме природног кретања - вешто изводи једноставне форме природног кретања - слуша упутства и изводи покрет у задатом смеру <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор - демонстрација - практична активност 	<ul style="list-style-type: none"> - дискусија - ходање - трчање - вежбање - анализирање - објашњавање - такмичење - самосталан и интерактиван рад (парови, тројке, групе, тим)
Вежбе на тлу и справама	<ul style="list-style-type: none"> - вешто изводи задате вежбе са реквизитима - уочава своје моторичке способности и особине, сличности и разлике међу вршњацима <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстрација - практична активност 	<ul style="list-style-type: none"> - вежбање - анализирање - поређење
Ритмичке вежбе и народни плесови	<ul style="list-style-type: none"> - усклађује једноставне и задате покрете уз музику - правилно изводи основне кораке народних плесова <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалог - практична активност - демонстрација 	<ul style="list-style-type: none"> - вежбање - анализирање - поређење - класификација
Основи тимских игара	<ul style="list-style-type: none"> - познаје правила тимских игара и придржава их се - стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалог - практична активност - демонстрација 	<ul style="list-style-type: none"> - вежбање - анализирање - поређење - трчање - скакање
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Атлетика	<ul style="list-style-type: none"> - разликује правилно од неправилног држања тела - развијање и усавршавање моторичких способности - изводи покрет у задатом смеру - вешто изводи форме једноставног кретања - слуша упутства и изводи покрете у задатом смеру <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор - демонстрација - практична активност 	<ul style="list-style-type: none"> - дискусија - ходање - трчање - вежбање - објашњавање - такмичење
Вежбе на тлу и справама	<ul style="list-style-type: none"> - вешто изводи задате вежбе са реквизитима - уочава своје моторичке способности и особине, сличности и разлике међу вршњацима 	<ul style="list-style-type: none"> - вежбање - анализирање - поређење

	<p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстрација - практична активност 	
<p>Ритмичка гимнастика и народни плесови</p>	<ul style="list-style-type: none"> - усклађивање једноставне и задате потезе уз музику - правилно изводи основне кораке народних плесова - усвајање етничких вредности и подстицање ученика на колективан живот и рад <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалог - практична активност - демонстрација 	<ul style="list-style-type: none"> - вежбање - анализирање - поређење - класификација
<p>Основи спортских игара</p>	<ul style="list-style-type: none"> - познаје правила тимских игара и придржава их се - стварање услова за социјално прилагођавање учесника и колективан живот и рад <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалог - практична активност - демонстрација 	<ul style="list-style-type: none"> - вежбање - анализирање - поређење - трчање - скакање

4.2. ДРУГИ ЦИКЛУС

Назив предмета: **СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ**

Циљ: **Циљеви** наставе и учења *српског језика и књижевности* јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања оулози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Разред: **Пети**

Годишњи фонд часова: **180 часова**

ОБЛАСТ/ ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none">– разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности– чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела– чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова– одреди род књижевног дела и књижевну врсту– разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности	<p>Препоручени садржаји из области Књижевност савладавају се током целе школске године.</p> <p>Ученици се оспособљавају да уз помоћ наставника разумеју текстове из школске лектире, али и популарне, информативне текстове из часописа за децу, енциклопедија и сл.</p> <p>Успостављање разлике између дела у стиху и дела у прози.</p> <p>Приликом обраде драмских текстова ученици се мотивишу на читав низ стваралачких активности које настају поводом дела(сценски наступ, драмска игра, луткарска игра, драмски дијалози, гледање позоришне представе, снимање и коментарисање драматизованих</p>
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none">– разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији– анализира елементе композиције	

<p style="text-align: center;">КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава)</p> <p>– разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца</p> <p>– разликује облике казивања</p> <p>– увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике</p> <p>– одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту</p> <p>– процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалвив, ведар, тужан и сл.)</p> <p>– развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела</p> <p>– одреди тему и главне и споредне мотиве</p> <p>– анализира узрочно-последично низање мотива</p> <p>– илуструје особине ликова примерима из текста</p> <p>– вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове</p> <p>– илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима</p> <p>– уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину</p> <p>– наведе примере личне добити од читања</p> <p>– напредује у стицању читалачких компетенција</p> <p>– упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст</p>	<p>одломака).</p> <p>Часови домаће лектире реализују се у првом и у другом полугодишту.</p> <p>Методe: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, тематска настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес • мотивише ученике • развија интересовања ученика • објашњава, презентује, демонстрира • поставља питања • даје упутства • коригује рад ученика на часу • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу
--	---	---

<p>КЊИЖЕВНОСТ</p>		<p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-комуникација</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-решавање проблема</p> <p>-сарадња</p> <p>-одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања, похваљивањем за конкретне задатке</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-организаацијом квизова</p> <p>-честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним испитивањима)</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
	<p>Граматика (морфологија, синтакса)</p>	<p>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:</p> <p>– разликује променљиве речи од непроменљивих</p> <p>– разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деklinацију</p> <p>– разликује основне функције и значења падежа</p> <p>– употребљава падежне облике у</p> <p>Вежбе слушања, говорења, читања и писања.</p> <p>Вежбе за усвајање и утврђивање знања из граматике.</p> <p>Систематска вежбања (елементарна и сложена) за усвајање правописних правила.</p> <p>Методе: Активно учење, илустративно –демонстративна,</p>

<p>ЈЕЗИК</p>		<p>складу са нормом – употребљава глаголске облике у складу са нормом – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима)</p>	<p>индивидуализована настава, диференцирана настава, партициптивне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава Активности наставника: - планира и организује наставни процес <ul style="list-style-type: none"> • мотивише ученике • развија интересовања ученика • објашњава, презентује, демонстрира • поставља питања • даје упутства • коригује рад ученика на часу • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање </p>
<p>ЈЕЗИК</p>			<p>Активности ученика: -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре</p>
<p>ЈЕЗИК</p>			

			<p>-обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу Међупредметне компетенције: -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара</p>
<p>Правопис</p>	<p>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова – користи правопис (школско издање)</p>	<p>Методе: Активно учење, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава Активности наставника: - планира и организује наставни процес • мотивише ученике • развија интересовања ученика • објашњава, презентује, демонстрира • поставља питања</p>	

			<ul style="list-style-type: none"> • даје упутства • коригује рад ученика на часу • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња
--	--	--	--

			<p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
	<p>Ортоеџија</p>	<p>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице – говори јасно поштујући књижевнојезичку норму – течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове 	<p>Методe: Активно учење, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес • мотивише ученике • развија интересовања ученика • објашњава, презентује, демонстрира • поставља питања • даје упутства • коригује рад ученика на часу • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу • усмерава активности ученика

			<ul style="list-style-type: none"> • подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање
--	--	--	---

			<p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>– користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог</p> <p>– издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)</p> <p>– саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште</p> <p>– проналази експлицитно и имлицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту</p> <p>– напамет говори одабране књижевне текстове или одломке</p>	<p>Језичка култура реализује се у прожимању са другим областима предмета, као и кроз самосталне наставне јединице.</p> <p>Методе: Активно учење, хеуристичка настава, пројектна настава, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, хеуристичка настава, учење путем откривања...</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес • мотивише ученике • развија интересовања ученика • објашњава, презентује, демонстрира • поставља питања • даје упутства • коригује рад ученика на часу • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <p>-показује активан приступ при излагању новог градива</p> <p>-практично примењује стечена знања</p>	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА			

		<ul style="list-style-type: none"> -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради панела, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња -дигитална компетенција <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	---

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА: Страни језик, Историја, Музичка култура, Ликовна култура, Верска настава, Грађанско васпитање.

Назив предмета: ИСТОРИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Разред: пети

Годишњи фонд часова: 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; - именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; - разврста историјске изворе према њиховој основној подели; - повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека) 	<p>Програм је конципиран тако да су за сваку од пет тематских целина (Основи проучавања прошлости, Праисторија, Стари исток, Античка Грчка и Антички Рим), дати исходи, основни и проширени садржаји. Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи историју. Они омогућавају да се циљ наставе историје достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа.Сходно томе приликом остваривања програма биће коришћене следеће методе: дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства

		<ul style="list-style-type: none"> - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради панела, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
2.ПРАИСТОРИЈА	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; - разликује основне одлике каменог и металног доба; 	<p>Програм је конципиран тако да су за сваку од пет тематских целина (Основи проучавања прошлости, Праисторија, Стари исток, Античка Грчка и Антички Рим), дати исходи, основни и проширени садржаји. Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи историју. Они омогућавају да се циљ наставе историје достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа.Сходно томе приликом остваривања програма биће коришћене следеће методе: дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна ,хеуристичка,програмирана,полупрограмирана,метода рада на тексту,метода активног учења,експериментална</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање,

		<p>усвајање и примењивање стеченог знања</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима)
--	--	--

		-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара
3.СТАРИ ИСТОК	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; - користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; - одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; - наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; - идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; - разликује врсте писама цивилизација Старог истока; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; 	<p>Програм је конципиран тако да су за сваку од пет тематских целина (Основи проучавања прошлости, Праисторија, Стари исток, Античка Грчка и Антички Рим), дати исходи, основни и проширени садржаји. Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи историју. Они омогућавају да се циљ наставе историје достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа.Сходно томе приликом остваривања програма биће коришћене следеће методе:</p> <p>дијалогска, дискусија, рад на тексту,демонстративна,илустративна,хеуристичка,програмирана,полупрограм ирана,метода рада на тексту,метода активног учења,експериментална</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика

	<ul style="list-style-type: none"> - изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; - прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; - визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради панела, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака
--	---	---

		-организовањем кратких и занимљивих игара
4.АНТИЧКА ГРЧКА	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -описе особености природних услова и географског положаја античке Грчке; - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; - приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; - идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; - истражи основна обележја и значај религије старих Грка; - разликује легенде и митове од историјских чињеница; - наведе значај и последице освајања Александра Великог; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; 	<p>Програм је конципиран тако да су за сваку од пет тематских целина (Основи проучавања прошлости, Праисторија, Стари исток, Античка Грчка и Антички Рим), дати исходи, основни и проширени садржаји. Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи историју. Они омогућавају да се циљ наставе историје достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа.Сходно томе приликом остваривања програма биће коришћене следеће методе: дијалогска, дискусија, рад на тексту, демонстративна, илустративна, хеуристичка, програмирана, полупрограмирана, метода рада на тексту, метода активног учења, експериментална</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива

	<ul style="list-style-type: none"> - израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; - користи основне историјске појмове; 	<ul style="list-style-type: none"> -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради панела, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу Међупредметне компетенције: -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња -дигитална компетенција Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
5.АНТИЧКИ	Након завршетка наставне	Програм је конципиран тако да су за

РИМ	<p>теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; - наведе основне разлике између античке римске републике и царства; - разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; - истражи основна обележја и значај религије античког Рима; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; - наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; - лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију. 	<p>сваку од пет тематских целина (Основи проучавања прошлости, Праисторија, Стари исток, Античка Грчка и Антички Рим), дати исходи, основни и проширени садржаји. Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи историју. Они омогућавају да се циљ наставе историје достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа.Сходно томе приликом остваривања програма биће коришћене следеће методе: дијалогска, дискусија, рад на тексту, демонстративна, илустративна, хеуристичка, програмирана, полупрограмирана, метода рада на тексту, метода активног учења, експериментална</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак
-----	---	---

		<p>-запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p> <p>-посматра, уочава и реагује на захтеве наставника</p> <p>-открива и истражује наставне садржаје дате на часу</p> <p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-комуникација</p> <p>-предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-решавање проблема</p> <p>-сарадња</p> <p>-дигитална компетенција</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-анализом теста по нивоима</p> <p>-организацијом квизова</p> <p>- путем анкете</p> <p>-честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима)</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
--	--	--

Назив предмета: ГЕОГРАФИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења географије је да ученик изучавањем географских објеката , појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи , природи и будућности планете Земље .

Разред: пети

Годишњи фонд часова: 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1.Човек и географија	<p>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком - повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом - на примерима покаже знаћај учења географије за свакодневни живот човека - разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи 	<p>Увести ученике у наставни предмет и упознати их са значајем географије . Помоћи ученицима да повежу постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком .</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - партиципативне методе - коперативне методе учења - истраживачка настава - диференцирана настава - индивидуализовани рад - тематска настава - хеуристичка настава - илустративно - демонстративна - индивидуализована - интердисциплинарни приступ - ИКТ <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира садржаје , средства , методе и облике рада - усклађује циљеве са оним што жели да постигне са ученицима - мотивише , подржава и развија интересовања ученика тако што даје препоруке шта да се чита - објашњава, презентује, демонстрира - разговара са ученицима , упућује их и усмерава - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог

		<p>знања</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање - извештава их о раду и постигнућима - прати напредак ученика <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - показује активан приступ при излагању новог градива - практично примењује стечена знања - активно учествује у раду - самопроцењује напредак - запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - учи путем игре - обогаћује речник - израђују дијаграме, паное, зидне новине, постере (појединачно, у пару или групно) - размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују - читају и анализирају реферате и самосталне радове - самостално проналазе и анализирају географске информације <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенција за учење - одговорно учешће у демократском друштву - естетичка компетенција - комуникација - одговоран однос према околини - одговоран однос према здрављу - рад са подацима и информацијама
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - решавање проблема - сарадња - дигитална компетенција <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - евалуацијом часа - усменим испитивањем - писаном провером - тестирањем - продукти ученикових активности - путем анкете - петнаестоминутним вежбама - праћењем рада и понашања ученика на часу - редовним прегледањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара и квизова - анализом теста по нивоима - посматрањем ангажованости , кооперативности и креативности
2. Васиона	<p>По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да :</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује појмове васиона , галаксија , Млечни пут , Сунчев систем , Земља - објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему - разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике - одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене 	<p>Информисати ученике о основним карактеристикама небеских тела</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - програмирана настава - партиципативне методе - проблемска настава - коперативне методе учења - интерактивне методе - од рада у пару до тимског рада - истраживачка настава - диференцирана настава - индивидуализовани рад - тематска настава - хеуристичка настава - илустративно - демонстративна - индивидуализована - интердисциплинарни приступ - тимска настава - ИКТ <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира садржаје , средства , методе и облике рада - усклађује циљеве са оним што жели да постигне са ученицима - мотивише , подржава и развија интересовања ученика тако што

		<p>даје препоруке шта да се чита</p> <ul style="list-style-type: none"> - објашњава, презентује, демонстрира - разговара са ученицима , упућује их и усмерава - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање - извештава их о раду и постигнућима - прати напредак ученика <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - показује активан приступ при излагању новог градива - практично примењује стечена знања - активно учествује у раду - самопроцењује напредак - запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - учи путем игре - обогаћује речник - израђују дијаграме , паное, зидне новине, постере (појединачно , у пару или групно) - размењују сопствена знања и мишљења , описују , упоређују , истражују - читају и анализирају реферате и самосталне радове - самостално проналазе и анализирају
--	--	---

<p>3. Планета Земља</p> <p>3. а) Облик Земље и структура њене</p>	<p>-помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о</p>	<p>географске информације</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенција за учење - одговорно учешће у демократском друштву - естетичка компетенција - комуникација - одговоран однос према околини - одговоран однос према здрављу - рад са подацима и информацијама - решавање проблема - сарадња - дигитална компетенција <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - евалуацијом часа - усменим испитивањем - писаном провером - тестирањем - продукти ученикових активности - путем анкете - петнаестоминутним вежбама - праћењем рада и понашања ученика на часу - редовним прегледањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара и квизова -анализом теста по нивоима - посматрањем ангажованости , кооперативности и креативности <p>Упознати ученике са примерима позитивног и негативног деловања човека на природу . Указати ученицима на превенцију и на</p>
---	--	---

<p>површи</p> <p>3.б) Земљина кретања</p>	<p>њеном облику</p> <ul style="list-style-type: none"> -помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана -примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач <p>-разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице</p> <ul style="list-style-type: none"> -повеже смер ротације са сменом дана и ноћи - повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље - повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева 	<p>заштиту природе .</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - демонстративно - илустративна - метода експеримента - програмирана на - партиципативне методе - проблемска настава - коперативне методе учења - интерактивне методе - од рада у пару до тимског рада - истраживачка настава - диференцирана настава - индивидуализовани рад - тематска настава - хеуристичка настава - илустративно - демонстративна - индивидуализована - интердисциплинарни приступ - тимска настава - ИКТ <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира садржаје , средства , методе и облике рада - усклађује циљеве са оним што жели да постигне са ученицима - мотивише , подржава и развија интересовања ученика тако што даје препоруке шта да се чита - објашњава, презентује, демонстрира - разговара са ученицима , упућује их и усмерава - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу
<p>3.в) Унутрашња грађа и рељеф Земље</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже , унутрашња топлота Земље) 	<ul style="list-style-type: none"> -усмерава активности ученика - подстиче на размишљање - извештава их о раду и постигнућима - прати напредак ученика

<p>3. г) Ваздушни омотач Земље</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље - наведе спољашње силе (ветар , вода) Земље - помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам , земљотреси , набирање и раседање) - разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у Србији - наведе поступке које ће предузети за време земљотреса - опише процес вулканске ерупције и њене последице - помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена , описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење -помоћу карте , цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину -разликује ерозивне и акумулативне процесе - наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране , насипи , копови) -опише структуру атмосфере -наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови , падавине , облаци , загревање ваздуха) -разликује појам времена од појма климе -наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе -графички представи и чита 	<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - показује активан приступ при излагању новог градива - практично примењује стечена знања - активно учествује у раду - самопроцењује напредак - запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - учи путем игре - обогаћује речник - израђују дијаграме , паное, зидне новине, постере (појединачно , у пару или групно) - размењују сопствена знања и мишљења , описују , упоређују , истражују - читају и анализирају реферате и самосталне радове - самостално проналазе и анализирају географске информације <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенција за учење - одговорно учешће у демократском друштву - естетичка компетенција - комуникација - одговоран однос према околини - одговоран однос према здрављу - рад са подацима и информацијама - решавање проблема - сарадња - дигитална компетенција <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - евалуацијом часа - усменим испитивањем - писаном провером - тестирањем
------------------------------------	---	---

<p>3.д) Воде на Земљи</p> <p>3.ђ) Биљни и</p>	<p>Климатске елементе (климадијаграм користећи ИКТ)</p> <p>-користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима</p> <p>-наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања</p> <p>-наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине , град, гром , олуја)</p> <p>-уочава и разликује на географској карти океане , већа мора , заливе и мореузе</p> <p>-наведе и опише својства морске воде</p> <p>-помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива</p> <p>-наведе и опише елементе река (извор , ушће , ратличити падови на рачном току)</p> <p>-разликује типове језерских басена према начину постанка</p> <p>-наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства</p> <p>-наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње</p> <p>-наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања</p> <p>-помоћу карте повеже климатске услове са</p>	<ul style="list-style-type: none"> - производи ученикових активности - путем анкете - петнаестоминутним вежбама - праћењем рада и понашања ученика на часу - редовним прегледањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара и квизова -анализом теста по нивоима - посматрањем ангажованости , кооперативности и креативности
---	--	---

шивотињски свет на Земљи	распрострањеношћу живог света на Земљи -помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима -опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста -наведе примере за заштиту живог света на Земљи	
--------------------------	--	--

Назив предмета: МАТЕМАТИКА

Циљ: Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основу за даљи развој математичких појмова

Разред: пети

Годишњи фонд часова: 144

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1. ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Након завршетка наставне теме очекује се да ученик зна да: - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); - реши једноставан проблем из свакодневног живота помоћу бројевног израза, линеарне једначине или неједначине (у скупу природних бројева); - примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; - разликује просте и сложене бројеве и растави број на слободне чиниоце;	Кроз разноврсне задатке из свакодневног живота, наставити са изграђивањем појмова бројни израз, променљива, израз с променљивом и придруживање, користећи при томе и термине израз, формула, исказ. Методе: Активно учење, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интерактивна настава, хеуристичка настава, пројектна настава, Активности наставника:

	<ul style="list-style-type: none"> - одреди и примени НЗС и НЗД; - изводи скуповне операције унија, пресека, разлике и правилно употребљавају одговарајуће скупне ознаке; - правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу; 	<ul style="list-style-type: none"> -Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - прати и развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира -поставља питања - даје упутства -прати рад ученика на часу -процењује могућности ученика -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања -сарађује са предметним наставницима и педагогом -прати све новине у васпитно-образовном процесу -усмерава активности ученика -подстиче на размишљање, увиђање - процењује активност ученика и степен усвојеност наставног садржаја Активности ученика: -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -активно учествује у раду -практично примењује стечена знања -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради мапа ума, дијаграма, графикона и других средстава за лакше праћење наставе
--	---	---

		<p>-поставља и одговара на постављена питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -праћењем активности на часу, увидом у свеске, слушањем питања ученика -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара
2.ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик зна да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; - опише основне појмове везане за круг (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; - нацрта праву паралелну 	<p>Успоставити природни прелаз на више нивое разумевања геометрије, са нивоа визуелизације (на коме су базирани садржаји геометрије у првом циклусу).Нови ниво подразумева описивање и представљање геометријских објеката на природном и формалном језику, анализирање односа између објеката.</p> <p>Метод: Активно учење, кооперативно учење,</p>

	<p>дату праву помоћу геометријских прибора; - упореди, сабира и одузима дуже, конструктивно и рачунски; - преслика дат геометријски објекат централном симетријом и транслацијом, - правилно користи геометријски прибор;</p>	<p>илустративно – демонстративна, програмирана настава, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интерактивна настава, тимска настава, хеуристичка настава, пројектна настава, учење путем откривања Активности наставника: - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - прати и развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - прати рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - процењује активност ученика и степен усвојеност наставног садржаја Активности ученика: - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - активно учествује у раду - практично примењује стечена знања - самопроцењује напредак - запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство - открива и истражује наставне</p>
--	--	--

		<p>садржаје дате на часу</p> <ul style="list-style-type: none"> -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради мапа ума, дијаграма, графикана и других средстава за лакше праћење наставе -поставља и одговара на постављена питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -праћењем активности на часу, увидом у свеске, слушањем питања ученика -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара
3. УГАО	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик зна да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - идентификује врсте и 	<p>Код ученика развијати уочавање веза између улова користећи одеље око себе а након тога то искористити да</p>

	<p>описује својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове међусобне односе;</p> <ul style="list-style-type: none"> - нацрта праву нормалну на дату право користећи геометријски прибор; - измери дати угао и нацрта угао задате мере; - упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно, - реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова); 	<p>практично примене користећи прибор за геометрију као и помоћна средства..</p> <p>Метод: Активно учење, кооперативно учење, илустративно – демонстративна, роблемска настава, индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, хеуристичка настава, пројектна настава, учење путем откривања</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - прати и развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира -поставља питања - даје упутства -прати рад ученика на часу -процењује могућности ученика -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања -сарађује са предметним наставницима и педагогом -прати све новине у васпитно-образовном процесу -усмерава активности ученика -подстиче на размишљање, увиђање - процењује активност ученика и степен усвојеност наставног садржаја <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -активно учествује у раду -практично примењује стечена знања -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује
--	---	--

		<p>знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p> <ul style="list-style-type: none"> -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради мапа ума, дијаграма, графикана и других средстава за лакше праћење наставе -поставља и одговара на постављена питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -праћењем активности на часу, увидом у свеске, слушањем питања ученика -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	--

<p>4. РАЗЛОМЦИ</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик зна да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; - одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, - заокругли број и процени грешку заокругљивања; - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; - одреди проценат дате величине; - примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; - примени аритметичку средину датих бројева; - сакупи податке и прикаже их табелом и кружном дијаграмом и, ако је потребно, користи калкулатор или расположиви софтвер; 	<p>Ослањајући се на знања ученика од раније проширити знања о разломцима, користећи особине даљења увести појмове проширивања разломака. На основу особина скупа природних бројева уводи се нов скуп ненегативних рационалних бројева истражујући његове особине користећи бројевну полуправу.</p> <p>Методe: Активно учење, кооперативно учење, , индивидуализована настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интерактивна настава, пројектна настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - прати и развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира -поставља питања - даје упутства -прати рад ученика на часу -процењује могућности ученика -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања -сарађује са предметним наставницима и педагогом -прати све новине у васпитно-образовном процесу -усмерава активности ученика -подстиче на размишљање, увиђање - процењује активност ученика и степен усвојеност наставног садржаја <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -активно учествује у раду
--------------------	--	---

		<p>-практично примењује стечена знања</p> <p>-самопроцењује напредак</p> <p>-запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p> <p>-открива и истражује наставне садржаје дате на часу</p> <p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради мапа ума, дијаграма, графикона и других средстава за лакше праћење наставе</p> <p>-поставља и одговара на постављена питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенција за учење</p> <p>-одговорно учешће у демократском друштву</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-комуникација</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-решавање проблема</p> <p>-сарадња</p> <p>- дигитална компетенција.</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-праћењем активности на часу, увидом у свеске, слушањем питања ученика</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом пројекта</p> <p>-анализом теста</p> <p>- путем анкете</p> <p>-честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима)</p>
--	--	--

		<p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
5. ОСНА СИМЕТРИЈА	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик зна да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - идентификује оносиметричну фигуру и одреди њене осе симетрије; - симетрично преслика тачку, дуж и једноставније фигуре помоћу геометријског прибора; - конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; - конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави. 	<p>Појмове из ове области уводити поступно, интуитивно, кроз пуно примера. Обратити пажњу да ученици што више особина изведу посматрањем примера. Инсистирати на прецизности у употреби прибора.</p> <p>Метод: Активно учење, илустративно – демонстративно, употреба информационо-комуникативне технологије, програмирана настава, диференцирана настава, партиципативне методе, интерактивна настава, хеуристичка настава, пројектна настава, учење путем откривања</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - прати и развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира -поставља питања - даје упутства -прати рад ученика на часу -процењује могућности ученика -упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања -сарађује са предметним наставницима и педагогом -прати све новине у васпитно-образовном процесу -усмерава активности ученика -подстиче на размишљање, увиђање

		<p>- процењује активност ученика и степен усвојеност наставног садржаја</p> <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - активно учествује у раду - практично примењује стечена знања - самопроцењује напредак - запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - учи путем игре - обогаћује речник - раде на изради мапа ума, дијаграма, графикона и других средстава за лакше праћење наставе - поставља и одговара на постављена питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенција за учење - одговорно учешће у демократском друштву - естетичка компетенција - комуникација - рад са подацима и информацијама - решавање проблема - сарадња - дигитална компетенција. <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - праћењем активности на часу, увидом у свеске, слушањем питања ученика - евалуацијом часа
--	--	---

		-усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста - путем анкете -честим кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	--

Назив предмета: ИНФОМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ: Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Разред: пети

Годишњи фонд часова: 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1. ИКТ	Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: - наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу - правилно користи ИКТ уређаје - именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја - прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса - прилагоди радно окружење кроз основна подешавања - креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања	При реализацији програма треба обратити пажњу на већ стечене дигиталне вештине ученика, наставник треба да буде оријентисан ка менторској улози и премењивање мултимедијалних садржаја у одговарајућој мери. Методe: Истраживачке методе, индивидуализација, ИКТ методе, интерактивне методе, демонстациона метода, метода практичних радова, тимска настава, проблемска настава,

	<p>(самостално и сараднички)</p> <ul style="list-style-type: none"> - креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа - креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - сачува и организује податке - разликује основне типове датотека 	<p>дијалошка метода</p> <p>Активности наставника: Наставник даје упутства, објашњава, демонстрира, развија интересовања, мотивише, прати рад ученика, планира наставни процес, коригује ученике, постиче ученике на рад, упућује ученике на коришћење разних извора информација.</p> <p>Активности ученика: Практично примењују стечена знања, активно учествују у раду, врше самопроцењивање, решавају проблеме, одговарају на питања, прате упутства, раде на рачунарима, дискутују, постављају питања</p> <p>Међупредметне компетенције: Компетенција за учење, дигитална компетенција, естетска компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини, решавање проблема, одговоран однос према здрављу</p> <p>Повратна информација: (на часовима путем формативног оцењивања, путем евалуације часа, организација квиза, анкете</p>
2. Дигитална писменост	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; - доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине 	<p>Могућност примене ИКТ уређаја на безбедан и сигуран начин.</p> <p>Методе: Истраживачке методе, диференцирана настава, индивидуализација, ИКТ методе, интерактивне методе, демонстациона метода, метода практичних</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету - реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета - приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај - информацијама на интернету приступи критички - спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету - разуме значај ауторских права - препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем - рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету 	<p>радова, тимска настава, проблемска настава, Дијалошка метода</p> <p>Активности наставника: Наставник даје упутства, објашњава, демонстрира, развија интересовања, мотивише, прати рад ученика, планира наставни процес, коригује ученике, постиче ученике на рад, упућује ученике на коришћење разних извора информација.</p> <p>Активности ученика: Практично примењују стечена знања, активно учествују у раду, врше самопроцењивање, решавају проблеме, одговарају на питања, прате упутства, раде на рачунарима, дискутују, постављају питања</p> <p>Међупредметне компетенције: Компетенција за учење, дигитална компетенција, естетска компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини, решавање проблема, одговоран однос према здрављу</p> <p>Повратна информација: на часовима путем формативног оцењивања, путем евалуације часа, организација квиза, анкете</p>
3. Рачунарство	<ul style="list-style-type: none"> - изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке - схвати математичко-логички смисао речи "и", "или", "не", "сваки", "неки", израза "ако...онда" 	<p>Потребно је радити на развоју алгоритамског начина размишљања у поступку решавања проблема, развоју логичког мишљења и примену ИКТ-а. Потребно је активности осмислити да укључују практичан рад и повезивање</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски - наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема - креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу - сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби - користи математичке операторе за израчунавања - објасни сценарио и алгоритам пројекта - анализира и дискутује програм - проналази и отклања грешке у програму 	<p>различитих садржаја унутар предмета. Примена мултимедијалних садржаја.</p> <p>Методe: Истраживачке методе, диференцирана настава, индивидуализација, ИКТ методе, интерактивне методе, демонстациона метода, метода практичних радова, тимска настава, проблемска настава</p> <p>Активности наставника: Наставник даје упутства, објашњава, демонстрира, развија интересовања, мотивише, прати рад ученика, планира наставни процес, коригује ученике, постиче ученике на рад, упућује ученике на коришћење разних извора информација.</p> <p>Активности ученика: Практично примењују стечена знања, активно учествују у раду, врше самопроцењивање, решавају проблеме, одговарају на питања, прате упутства, раде на рачунарима, дискутују, постављају питања</p> <p>Међупредметне компетенције: Компетенција за учење, дигитална компетенција, естетска компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини, решавање проблема, одговоран однос према здрављу</p> <p>Повратна информација: на часовима путем формативног оцењивања, путем евалуације часа, организација квиза, анкете</p>
--	--	---

<p>4. Пројектна настава</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и представљању резултата и закључака - одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта - наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен - поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника 	<p>Ставити нагласак на разраду пројектног задатка од израде плана до решења.</p> <p>Методe: Истраживачке методе, ИКТ методе, интерактивне методе, метода практичних радова, тимска настава.</p> <p>Активности наставника: Наставник даје упутсва, објашњава, развија интересовања, мотивише, прати рад ученика, постиче ученике на рад, упућује ученике на коришћење разних извора информација.</p> <p>Активности ученика: Практично примењују стечена знања, активно учествују у раду, врше самопроцењивање, прате упутства, раде на рачунарима, дискутују.</p> <p>Међупредметне компетенције: Компетенција за учење, дигитална компетенција, естетска компетенција, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема</p> <p>Повратна информација: на часовима путем анализе пројекта</p>
-----------------------------	---	---

Назив предмета: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно

Разред: пети

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	<p>-описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово по везивање</p> <p>-разликује основна подручја човековог рада,производње и пословања у техничко-технолошком подручју</p> <p>-наводи занимања у области технике и технологије</p> <p>-процењује сопствена интересовања у области технике и технологије</p> <p>-организује радно окружење у кабинету</p> <p>-правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу</p>	<p>Упознавање подруђја човековог рада и производње,занимања и послова у области ТИТ.</p> <p>Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у радном окружењу.</p> <p>Методe: интерактивна настава; проблемска настава; интердисциплинарни приступ</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује,

		<p>решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - обогаћује речник - одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенције за учење - комуникација - одговоран однос према околини - одговоран однос према здрављу <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - евалуацијом часа - усменим испитивањем - организацијом квизова - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) - јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање - редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара
<p>САОБРАЋАЈ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - процени како би изгледао живот људи без саобраћаја - класификацију врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - наводи професије у подручју рада саобраћаја - направи везу између савременог саобраћаја и коришћења ИТ 	<p>Безбедно понашање и предузимање личне одговорности ученика за понашање у саобраћају. Упознати их са правилима и прописима кретања пешака и бициклиста у саобраћају, начинима регулације саобраћаја.</p> <p>Методе: проблемска настава; интердисциплинарни приступ; илустративно- демонст-</p>

	<p>-разликује безбедно од небезбедног понашања пешака,возача бицикла дечијих возила</p> <p>-правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају</p> <p>-користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима</p> <p>-аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњемседишту аутомобила и увек их користи као путник</p> <p>-повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика</p> <p>-одговорно се понаша као путник у возилу</p> <p>-показује поштовање према другим учесницима у саобраћају</p> <p>-анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла</p>	<p>ративна; диференцирана настава; активно учење; тимска настава; програмирана настава; партиципативно учење</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник
--	--	--

		<p>-раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу Међупредметне компетенције: -компетенције за учење -одговоран однос према околини -одговоран однос према здрављу -одговорно учешће у демократском друштву -сарадња -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -дигитална компетенција Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара</p>
<p>ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p>	<p>-самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет -правилно чита технички цртеж -преноси податке између ИКТ уређаја -примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару -користи приграм за</p>	<p>Овладавање вештинама употребе ИКТ, упознавање са техничким цртежом и обрадом дигиталне слике на рачунару. Развијање вештине читања и израде једноставних техничких цртежа и изради техничке документације. Методe: проблемска настава; интердисциплинарни приступ; илустративно демонстративна; диференцирана на-</p>

	<p>обраду текста за креирање документа са графичким елементима</p> <ul style="list-style-type: none"> -користи Интернет сервисе за претрагу и приступање он лаин ресурсима -преузима одговорност за рад -представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену ИКТ и софтвер 	<p>става; активно учење; тимска настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно,
--	--	---

		<p>у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу Међупредметне компетенције: -компетенције за учење -одговоран однос према здрављу -сарадња -рад са подацима и информацијама -дигитална компетенција -комуникација -естетичка компетенција Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара</p>
РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	<p>-повезује својатва природних материјала са применом -објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже -сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета -правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) -направи план израде</p>	<p>Назначити основне изворе енергије, технолошке процесе и производњу. Упознати се са појмом и поделом материјала. Методе: интердисциплинарни приступ; илустративно - демонстративна; диференцирана настава; тимска настава; практичан рад; интерактивна настава; пројектна настава; партициптивно учење Активности наставника: - планира и организује наставни процес - мотивише ученике</p>

	<p>једноставног производа и план управљања производом -самостално израђује једноставан модел</p>	<ul style="list-style-type: none"> - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за
--	--	--

		<p>наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -одговоран однос према здрављу -сарадња -комуникација -естетичка комуникација -одговоран однос према околини -предузимљивост и оријентација ка предузетништву <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
<p>КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> -самостално проналази информације потребне за израду предмета-модела користећи ИКТ и Интернет сервисе -одабира материјале и алате за израду предмета-модела -мери и обележава предмет-модел -ручно израђује једноставан пресмет-модел користећи папир и/дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате -користи програм за обраду текста за креирање док- 	<p>Реализација заједничких пројеката примењујући петходно стечено знање из области обликовања и обраде материјала; ИКТ-а и техничких цртежа</p> <p>Методе: интердисциплинарни приступ; активно учење; тимска настава; практичан рад; програмирана настава; пројектна настава; партиципативно учење</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања

	<p>умента реализованог решења</p> <ul style="list-style-type: none"> -самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење-производ -показује иницијативу и јасну орјентацију ка остваривању циљева и постизању успеха -планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова -активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима -пружи помоћ у раду другим ученицима -процењује остварен резултат и развија предлог унапређења 	<p>ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -одговоран однос према околини
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> -одговоран однос према здрављу -сарадња -рад са подацима и информацијама -дигитална компетенција -естетичка компетенција -комуникација -предузимљивост и оријентација ка предузетништву -компетенције за учење Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	--

Назив предмета: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно

Разред: шести

Годишњи фонд часова: 72 часа

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	<p>-повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења</p> <p>-анализира карактеристике савремене културе становања</p> <p>-класификује кућне инсталације на основу њихове намене</p>	<p>Упознати се са грађевинарством као граном технике</p> <p>Методе: активно учење; интердисциплинарни приступ</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на

		<p>претходно искуство</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - обогаћује речник - одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенције за учење - одговоран однос према околини - одговоран однос према здрављу - одговорно учешће у демократском друштву - естетска компетенција <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - евалуацијом часа - усменим испитивањем - организацијом квизова - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) - јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусе и њихово исправљање - редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара
<p>САОБРАЋАЈ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - класификује врсте саобраћајних објеката према намени - повезује неопходност изградње прописане инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају - повезује коришћење инфор- 	<p>Упознати се са саобраћајним објектима, њиховом наменом функционисањем и организацијом саобраћаја. Уз употребу мултимедијалних примера објаснити коришћење ИКТ и утицај на безбедност путника</p>

<p>САОБРАЋАЈ</p>	<p>мационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе -демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или из помоћ рачунарске симулације</p>	<p>и робе Методe: проблемска наставка; илустративно - демонстративна; активно учење; партиципативно учење Активности наставника: - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање Активности ученика: -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на</p>
------------------	--	---

<p>САОБРАЋАЈ</p>		<p>часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <ul style="list-style-type: none"> -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенције за учење -одговоран однос према околини -одговоран однос према здрављу -сарадња -рад са подацима и информацијама -комуникација -дигитална компетенција <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
------------------	--	--

<p>ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p>	<p>-скицира просторни изглед грађевинског објекта -чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола -користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3Д приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становање -самостално креира дигиталну презентацију и представља је</p>	<p>Рад у рачунарској апликацији за техничко цртање,објаснити правила и симболе који се користе на папиту и рачунару.Израда и приказ дигиталне презентације. Методe: проблемска наства; интердисциплинарни приступ; илустративно демонстративна; диференцирана настава; активно учење;тимска настава Активности наставника: - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање Активности ученика: -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p>
<p>ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p>		

		<p>-посматра, уочава и реагује на захтеве наставника</p> <p>-открива и истражује наставне садржаје дате на часу</p> <p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-компетенције за учење</p> <p>-сарадња</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-дигитална компетенција</p> <p>-комуникација</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом теста по нивоима</p> <p>-организацијом квизова</p> <p>- путем анкете</p> <p>- кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима)</p> <p>-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање</p> <p>-редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака</p> <p>-организовањем кратких и занимљивих игара</p>
	<p>-класификује грађевинске материјале према врсти и св-</p>	<p>Упознати грађевинске материјале,објекте,енергетску ефи-</p>

<p>РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА</p>	<p>ојствима и процењује могућности њихове примене</p> <ul style="list-style-type: none"> -повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину -повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова -реализује сктивност која укazuје на важност рециклаже -образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије -правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора -повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије -повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране -описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране 	<p>касност у грађевинарству; организовање пољопривредне производње; грађевинске машине. Акцент ставити на значај рециклаже</p> <p>Методe: интердисциплинарни приступ; партиципативно учење активно учење; програмирана настава</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика <p>подстиче на размишљање</p> <ul style="list-style-type: none"> - увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на
-----------------------------	---	--

		<p>претходно искуство</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - учи путем игре - обогаћује речник - раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) - одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - одговоран однос према здрављу - сарадња - комуникација - естетичка комуникација - одговоран однос према околини - предузимљивост и оријентација ка предузетништву - компетенција за учење <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - евалуацијом часа - усменим испитивањем - анализом теста по нивоима - организацијом квизова - путем анкете - кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима) - јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање - редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака
--	--	--

		-организовањем кратких и занимљивих игара
КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	<p>-изради модел грађевинске или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду</p> <p>-самостално/тимски врши избор макете-модела грађевинског објекта и образлаже избор</p> <p>-самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете-модела користећи ИКТ</p> <p>-креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста</p> <p>-припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује</p> <p>-израђује макету-модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима на раду</p> <p>-учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете-модела</p> <p>-одреди реалну вредност израђене макете-модела укључујући и оквирну процену трошкова</p>	<p>Реализација заједничих пројеката примењујући петтходност-ечено знање из области обликовања и обраде материјала; ИКТ-а и техничких цртежа</p> <p>Метод:интердисциплинарни приступ; илустративно демонстративна; активно учење; тимска настава; практичан рад; програмирана настава; пројектна настава; партиципативно учење</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак

		<p>-запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p> <p>-посматра, уочава и реагује на захтеве наставника</p> <p>-открива и истражује наставне садржаје дате на часу</p> <p>-примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију</p> <p>-учи путем игре</p> <p>-обогаћује речник</p> <p>-раде на изради панора, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно)</p> <p>-одговара на питања везана за наставну јединицу</p> <p>Међупредметне компетенције:</p> <p>-одговоран однос према околини</p> <p>-одговоран однос према здрављу</p> <p>-сарадња</p> <p>-рад са подацима и информацијама</p> <p>-дигитална компетенција</p> <p>-естетичка компетенција</p> <p>-комуникација</p> <p>-предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>Повратна информација:</p> <p>-путем формативног оцењивања</p> <p>-евалуацијом часа</p> <p>-усменим испитивањем</p> <p>-анализом теста по нивоима</p> <p>-организацијом квизова</p> <p>- путем анкете</p> <p>- кратким проверама знања (петоминутним и петнаестоминутним тестовима)</p>
--	--	---

		-јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	--

Назив предмета: ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ: Циљ наставе и учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу свог и других народа.

Разред: пети

Годишњи фонд часова: 72

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
1. РИТАМ	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опише ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима, -пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма, -гради правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером, -користи, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма, -разматра, у групи, како је учио/ла о визуелном ритму и где та знања може применити, -напарави, самостално, импровизовани прибор од одабраног материјала, -искаже своје мишљење о 	<p>Часови се одржавају у специјализованој учионици(кабинету намењеном настави предмета ликовна култура, информатика и рачунарство, техника и технологија или другог наставног предмета, а у зависности од опреме која је потребна за реализацију часа), учионици опште намене, простору школе, установама културе, локалном окружењу.</p> <p>Груписање садржаја у четири тематске целине (по две за свако полугодиште) неопходно је да би сви ученици, у мањој или већој мери, достигли исходе теме. Четири тематске целине омогућавају тимско планирање интегрисане тематске наставе.</p> <p>Програм садржи и две новине. Једна се односи на употребу савремене технологије, посебно апликативних програма. Наставник може да потражи на интернету употребе савремене технологије у уметности и да о томе</p>

	<p>томе зашто људи стварају уметност.</p>	<p>кратко информише ученике, како би ученици постепено развијали свест о томе да је напредак технологије утицао и на уметност. Друга новина је да програм не садржи препоручена уметничка дела и споменике културе. Приликом избора дела наставник може да се ослони на претходни програм, на уџбенике и на друге изворе.</p> <p>Наставник треба да испланира наставне јединице тако да предвиди довољно времена да ученици реализују своје идеје и уживају у раду као и да рачуна на неочекиване прилике и могућности које се јављају у пракси.</p> <p>Методe: Фокус је на процесу, односно наставним методама, техникама и поступцима који на најефикаснији начин воде ученике ка развоју индивидуалних способности и достизању исхода. Развој ученика у настави ликовне културе обезбеђује се применом индивидуализоване наставе, при чему је веома важно развијати креативност и потенцијале сваког ученика.</p> <p>Активно учење, пројектна настава, илустративно –демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, интегрисана тематска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања која наводе ученике на промишљање и
--	---	--

		<p>развијање идеја</p> <ul style="list-style-type: none"> - даје упутства - коригује рад ученика на часу - даје савете ученицима у току практичног рада - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - развија креативност код ученика <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -упоређује различита (сва) решења истог ликовног проблема -формира портфолио (мапу радова) -самостално процењује сопствени напредак <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -дигитална -сарадња
--	--	--

		<p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -естетском анализом -поређењем свих решења истог ликовног проблема -ученички портфолио(мапа радова) -анализом пројекта -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара (играње улога)
<p>2. ЛИНИЈА</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -описе линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима, -пореди утисак који на њега остављају различите врсте линија, -гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала, -користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа, -црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог, -разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују, -искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности. 	<p>Опажање се темељи на знању и осећајима ученика. Задаци сваке наставне јединице развијају способност посматрања и уочавања карактеристика ликовних елемената. Треба увек осигурати пуно ликовних примера и подстицати ученике да изразе оно што су истраживали, подједнако речима као и ликовно-техничким средствима.</p> <p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, интегрисана тематска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања која наводе ученике на промишљање и развијање идеја - даје упутства - коригује рад ученика на часу - даје савете ученицима у току практичног рада - процењује могућности ученика

		<ul style="list-style-type: none"> - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - развија креативност код ученика <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -упоређује различита (сва) решења истог ликовног проблема -формира портфолио (мапу радова) -самостално процењује сопствени напредак <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учење у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -дигитална -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -естетском анализом -поређењем свих решења истог ликовног проблема
--	--	--

		<p>-ученички портфолио(мапа радова) -анализом пројекта -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара (играње улога)</p>
<p>3. ОБЛИК</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: -пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима, -гради апстрактне или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад, -наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон, -обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком, -преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност, -комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену, -објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе, -разматра, у групи, како је учио о облицима и где та знања примењује, -искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно.</p>	<p>Ликовне технике и материјал обрађују се кроз кратко упутство и савете током рада, у оној мери која је неопходна, јер се учење заснива на самосталном (и у сарадњи са другима) истраживању изражајних могућности техника, прибора и материјала. Једно од решења је да заједно експериментишу позајмљујући једни другима материјал. Употребљена амбалажа, уколико није припремљена(опрана, термички обрађена и слично) садржи штетне микроорганизме.</p> <p>Појмови из теорије обликовања објашњавају се на примерима уметничких дела и на примерима из природе и урбаног окружења. Знања из теорије обликовања нису примењива само у ликовном раду и настави других предмета, већ и у свакодневном животу ученика.</p> <p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, интегрисана тематска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика

		<ul style="list-style-type: none"> - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања која наводе ученике на промишљање и развијање идеја - даје упутства - коригује рад ученика на часу - даје савете ученицима у току практичног рада - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - развија креативност код ученика <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -раде на изради панора, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -упоређује различита (сва) решења истог ликовног проблема -формира портфолио (мапу радова) -самостално процењује сопствени напредак <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> -естетичка компетенција -комуникација -дигитална -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -естетском анализом -поређењем свих решења истог ликовног проблема -ученички портфолио(мапа радова) -анализом пројекта -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара (играње улога)
<p>4. ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас, -обликује убедљиву поруку примењујући знања о ритму, линији, облику и материјалу, -изрази исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом, -тумачи једноставне визуелне информације, -објасни зашто је наслеђе културе важно. 	<p>Успоставити корелацију са садржајима предмета информатика и рачунарство, техника и технологија, грађанско васпитање или веронаука, као и са осталим предметима који предвиђају медијско описмењавање. Медијска писменост подразумева и способност визуелног споразумевања, односно комуницирање медијумима ликовних уметности.</p> <p>Приликом обраде садржаја уметничког наслеђа фокус није на меморисању података, већ на развијању сензибилитета за доживљавање и разумевање дела, као и на сагледавању развоја уметности кроз историју и међусобног утицаја уметности и друштва. Неизоставни садржаји су најзначајнија дела из светске културне баштине, а посебна пажња се посвећује баштини на тлу Србије. Ови садржаји се планирају у корелацији са садржајима предмета историја и музичка култура, а могу да се обраде кроз интегрисану наставу, пројектне задатке, играње улога...</p> <p>Ученички портфолио(мапа радова)</p>

		<p>омогућава ученику да и ван наставе самостално процењује сопствени напредак.</p> <p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, интегрисана тематска настава, учење путем откривања, учење путем ИКТ-а</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања која наводе ученике на промишљање и развијање идеја - даје упутства - коригује рад ученика на часу - даје савете ученицима у току практичног рада - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање - развија креативност код ученика <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне
--	--	--

		<p>садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -упоређује различита (сва) решења истог ликовног проблема -формира портфолио (мапу радова) -самостално процењује сопствени напредак</p> <p>Међупредметне компетенције: -компетенција за учење -одговорно учење у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -дигитална -сарадња</p> <p>Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -естетском анализом -поређењем свих решења истог ликовног проблема -ученички портфолио(мапа радова) -анализом пројекта -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -организовањем кратких и занимљивих игара (играње улога)</p>
--	--	--

Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ: Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Разред: пети

Годишњи фонд часова: 72 + 54

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p> <p>Тестирање</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <p>- упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак</p>	<p>На свим часовима посебан акценат се ставља на:</p> <p>1.развијање физичких способности које се континуирано реализују у уводном и припремном делу часа путем вежби обликовања. Део главне фазе користи се за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој. Методе и облици рада бирају се у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад;</p> <p>2.подстицање ученика на самостално вежбање;</p> <p>3.учвршћивање правилног држања тела.</p> <p>Праћење, вредновање и евидентирање физичких способности ученика спроводи се на основу Приручника за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања, (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2016).</p> <p>Методе: Метода практичног приказа Синтетичка метода</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • планира и организује наставни процес • објашњава, демонстрира • даје упутства • мотивише ученике • развија интересовања ученика • усмерава активности ученика • коригује рад ученика • мери време извршеног теста <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ припрема се путем вежби разгибавања и загревавања за тестове који га очекују ▪ Пажљиво слуша упутства за извођење теста

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ активно учествује извођењу ▪ прати своје резултате ▪ упоређује резултате са другима у одељењу и са просеком у Србији <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ - одговоран однос према здрављу ○ - рад са подацима и информацијама ○ - сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ путем мерних инструмената и табела са нормама тестова
<p>2. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ</p> <p>Рукомет</p> <p>Атлетика</p> <p>Гимнастика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - користи елементе технике у игри - примењује основна правила рукомета у игри - учествује на унутародељенским такмичењима - примењује основну тактику у игри <ul style="list-style-type: none"> - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (идржљивости, брзине и снаге) са трчњем - разликује атлетске дисциплине <ul style="list-style-type: none"> - комбинује и користи достигнути ниво усвојених гимнастичких елемената у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (спретности, окретности и 	<p>Усвајање моторичких знања, умења и навика, остварује се кроз примену основних и проширених програмских садржаја атлетике, гимнастике, спортских игара и плеса, примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода.</p> <p>Усвојена знања, умења и навике ће да омогуће ученицима њихову примену у спорту, рекреацији и специфичним животним ситуацијама.</p> <p>Методе:</p> <p>Синтетичка метода моторичког учења; Комбинована метода моторичког учења; Методе увежбавања (стандардно понављајућа, интервална, променљива, комбиновна, ситуациона и кружна метода); Метода демонстрације; Активно учење; Тимска настава; Индивидуализована настава; Интердисциплинарни приступ;</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • планира и организује наставни процес • објашњава, презентује, демонстрира • коригује рад ученика на часу • даје додатна упутства и смернице • мотивише ученике • развија интересовања ученика

<p>Плесови</p>	<p>брзине) са гимнастиком</p> <ul style="list-style-type: none"> - схвати вредност спортске гимнастике за сопствени развој 	<ul style="list-style-type: none"> • поставља питања и потпитања • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања и залагање на часу
<p>Стони тенис</p>	<ul style="list-style-type: none"> - комбинује и користи ниво усвојених елемената народног кола уз осећај ритма и мелодије - користи елементе народног кола у свакодневном животу 	<ul style="list-style-type: none"> • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу
<p>Фудбал</p>	<ul style="list-style-type: none"> - комбинује и користи достигнути ниво усвојених елемената стоног тениса у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности - (спретности, окретности и брзине) са стоним тенисом - користи елементе технике у игри - примењује основна правила фудбала у игри - учествује на унутародељенским такмичењима - примењује основну тактику у игри 	<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ показује активан приступ при учењу и демонстрацији нових елемената ▪ активно учествује у раду ▪ практично примењује стечена знања ▪ самопроцењује напредак ▪ запажа, упоређује, решава проблеме, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство ▪ посматра, уочава и реагује на захтеве наставника ▪ примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију ▪ учи кроз игру ▪ обогаћује речник и телесне покрете ▪ одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ компетенција за учење ○ комуникација ○ одговоран однос према околина ○ одговоран однос према здрављу ○ сарадња ○ рад са подацима и информацијама <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ путем формативног оцењивања ✓ евалуацијом часа ✓ проценом техничког приказа елемената ✓ анализом приказа по нивоима ✓ јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и упутством за њихово исправљање ✓ усменим испитивањем

		организовањем кратких и занимљивих игара које приказују тренутни ниво ученика
<p>3. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p> <p>Физичко вежбање и спорт</p> <p>Здравствено васпитање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - користи основну терминологију вежбања - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама - примени мере безбедности током вежбања - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање - примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама - направи план дневних активности - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима - примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама - примерено се понаша као посматрач на такмичењима - решава конфликте на друштвено прихватљив начин - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања - чува животну средину током вежбања - користи здраве 	<p>Достизањем исхода ове наставне области, ученици стичу знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему конкретна вежба и вежбање служи), физичком васпитању, спорту, рекреацији и здрављу. Ова наставна област остварује се кроз све организационе облике рада у физичком и здравственом васпитању и обухвата: формирање правилног односа према физичком вежбању, здрављу и раду; развијање и неговање фер-плеја; препознавање негативних облика понашања у спорту и навијању; вредновање естетских вредности у физичком вежбању, рекреацији и спорту; развијање креативности у вежбању; очување животне средине, као и развијање и неговање здравствене културе ученика.</p> <p>Методе: Активно учење; интерактивна настава; интердисциплинарни приступ; тимска настава; тематска настава; пројектна настава;</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • планира и организује наставни процес • објашњава, презентује, демонстрира • коригује рад и ставове ученика на часу • даје додатна упутства и смернице • мотивише ученике • развија интересовања ученика • поставља питања и потпитања • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања и залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу

	<p>намирнице у исхрани</p> <ul style="list-style-type: none"> - чува животну средину током вежбања - препозна последице конзумирања дувана и осталих штетних материја 	<p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ показује активан приступ при учењу и демонстрацији нових елемената ▪ активно учествује у раду ▪ практично примењује стечена знања ▪ самопроцењује напредак ▪ запажа, упоређује, решава проблеме, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство ▪ посматра, уочава и реагује на захтеве наставника ▪ примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију ▪ открива и истражује наставне садржаје дате на часу ▪ учи кроз игру ▪ обогаћује речник и знања о телу ▪ одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ компетенција за учење ○ комуникација ○ одговоран однос према околини ○ одговоран однос према здрављу ○ сарадња ○ рад са подацима и информацијама <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ путем формативног оцењивања ✓ евалуацијом часа ✓ анализом теста по нивоима ✓ анализом пројекта ✓ јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и упутством за њихово исправљање ✓ усменим испитивањем <p>организовањем кратких и занимљивих игара које приказују тренутни ниво ученика</p>
--	---	--

Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ: Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Разред: шести

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p> <p>Тестирање</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <p>- упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак</p>	<p>На свим часовима посебан акценат се ставља на:</p> <p>1.развијање физичких способности које се континуирано реализују у уводном и припремном делу часа путем вежби обликовања. Део главне фазе користи се за развој основних физичких способности узимајући у обзир утицај који наставна тема има на њихов развој. Методе и облици рада бирају се у складу са потребама и могућностима ученика и материјално-техничким условима за рад;</p> <p>2.подстицање ученика на самостално вежбање;</p> <p>3.учвршћивање правилног држања тела.</p> <p>Праћење, вредновање и евидентирање физичких способности ученика спроводи се на основу Приручника за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања, (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2016).</p> <p>Методе: Метода практичног приказа Синтетичка метода</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • планира и организује наставни процес • објашњава, демонстрира • даје упутства • мотивише ученике • развија интересовања ученика • усмерава активности ученика • коригује рад ученика • мери време извршеног теста <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ припрема се путем вежби разгибавања и загревања за тестове који га очекују ▪ Пажљиво слуша упутства за извођење теста ▪ активно учествује извођењу ▪ прати своје резултате ▪ упоређује резултате са другима у одељењу и са просеком у Србији

		<p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ - одговоран однос према здрављу ○ - рад са подацима и информацијама ○ - сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ путем мерних инструмената и табела са нормама тестова
<p>2. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ</p> <p>Кошарка</p> <p>Атлетика</p> <p>Гимнастика</p>	<ul style="list-style-type: none"> - користи елементе технике у игри - примењује основна правила кошарке у игри - учествује на унутародељенским такмичењима - примењује основну тактику у игри - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања, скокова и бацања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (идржљивости, брзине и снаге) са трчањем, скоковима и бацањима - разликује атлетске дисциплине - комбинује и користи достигнути ниво усвојених гимнастичких елемената у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (спретности, окретности и брзине) са гимнастиком - схвати вредност спортске гимнастике за сопствени развој - разликује гимнастичке справе 	<p>Усвајање моторичких знања, умења и навика, остварује се кроз примену основних и проширених програмских садржаја атлетике, гимнастике, спортских игара и плеса, примењујући основне дидактичко-методичке принципе и методе рада неопходне за достизање постављених исхода.</p> <p>Методе: Синтетичка метода моторичког учења; Комбинована метода моторичког учења; Методе увежбавања (стандардно понављајућа, интервална, променљива, комбиновна, ситуациона и кружна метода); Метода демонстрације; Активно учење; Тимска настава; Индивидуализована настава; Интердисциплинарни приступ;</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • планира и организује наставни процес • објашњава, презентује, демонстрира • коригује рад ученика на часу • даје додатна упутства и смернице • мотивише ученике • развија интересовања ученика • поставља питања и потпитања • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања и залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање • сарађује са предметним наставницима и

<p>Плесови</p> <p>Стони тенис</p> <p>Рукомет</p>	<ul style="list-style-type: none"> - одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела и прескоке - комбинује и користи ниво усвојених елемената народног кола уз осећај ритма и мелодије - користи елементе народног кола у свакодневном животу - изводи кретања у различитом ритму - изводи кретње и саставе уз музичку пратњу - изводи основне кораке плеса из друге културе - игра народно коло - комбинује и користи достигнути ниво усвојених елемената стоног тениса у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (спретности, окретности и брзине) са стоним тенисом - користи елементе технике у игри - примењује основна правила рукомета у игри - учествује на унутародељенским такмичењима - примењује основну тактику у игри - прати важна такмичења на ТВу 	<p>педагогом</p> <ul style="list-style-type: none"> • прати све новине у васпитно-образовном процесу <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ показује активан приступ при учењу и демонстрацији нових елемената ▪ активно учествује у раду ▪ практично примењује стечена знања ▪ самопроцењује напредак ▪ запажа, упоређује, решава проблеме, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство ▪ посматра, уочава и реагује на захтеве наставника ▪ примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију ▪ учи кроз игру ▪ обогаћује речник и телесне покрете ▪ одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ компетенција за учење ○ комуникација ○ одговоран однос према околини ○ одговоран однос према здрављу ○ сарадња ○ рад са подацима и информацијама <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ путем формативног оцењивања ✓ евалуацијом часа ✓ проценом техничког приказа елемената ✓ анализом приказа по нивоима ✓ јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и упутством за њихово исправљање ✓ усменим испитивањем организовањем кратких и занимљивих игара које приказују тренутни ниво ученика
<p>3. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p>	<ul style="list-style-type: none"> - користи основну 	<p>Достизањем исхода ове наставне области, ученици стичу знања, вештине, ставове и вредности о вежбању (основним појмовима о вежби, како се неко вежбање изводи и чему</p>

<p>Физичко вежбање и спорт</p>	<p>терминологију вежбања</p> <ul style="list-style-type: none"> - поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама - примени мере безбедности током вежбања - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање - примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама - направи план дневних активности - примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима - примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама - примерено се понаша као посматрач на такмичењима - решава конфликте на друштвено прихватљив начин - пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности - прихвати победу и пораз - вреднује спортове без обзира на лично интересовање 	<p>конкретна вежба и вежбање служи), физичком васпитању, спорту, рекреацији и здрављу.</p> <p>Методе: Активно учење; интерактивна настава; интердисциплинарни приступ; тимска настава; тематска настава; пројектна настава;</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • планира и организује наставни процес • објашњава, презентује, демонстрира • коригује рад и ставове ученика на часу • даје додатна упутства и смернице • мотивише ученике • развија интересовања ученика • поставља питања и потпитања • процењује могућности ученика • вреднује степен усвојености знања и залагање на часу • упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања • усмерава активности ученика • подстиче на размишљање, увиђање • сарађује са предметним наставницима и педагогом • прати све новине у васпитно-образовном процесу <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ показује активан приступ при учењу и демонстрацији нових елемената ▪ активно учествује у раду ▪ практично примењује стечена знања ▪ самопроцењује напредак ▪ запажа, упоређује, решава проблеме, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство ▪ посматра, уочава и реагује на захтеве наставника ▪ примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију ▪ открива и истражује наставне садржаје дате на часу ▪ учи кроз игру ▪ обогаћује речник и знања о телу ▪ одговара на питања везана за наставну јединицу
<p>Здравствено васпитање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања - чува животну средину током вежбања - подстиче породицу на потребу примене редовне 	

	<p>физичке активности</p> <ul style="list-style-type: none"> - повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље - примени препоручени дневни ритам рада, исхране и одмора - користи здраве намирнице у исхрани - користи само препоручене додатке исхрани - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању - правилно реагује након повреда - чува животну средину током вежбања - препозна последице конзумирања дувана и осталих штетних материја 	<p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ компетенција за учење ○ комуникација ○ одговоран однос према околини ○ одговоран однос према здрављу ○ сарадња ○ рад са подацима и информацијама <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ путем формативног оцењивања ✓ евалуацијом часа ✓ анализом теста по нивоима ✓ анализом пројекта ✓ јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и упутством за њихово исправљање ✓ усменим испитивањем организовањем кратких и занимљивих игара које приказују тренутни ниво ученика
--	---	--

СРПСКИ ЈЕЗИК		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
<p>Језик(граматика и правопис)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - језик се представља и тумачи као систем - правопис - у настави граматике треба примењивати следеће поступке: - подстицање свесне активности - сузбијање мисаоне инерције - повезивање наставе језика са доживљајем уметничког текста - откривање стилске функције - неговање примењених знања и умења - лектира - читање и тумачење текста 	<p>ШЕСТИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -активно слушање и правилна употреба падежних и глаголских облика -појам акцента <p>СЕДМИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -повезивање претходног знања са стеченим, -усвајање нове граматичке грађе, -буђење осећаја за чистоту и функционалност језика, -процена рада и издвајање успешних начина

	<ul style="list-style-type: none"> - препричавање - причање - описивање - усмена и писмена вежбања -У настави језика ученици се оспособљавају за правилно усмену и писмену комуникацију стандардним српским језиком. -У првом и другом разреду у оквиру вежби слушања,говорења,читања и писања,ученици запажају језичке појаве без њиховог именовања,да би се од трећег до осмог разреда,граматички садржаји изучавали поступно и систематски. -Елементарне информације из морфологије почињу се ученицима давати од другог разреда и поступно се из разреда у разред проширују и продубљују. -Програмске садржаје из акцентологије не треба обрађивати као посебне наставне јединице,већ сталним вежбањем и уз коришћење аудио снимака,ученике треба привикавати да чују правилно акцентовану реч. -Правопис се савлађује путем систематских вежбања која се организују често,разноврсно и у различитим облицима писмених вежби.Нужно је да наставник увек има на уму пресудну улогу умесних и систематских вежбања,односно да наставно градиво није усвојено док се добро не увежба.То значи да вежбања морају бити саставни чинилац обраде наставног градива,примене,обнављања и утврђивања знања Методе: демонстративна ,текстуална , дијалогска ,учење путем открића, интерактивна, кооперативна, игролика 	<p>ОСМИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -усвајање основних информација о историји српског књижевног језика и кратак преглед досадашњег стања, -језик као средство комуникације, -обнављање и систематизација градива из претходних разреда уз проширивање знања (грађење речи, падежи, глаголи, глаголски облици, гласовне промене) -главна правила акцентатске норме, -писање туђица и позајмљених скраћеница и обнављање правописних правила обрађених у претходним разредима.
Књижевност	<ul style="list-style-type: none"> -Увођење ученика у свет књижевности представља одговоран наставни задатак.Управо на овом ступњу школовања стичу се основна знања,умења и навике од којих ће у великој мери зависити не само ученичка књижевна култура,већ и општа култура на којој се темељи укупно образовање сваког школованог човека. -Укинута је неприродна и непотребна подела на домаћу и школску лектуру,па тако извори за обраду текстова из лектире,поред читанки,постају књиге лектире за одређени узраст и сва остала приступачна литература. -Дата је лектира за одређен разред,разврстана по књижевним родовима-лирика,епика,драма,да би се кроз ове програме могла пратити одговарајућа и разложна пропорција и имати увид у то. - Учитељу и наставнику је дата могућност и <i>допунског</i> избора текстова у складу са наставним потребама и интересовањима конкретне јачког колектива са којим остварује програм. -Читање и тумачење текста у млађим разредима превасходно је у функцији усавршавања гласног читања уз постепено увођење у технику читања у себи.Тумачење текста у млађим разредима је сложен и деликатан програмски захтев где у првом и другом разреду тумачење текста има обележје спонтаног и слободног разговора са ученицима о релевантним појединостима у циљу 	<p>ШЕСТИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -читање,рецитовање и драматизација -самосталан избор драмских комада и самостална орган.рада <p>СЕДМИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -повезивање претходног знања са стеченим, -читање, рецитовање, драматизација, -јасно опажање и конкретно саопштавање суштинских вредности одређених мотива, -алтернативна решења кроз јасно расуђивање о очигледној стварности, -описивање, дочаравање, оживљавање стварности кроз истраживачки рад. <p>ОСМИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> -активно слушање, -јасна опажања и саопштавања кроз истраживачки метод рада, -коришћење одабране и приступачне литературе о делима и писцима, -алтернативна решења и критички однос кроз самостално закључивање, -повезивање претходног знања са стеченим.

	<p>ваљаног усвајања читања наглас и у себи.Тумачење текста ученика од трећег до осмог разреда заснива се на његовом читању,доживљавању и разумевању.При томе је квалитет схватања порука и непосредно условљен квалитетом читања.Зато су разни облици усмереног читања(изражајно читање,читање у себи,изражајно казивање)основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела.Наставник ће имати у виду да је тумачење књижевних дела у начелу предтеоријско и није условљено познавањем стручне терминологије.У свим разредима обрада књижевног дела треба да буде проткана решавањем проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем.Књижевност се у школи не предаје и не учи већ чита,усваја,у њој се ужива и о њој расправља.Савремена организација наставе матерњег језика и књижевности подразумева активну улогу ученика у наставном процесу.</p> <p>- Проучавање књижевно-уметничког дела у настави је такође сложен процес.Савремена методика наставе књижевности определила се за унутрашње проучавање уметничког текста,али она никако не предвиђа нужност примене и вантекстуалних гледишта да би књижевно уметничко дело било ваљано и поуздано протумачено.</p> <p>-Књижевне појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство.</p> <p>-Функционални појмови се не обрађују посебно,већ се у току наставе указује на њихова примењива значења.Сви ученици једног разреда неће моћи да усвоје све програмом наведене појмове за тај разред,али ће зато спонтано усвојити знатан број појмова који су у програмима старијих разреда.</p> <p>Методе: демонстративна ,текстуална ,дијалогска , игра улога</p>	
<p>Језичка култура</p>	<p>-Како би се у што већој мери развила језичка култура код ученика,неопходно је остварити основне задатке у остваривању програмских садржаја из језичке културе,а то су:препричавање,причање,описивање и усмено и писмено вежбање.Остваривање ових задатака,језичка култура у највећој мери доприноси јединству целовитости наставе српског језика и чини да се она реализује у функционалном повезивању наизглед различитих програмских садржаја,али који се најбоље остварују управо у таквој методичкој спреси.</p> <p>Методе: м. посматрања, дијалогска, игра улога, демонстративна ,текстуална , метода писаних радова, стрип и амбијетална</p>	<p>ШЕСТИ РАЗРЕД</p> <p>-богаћење усмене и писмене културе путем говорних и писмене-них вежби и писмених задатака.рецитовања и драматизације</p> <p>-богаћење лексичког фонда</p> <p>СЕДМИ РАЗРЕД</p> <p>-правилно писмено изражавање у језичкој форми,</p> <p>-размена идеја и мишљења кроз активно причање (сликовито и блиско)</p> <p>-препознавање и објективно</p> <p>ОСМИ РАЗРЕД</p> <p>-описивање, портретисање, приказ (књиге, филма, позоришне представе, писање репортаже, писање самосталних литерарних радова, домаћих и писмених задатака,</p> <p>-изражајно читање и рецитоврасправљање и приказ,</p> <p>-драматизација текстова.</p>

--	--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
ШКОЛА	<ul style="list-style-type: none"> -разуме монолошко излагање наставника -кратко саопштавање садржаја монолога -да савлада технику читања,глобално разуме садржај непознатог текста -да издвоји најбитније елементе из обрађеног текста користећи савладану језичку грађу Методе: <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање текста -комуникација -посматрање и склаоање приче - препрочавање
ПОРОДЦА И БЛИСКО ОКРУЖЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> --разуме дијалоге и монолошка излагања -даље усавршава изговор гласова -монолошки представи себе или другог -савладава технике читања -пише сложене реченице Методе: <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату
ЈА И МОЈИ ДРУГОВИ	<ul style="list-style-type: none"> -разуме и реагује на моголошка и дијалошка излагања наставника -да ступи у дијалог у оквиру шест до осам реплика постављањем питања и одговарањем на питања -води разговор у оквирима комуникативних функција Методе: <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -драматизација дијалога -писање по диктату -усвајање нових граматичких садржаја
ПРАЗНИЦИ	<ul style="list-style-type: none"> -разуме кратке дијалоге,приче и песме у вези са обрађеном темом -даље савладава основна правила графије и ортографоје -пише једноставне поруке и кратка неформална 	<ul style="list-style-type: none"> -слушање -читање -препричавање -граматичке вежбе -писање по диктату

	<p>писма</p> <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	-усвајање нових садржаја
МОЈ ДОМ	<p>-препознаје поред изјавне,заповедне и упитне</p> <p>-разуме глобално садржај непознатог текста</p> <p>-издваја најбитније елементе из обрађеног дијалога или текста</p> <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>-слушање</p> <p>-читање</p> <p>-препричавање</p> <p>-драматизација дијалога</p> <p>-писање по диктату</p> <p>-усвајање нових граматичких садржаја</p>
ИСХРАНА	<p>-користи спонтано најчешће устаљене изразе учтивости</p> <p>-пише реченице,изоловано или у краћим изменама</p> <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>-слушање</p> <p>-читање</p> <p>-препричавање</p> <p>-драматизација дијалога</p> <p>-писање по диктату</p>
ОДЕЋА	<p>-даље усавршава изговор гласова</p> <p>-даље савладава технике читања</p> <p>-издваја најбитније елементе обрађеног дијалога и преформулише садржај</p> <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>-читање</p> <p>-препричавање</p> <p>-драматизација дијалога</p> <p>-писање по диктату</p>
ОКРУЖЕЊЕ	<p>-разуме дијалошка и монолошка излагања</p> <p>-користи спонтано најчешће устаљене изразе учтивости</p> <p>-пише сложеније реченице на основу датог модела</p> <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<p>-читање</p> <p>-препричавање</p> <p>-граматичке вежбе</p> <p>-писање по диктату</p> <p>-пише састав</p>
ОСТАЛО	<p>--у неколико кратких реченица саопштава садржај наративног</p>	<p>-читање</p> <p>-препричавање</p>

	<p>текста, или опште ситуације</p> <p>-пише сложеније реченице на основу датог модела</p> <p>Методe:</p> <p>-интерактивна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-кооперативна</p> <p>-рад у паровима</p> <p>-рад у групи</p> <p>-игра</p> <p>-аудитивна</p>	<p>-граматичке вежбе</p> <p>-писање по диктату</p> <p>-пише састав</p>
СЕДМИ РАЗРЕД		
ШКОЛА	<p>-Разумевање и реаговање на текст у вези са темом</p> <p>-Самостално усмено изражавање ситуација и комуникативних функција у вези са темом</p> <p>-Изражавање у писаној форми у вези са темом поштујући правила писаног кода</p> <p>-Остваривање комуникација и размена информација у вези са темом поштујући социокултурне нормe</p> <p>-Разумевање краћих дијалога (до 15 реплика), приче, после слушања аудио записа</p> <p>-Препричавање и адекватна интерпретација писаних, илустрованих и усмених текстова предвиђених наставним програмом</p> <p>-Описивање лица, догађаја, ситуација из окружења и упређивање са другима из области свог интересовања</p> <p>Методe:</p> <p>-интерактивна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-кооперативна</p> <p>-рад у паровима</p> <p>-рад у групи</p> <p>-игра</p> <p>-аудитивна</p>	<p>- активно слушање</p> <p>- читање, писање</p> <p>- драматизација дијалога</p> <p>- активно учествовање у разговору</p> <p>- рад у пару (мини - дијалози)</p> <p>- рад у групи (израда мини - пројекта)</p> <p>- препричавање</p> <p>- граматичка вежбања</p>
ДОМ	<p>-Самостално изражавање ситуација и комуникативних функција у вези са темом</p> <p>- Остваривање комуникација са саговорником размењујући информације у вези са темом</p> <p>- Разумевање општег садржаја и кључних информација из предвиђених текстова</p> <p>- Разумевање и реаговање на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу</p> <p>- Препричавање садржаја писаних и усмених текстова на тему</p> <p>- Учествовање у комуникацији поштујући социокултурне нормe комуникације</p> <p>- Коришћење писаног кода за изражавање сопствених потреба и интересовања (поруке, електронска пошта)</p> <p>- Препознавање и коришћење граматичких садржаја предвиђених наставним програмом</p> <p>Методe:</p> <p>-интерактивна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-кооперативна</p> <p>-рад у паровима</p> <p>-рад у групи</p> <p>-игра</p> <p>-аудитивна</p>	<p>- активно учествовање у разговору</p> <p>- рад у пару и групи</p> <p>- договори и мини - пројекти</p> <p>- процена рада и напретка</p>

ПРАЗНИЦИ	<ul style="list-style-type: none"> -Учествовање у комуникацији поштујући социокултурне норме комуникације -Коришћење писаног кода за сопствене потребе (ел. пошта, поруке, честитке, позивнице...) - Препричавање садржаја писаних и усмених текстова на тему - Усклађивање ритма, интонације и висине гласа са сопственом комуникативном нормом - Писање реченица и краћих текстова (до 100 речи) чија се кохезија кохерентност постиже коришћењем познатих језичких елемената - Поштовање основних правила смисленог повезивања реченица у шире целине <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<ul style="list-style-type: none"> - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења - рад у пару и групи - граматичка вежбања - повезивање предходног знања са стеченим - процена рада и напретка
ОДЕЋА	<ul style="list-style-type: none"> -Остваривање комуникације и размена информација са саговорником у вези са темом -Извођење закључка о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста и предходно знање -Одговарање на ограничен број непосредних питања која се надовезују уз могућност пружања помоћи при формулисању одговора - Коришћење писаног кода за изражавање сопствених потреба и интересовања - Препричавање садржаја краћег текста са аудио записа <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<ul style="list-style-type: none"> - повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
КУЛТУРА	<ul style="list-style-type: none"> -Препознавање у тексту елемената културе земаља енглеског говорног подручја -Започињање краћег разговора о познатој теми, одржавање континуитета и завршавање разговора -Разумевање текстова (до 200 речи) који садрже већи проценат познатих језичких елемената, интернационализме, а чији садржај је у складу са интересовањима ученика -Изражавање осећања, мишљења, ставова уз аргументацију користећи познате језичке структуре <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна 	<ul style="list-style-type: none"> - повезивање претходних знања са стеченим - препричавање - граматичка вежбања - процена рада и напретка

ОСМИ РАЗРЕД		
OUR TEENAGE YEARS	Ученици дискутују о слободном времену и џепарцу, као и о својим односима са пријатељима и родитељима. Треба да обнове садашња времена. Уче изразе са глаголом радити и чувати . Увјежбавају изражавање извињења. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
ROMANCE	Ученици говоре о љубави и о поклону као о знаку љубави.. Треба да обнове прошла времена, као и да усвоје употребу израза са предлогом in и фразалне глаголе са off. Увјежбавају изражавање опраштања и извињавања, као и давање предлога. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
PAST AND PRESENT	Ученици говоре о различитим празницима, традицији и историјским личностима. Уче вокабулар у вези са тим. Треба да савладају садашње и прошло време пасива, релативне реченице и придеве и предлоге. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
IMAGINE A WORLD WITHOT IT	Ученици говоре о научницима, техници, роботима и рачунарима. Треба да савладају изражавање будућности и нулти и први кондиционал. Усвојиће изразе са get, изразе са as... as, везнике also и too. Увјежбавају на који начин могу да затраже и понуде помоћ. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
SAVING THE ANIMAL WORLD	Ученици говоре о животињама и уче вокабулар у вези са тим. Треба да савладају индиректан говор-наредбе и изјаве, као и герунд. Усвајају изразе са make и фразалне глаголе са up and look. Методe: -интерактивна -демонстративна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и

	-кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	мишљења
CITY LIFE	Ученици говоре о светским метрополама и уче вокабулар у вези са градом. Описују град. Треба да савладају индиректан говор- питања и други тип условних реченица. Увежбавају глаголе са предлозима, придеве који се завршавају на –у , као и начине на које могу да затраже и дају информације. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
NEW WORLDS	Ученици говоре истраживању света и о откривању нових делова света кроз историју. Треба да савладају прошли перфекат, поређење прилога и употребу чланова. Увежбавају имена народа и упознају разлике између енглеског језика у Британији и САД. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
SUMMER 'S COMING	Ученици говоре о распусту и летовању, о путовањима и летњим спортовима. Треба да савладају тећи тип кондиционалних реченица и повратне заменице. Увежбавају придеве који се завршавају на –ed, -ing, -ful, - less. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	- повезивање претходних знања са стеченим - рад у пару и групи (израда мини - пројекта) - кроз активно причање и слушање размена идеја и мишљења
ЛИКОВНА КУЛТУРА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима, и волуменима	Развијање ученикове способности, у области ликовности и визуелности Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Цртање, сликање, вајање, комбиноване технике и материјали

Визуелно споразумевање	Подстицање и развијање визуелног мишљења, и његова примена Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Цртање, сликање, вајање, колажирање, са различитим средствима и материјалима.
Текстура	Развијање способности код ученика да тактилно као и визуелно уочавају текстуру на различитим облицима. Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
Светлина	Развијање ликовно- естетског сензибилитета за светлост и сенку. Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Сликање, цртање, вајање са одговарајућим средствима и материјалима
Боја	Развијање ликовно естетског сензибилитета за боју и тонске разлике Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Цртање, сликање, колажирање са одговарајућим средствима и материјалима, дидактичка средства и др.
Свет уобразиље у делима ликовне уметности (снови, бајке, и митови)	Развијање способности ученика за повезивање опажених информација, што чини основу за визуелно мишљење, развијање маште и индивидуалног начина изражавања. Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Сликање, са одговарајућим средствима и материјалима. Дидактичка средства и сл.
СЕДМИ РАЗРЕД		
АРАБЕСКА	Развијање ученикове способности у области ликовности и визуелности Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
ПРОПОРЦИЈЕ	Правилно одређивање односа величина на облицима. Развијање способности ликовног изражавања, распознавања и комбиновања различитих линија. Методe: -демонстративна -дијалoшка -илустративно визуелна -активно учење	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР	Развијање способности за уочавање и разликовање облика, боја и светлости као и њихово правилно приказивање у простору... Методe: -демонстративна	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима

	-дијалoшка -илyстративнo визyелнa -активнo yчeњe	
ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОКРЕТА, ИГРЕ И ЗВУКА	Проширивање искуства у ликовном изражавању и развијање способности за комбиновање више различитих медија. Метoде: -демонстративна -дијалoшка -илyстративнo визyелнa -активнo yчeњe	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
ФОТОГРАФИЈА	проширивање искуства у ликовном изражавању и развију ликовно-естетског сензибилита Метoде: -демонстративна -дијалoшка -илyстративнo визyелнa -активнo yчeњe	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
ОСМИ РАЗРЕД		
СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ	-развијање ученикове способности у области ликовности и визуелности, Метoде: -демонстративна -дијалoшка -илyстративнo визyелнa -активнo yчeњe	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА И СПОРАЗУМЕВАЊЕ	-развијање способности ликовног изражавања, распознавања и комбиновања различитих линија, боја, материјала и техника, Метoде: -демонстративна -дијалoшка -илyстративнo визyелнa -активнo yчeњe	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
КОНТРАСТ, ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ	-развијање способности за уочавање и разликовање облика, као и њихово правилно приказивање, Метoде: -демонстративна -дијалoшка -илyстративнo визyелнa -активнo yчeњe	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА	-развијање маште и индивидуалног ликовног израза и осећаја за лепо писање, Метoде: -демонстративна -дијалoшка -илyстративнo визyелнa -активнo yчeњe	Цртање, сликање вајање, са одговарајућим средствима и материјалима
МУЗИЧКА КУЛТУРА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Извођење музике	- Развијање способности за извођење музике певањем и свирањем	- Свирање - Певање

	<ul style="list-style-type: none"> - Развијање способности музичког изражавања - Развијање културне баштине српског и других народа - Неговање смисла за заједничко музицирање <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудитивна - дијалoшка - кооперативна - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - Читање текста - Читање нотног текста - Ритмика - Динамика
Слушање музике	<ul style="list-style-type: none"> - лeствице (дурске, молске) - предзнаци (повисилица, предтакт, узмах) - проширивање основа музичке писмености на практичним примерима - Неговање способности ученика за обликовање вокалне импровизације - Неговање способности ученика за обликовање инструменталне импровизације - Осмишљавање покрета уз музику - Слободно музичко изражавање - Стално подстицање ученика на музичку импровизацију и изражавање <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - кооперативна - демонстративна - аудитивна - истраживачка 	<p>Савлађивање знања, темпа, ритмике, динамике, музичких појмова, композиције, сложености песама, игара и других музичких садржаја</p> <ul style="list-style-type: none"> - Писање текста - Усаглашавање текста - Стварање композиције - Анализа композиције
Стварање музике	<ul style="list-style-type: none"> - Даље навикавање ученика на пажљиво слушање музике - Упознавање музичких дела уметничког и народног стваралаштва - Упознавање са животом, стваралаштвом и делима наших и страних композитора <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кооперативна - истраживачка - дијалoшка - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> - Основни подаци о композитору и композицији - Слушање дела (аналитичко или синтетичко)
СЕДМИ РАЗРЕД		
Упознавање музике различитих епоха и извођење музике	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање и препознавање нових инструмената кроз епохе • сумирање и проширивање знања и информација о најзначајнијим композиторима <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудитивна - дијалoшка - кооперативна - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • анализа музичких садржаја из слушаних композиција и инструмената
Слушање музике	<ul style="list-style-type: none"> • препознавање жанрова композиција <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - кооперативна - демонстративна - аудитивна - истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> • аналитичко слушање • слушање • анализа музичких садржаја из слушаних композиција
Стварање музике	<ul style="list-style-type: none"> • певање по слуху и из нотног текста различите песме и каноне • свирање изражајно • усвајање нових елемената музичке писмености 	<ul style="list-style-type: none"> • певање и свирање по слуху и са нотног текста • развијати и утврђивате елементе музичке

	<ul style="list-style-type: none"> • стваралачко ангажовање у свим музичким активностима <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кооперативна - истраживачка - дијалoшка - демонстративна 	<p>писмености , нове лествице и ритмичке окоснице</p> <ul style="list-style-type: none"> • дечије музичко стваралаштво • импровизације композиције или мелодије са текста • аранжмани
ОСМИ РАЗРЕД		
Упознавање музике различитих епоха и извођење музике	<ul style="list-style-type: none"> • препознавање жанрова композиција • препознавање тема из познатих композиција домаћих и страних композитора • упознавање музике различитих жанрова • стваралачка искуства и искуства у слушању музике користити за процену музичких дела и извођача <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудитивна - дијалoшка - кооперативна - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • анализа музичких садржаја из слушаних композиција:
Извођење музике	<ul style="list-style-type: none"> • певање по слуху и из нотног текста различите песме и каноне • свирање изражајно • усвајање нових елемената музичке писмености • стваралачко ангажовање у свим музичким активностима <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - кооперативна - демонстративна - аудитивна - истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> • импровизација инструменталне композиције или мелодије са текстом • смишљање аранжмана за песме • компоновање
Стварање музике	<ul style="list-style-type: none"> • неговање стваралачког ангажовања ученика • активно бављење припремом програма за јавне наступе <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кооперативна - истраживачка - дијалoшка - демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> • певање и свирање по слуху и са нотног текста • развијати и утврђивати елементе музичке писмености лествице и ритмичке окоснице
ИСТОРИЈА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Европа и Средземље у раном средњем веку	<p>Разумевање појма "средњи век" и основних одлика тог историјског периода.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Разумевање основних одлика феудалног друштва -Разумевање историјских процеса и токова -Разумевање узрочно-последичних веза историјских процеса и токова -Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век -Стицање знања о улози религије у средњем веку -Коришћење историјских карата за период средњег века <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Активно учешће у комуникацији -Размишљање -Уочавање и речавање проблема -Читање текста -Активно учешће у причању -Посматрање слика и склапање прича -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од

	<ul style="list-style-type: none"> -проблемска настава -активно учење 	интерпретације
Срби и њихово окружење у раном средњем веку	<ul style="list-style-type: none"> - Стицање знања о српским средњовековним државама - Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји - упознавање културног наслеђа Срба у средњем веку - коришћење историјских карата и историјских извора <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Активно учешће у комуникацији -Размишљање -Уочавање и речавање проблема -Читање текста -Активно учешће у причању -Посматрање слика и склапање прича -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретације
Европа у позном средњем веку	<p>Разумевање појма "средњи век" и основних одлика тог историјског периода.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Разумевање основних одлика феудалног друштва -Разумевање историјских процеса и токова -Разумевање узрочно-последичних веза историјских процеса и токова -Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век -Стицање знања о улози религије у средњем веку -Коришћење историјских карата за период средњег века <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Активно учешће у комуникацији -Размишљање -Уочавање и речавање проблема -Читање текста -Активно учешће у причању -Посматрање слика и склапање прича -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретације
Срби и њихово окружење у позном средњем веку	<ul style="list-style-type: none"> - Стицање знања о српским средњовековним државама - Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји - упознавање културног наслеђа Срба у средњем веку - коришћење историјских карата и историјских извора <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Активно учешће у комуникацији -Размишљање -Уочавање и речавање проблема -Читање текста -Активно учешће у причању -Посматрање слика и склапање прича -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретације
Српске земље и њихово окружење у доба османлијских освајања	<ul style="list-style-type: none"> - Стицање знања о српским средњовековним државама - Стицање знања о личностима које су обележиле средњи век у националној историји - упознавање културног наслеђа Срба у средњем веку - коришћење историјских карата и историјских извора <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава 	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Активно учешће у комуникацији -Размишљање -Уочавање и речавање проблема -Читање текста -Активно учешће у причању -Посматрање слика и

	-активно учење	склапање прича -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретације
СЕДМИ РАЗРЕД		
УСПОН ЕВРОПЕ	-Разумевање појма „нови век” и основних одлика тог периода, -Разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза, -Разумевање историјског простора и времена, -Коришћење карата за период новог века, -СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ЛИЧНОСТИМА КОЈЕ СУ ОБЕЛЕЖИЛЕ ПЕРИОД ОД 15-18.ВЕКА, -СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О УЛОЗИ РЕЛИГИЈЕ У ОВОМ ПЕРИОДУ, -УПОЗНАВАЊЕ КУЛТУРНИХ И НАУЧНИХ ДОСТИГНУЊА У ОВОМ ПЕРИОДУ, -Развијање европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика, -Културни напредак и хуманистички развој ученика. Методе: -дијалогска -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	-Активно слушање -Размишљање -Активно учешће у комуникацији -Уочавање и решавање проблема -Читање текста -Посматрање слика и склапање прича -Закључивање -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретација -Примена стечених знања
СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД 16. ДО КРАЈА 18. ВЕКА	-Познавање националне (политичке, економске, друштвене, културне...) историје, -Разумевање основних одлика овог периода у националној историји, -Разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза, -Разумевање историјског простора и времена, -Коришћење историјских карата за период новог века, -СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ЛИЧНОСТИМА КОЈЕ СУ ОБЕЛЕЖИЛЕ ОВАЈ ПЕРИОД у националној историји, -Развијање националног идентитета и духа толеранције код ученика, - Културни напредак и хуманистички развој ученика. Методе: -дијалогска -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	-Активно слушање -Размишљање -Активно учешће у комуникацији -Уочавање и решавање проблема -Читање текста -Посматрање слика и склапање прича -Закључивање -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретација -Примена стечених знања
ДОБА РЕВОЛУЦИЈА	-Разумевање основних одлика историјског периода од краја 18. до друге половине 19.века, --Разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза, -Разумевање историјског простора и времена, -Разумевање улоге истакнутих личности које су одредиле развој људског друштва у овом периоду, -Корисћење историјских карата за период новог века,	-Активно слушање -Размишљање -Активно учешће у комуникацији -Уочавање и решавање проблема -Читање текста -Посматрање слика и склапање прича

	<p>-Развијање европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика, -Културни напредак и хуманистички развој ученика. Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>-Закључивање -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретација -Примена стечених знања</p>
<p>НОВОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ СРБИЈА И ЦРНА ГОРА</p>	<p>-Познавање националне (политичке, економске, друштвене, културне...) историје као и историје суседних народа и држава, -Разумевање основних одлика овог периода у националној историји, -Разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза, -Разумевање историјског простора и времена, -стицање знања о наставнику и развоју модерне српске државе -стицање знања о личностима које су обележиле XIX век у националној историји, -Упознавање културних и научних достигнућа Срба у XIX веку, -Коришћење историјских карата за период XIX века, -Развијање националног идентитета и духа толеранције код ученика, -Културни напредак и хуманистички развој ученика. Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>-Активно слушање -Размишљање -Активно учешће у комуникацији -Уочавање и решавање проблема -Читање текста -Посматрање слика и склапање прича -Закључивање -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретација -Примена стечених знања</p>
<p>СРПСКИ НАРОД ПОД СТРАНОМ ВЛАШЋУ ОД КРАЈА XVIII ДО СЕДАМДЕСТИХ ГОДИНА XIX ВЕКА</p>	<p>-Разумевање основних одлика овог периода у националној историји, -Разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза, -Разумевање историјског простора и времена, -Коришћење историјских карата за период овог века, -стицање знања о личностима које су обележиле овај период у националној историји, -Развијање националног идентитета и духа толеранције код ученика, -Културни напредак и хуманистички развој ученика. Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>Читање текста -Посматрање слика и склапање прича -Закључивање -Анализирање историјских извора -Разликовање извора од интерпретација -Примена стечених знања</p>
ОСМИ РАЗРЕД		
<p>СВЕТ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19. И</p>	<p>-разумевање основних одлика историјског периода од краја 19. и почетка 20. века</p>	<p>-активно слушање -активно учешће у</p>

<p>ПОЧЕТКОМ 20.ВЕКА</p>	<p>-разумевање историјских процеса и токова -разумевање узрочно-последичних веза и историјских процеса и токова -разумевање историјског простора и времена -разумевање најзначајнијих политичких идеја овог периода -стицање знања о личностима које су обележиле овај период -упознавање културних и научних достигнућа -развијање европског, светског и националног идентитета код ученика -развијање духа толеранције -културни напредак и хуманистички развој ученика -коришћење историјских карата Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>комуникацији -размишљање -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских извора -разликовање извора од интерпретација</p>
<p>СРБИЈА, ЦРНА ГОРА И СРБИ У ХАЗБУРШКОМ И ОСМАНСКОМ ЦАРСТВУ ОД БЕРЛИНСКОГ КОНГРЕСА ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА</p>	<p>-разумевање основних одлика историјског периода од краја 19. и почетка 20.века на српском и југословенском простору -разумевање историјских процеса и токова -разумевање узрочно-последичних веза и историјских процеса и токова -разумевање историјског простора и времена -разумевање најзначајнијих политичких идеја овог периода на српском и југословенском подручју -стицање знања о личностима које су обележиле овај период у националној историји -упознавање културних и научних достигнућа -развијање националног идентитета и духа толеранције код ученика -културни напредак и хуманистички развој ученика Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>-активно слушање -активно учешће у комуникацији -размишљање -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских извора -разликовање извора од интерпретација</p>
<p>САВРЕМЕНО ДОБА, ПРВИ СВЕТСКИ РАТ И РЕВОЛУЦИЈЕ У РУСИЈИ И ЕВРОПИ -СРБИЈА И ЦРНА ГОРА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ</p>	<p>-разумевање основних одлика овог периода -разумевање историјских процеса и токова -разумевање узрочно-последичних веза и историјских процеса и токова -разумевање историјског простора и времена -стицање знања о личностима које су обележиле овај период у општој и националној историји -разумевање најзначајнијих политичких идеја</p>	<p>-активно слушање -активно учешће у комуникацији -размишљање -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -културни напредак и хуманистички развој ученика -коришћење историјских карата Методe: -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> извора -разликовање извора од интерпретација
СВЕТ ИЗМЕЂУ ПРВОГ И ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	<ul style="list-style-type: none"> -разумевање основних одлика историјског периода између два светска рата -разумевање историјских процеса и токова -разумевање узрочно-последичних веза и историјских процеса и токова -разумевање историјског простора и времена -разумевање најзначајнијих политичких идеја у овом периоду -стицање знања о личностима које су обележиле овај период -упознавање културних и научних достигнућа -културни напредак и хуманистички развој ученика -коришћење историјских карата Методe: -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -активно учење у комуникацији -размишљање -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских извора -разликовање извора од интерпретација
ЈУГОСЛОВЕНСКА КРАЉЕВИНА	<ul style="list-style-type: none"> -разумевање основних одлика овог периода на српском и југословенском простору -разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза -разумевање историјског простора и времена -коришћење историјских карата -разумевање најзначајнијих политичких идеја овог периода на српском и југословенском подручју -стицање знања о личностима које су обележиле овај период у националној историји -упознавање културних и научних достигнућа Срба и осталих југословенских народа -развијање националног идентитета и духа толеранције код ученика -културни напредак и хуманистички развој ученика Методe: -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -активно учење у комуникацији -размишљање -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских извора -разликовање извора од интерпретација
ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ – ТОТАЛНИ РАТ -ЈУГОСЛАВИЈА У	<ul style="list-style-type: none"> -разумевање основних одлика историјског периода -разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза -разумевање историјског простора и времена 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -активно учење у комуникацији -размишљање

<p>ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ</p>	<ul style="list-style-type: none"> -коришћење историјских карата -разумевање најзначајнијих политичких идеја овог периода -стицање знања о личностима које су обележиле овај период у светској и националној историји -развијање европског, светског и националног идентитета код ученика -културни напредак и хуманистички развој ученика Методe: -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских извора -разликовање извора од интерпретација
<p>СВЕТ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА</p>	<ul style="list-style-type: none"> -разумевање основних одлика овог историјског периода -разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза -разумевање историјског простора и времена -коришћење историјских карата -разумевање најзначајнијих политичких идеја овог периода -стицање знања о личностима које су обележиле овај период у општој историји -упознавање културних и научних достигнућа -развијање европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика -културни напредак и хуманистички развој ученика Методe: -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -активно учешће у комуникацији -размишљање -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских извора -разликовање извора од интерпретација
<p>ЈУГОСЛАВИЈА ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА</p>	<ul style="list-style-type: none"> -разумевање основних одлика овог периода на српском и југословенском простору -разумевање историјских процеса и токова и њихових узрочно-последичних веза -разумевање историјског простора и времена -коришћење историјских карата -разумевање најзначајнијих политичких идеја овог периода на српском и југословенском подручју -стицање знања о личностима које су обележиле овај период на српском и југословенском подручју -упознавање културних и научних достигнућа Срба и осталих југословенских народа -развијање националног идентитета и духа толеранције код ученика -културни напредак и хуманистички развој ученика Методe: -дијалошка -илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -активно учешће у комуникацији -размишљање -уочавање и решавање проблема -читање текста -посматрање слика и склапање прича -анализирање историјских извора -разликовање извора од интерпретација

	-демонстративна -проблемска настава -активно учење	
ГЕОГРАФИЈА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Планета Земља	-Проширивање стечених знања о појавама и процесима у Атмосфери и Хидросфери -стицање знања и разумевања појмова-хидросфере и биосфере, као и њихове зависности од климе и њених елемената, као и распореда основног размештаја биљног и животињског света на Земљи, -уознавање и о деловању посебних облика рељефа на њихов размештај. Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	Слушају, упоређују, самостално праве дијаграме, анализирају климатску карту Света, -сопствено оцењивање и оцена других
Становништво и Насеља на Земљи	-уознавање и указивање о најважнијим демографским и демогеографским проблемима човечанства, -да схвате улогу природних, друштвених и привредних чинилаца и њихово јединство Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	Слушају, размењују сопствена знања, упоређују, праве и анализирају дијаграме, користе географску литературу -самовредновање стеченог знања
Географска средина и људске делатности	-да схвате и уознају појам природне и географске средине и појам географске регије, као и њихову комплементарност Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	Слушају, истражују, упоређују
Регионална географија Европе	-уознавање и сагледавање општих карактеристика континента, учовање особености регионалних целина и појединих држава Европе, -оспособљавање за кориштење географске литературе и различитог илустративног материјала ради лакшег савлађивања наставног градива и оспособљавања за самосталан рад Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	Слушају, разговор, размењују знања и мишљења, истражују, читају и користе географску литературу, штампу, интернет самостално раде, у тиму, групи; ---пишу, читају и анализирају реферате, -израђују тематске карте -оцењују сопствена постигнућа и постигнућа других, -израђују тематске зидне новине- европске занимљивости

СЕДМИ РАЗРЕД		
ГЕОГРАФСКА ОБЕЛЕЖЈА АЗИЈЕ	<ul style="list-style-type: none"> -Упознавање ученика са основним географским подацима Азије, природним и друштвеним одликама, -Развијање интересовања за друге народе и културе, -Оспособљавање за праћење економских и друштвених промена и активности у савременом свету, -Развој опште културе и оспособљавање за праћење географске литературе и различитог илустративног материјала ради лакшег савлађивања наставног градива. <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учење у комуникацији
ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ АФРИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> -Упознавање са природним, друштвеним и привредним одликама Африке, -Развијање интересовања за друге народе и културе, -Развијање толерантног става према различитим народима, културама и њиховом начину живота, -Оспособљавање за праћење географске литературе и различитог илустративног материјала у сврху лакшег савлађивања наставног програма и оспособљавање за самостални рад. <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учење у комуникацији
ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> -Развијање интересовања за мање познате области света и поштовања према свим народима, -Развој опште културе и оспособљавање за праћење географске литературе и различитог илустративног материјала и оспособљавање за самостални рад. <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учење у комуникацији
ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРЕДЊЕ АМЕРИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> -Упознавање природних, привредних и друштвених одлика Средње Америке, -Развијање интересовања за мање познате регије и народе, -Развијање толерантног става према различитим народима, културама и начину живота. <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учење у комуникацији
ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> -Упознавање природних, привредних и друштвених одлика Јужне Америке, -Развијање интересовања за мање познате регије и народе, -Развијање толерантног става према различитим народима, 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање

	<p>културама и начину живота.</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	-активно учешће у комуникацији
ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АУСТРАЛИЈЕ И ОКЕАНИЈЕ	<p>-Упознавање са природним, привредним и друштвеним одликама Аустралије и Океаније,</p> <p>-Развијање интересовања за мање познате регије и народе,</p> <p>-Развијање толерантног става према различитим народима, културама и начину живота.</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учешће у комуникацији
ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АРКТИКА	<p>-Упознавање са природним, друштвеним и привредним одликама Арктика,</p> <p>-Развијање интересовања за мање познате регије.</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учешће у комуникацији
ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АНТАКТИКА	<p>-Упознавање са природним, друштвеним и привредним одликама Антарктика,</p> <p>-Развијање интересовања за мање познате регије.</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учешће у комуникацији
СВЕТ КАО ЦЕЛИНА	<p>-Оспособљавање за праћење економских и друштвених активности и промена у савременом свету,</p> <p>-Упознавање комплементарности и регионалних разлика планетарног света,</p> <p>-Развијање националног идентитета и толеранције у мултиетничком, мултијезичком и мултикултурном свету.</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење 	-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учешће у комуникацији
ОСМИ РАЗРЕД		
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА СРБИЈЕ	<p>-упознавање ученика са географским положајем и величином Републике Србије,</p> <p>-одређивање, повезивање и схватање значаја географског положаја на Балкану, у Европи и свету</p> <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалошка -илустративна -демонстративна 	-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учешће у комуникацији

	<p>-проблемска настава -активно учење</p>	
ПРИРОДНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	<p>-уознавање ученика са рељефом, климом, хидрографијом и вегетацијом у нашој земљи -уознавање природних лепота наше земље -развијање способности да се користе различити извори информација и уочавање њихове важности у географским сазнањима -развијање способности исказивања географских знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и шематски -повезивање знања из географије са знањима из сродних наставних предмета Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -развишање -активно учење у комуникацији</p>
СТАНОВНИШТВО И НАСЕЉА СРБИЈЕ	<p>-развијање осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури и активно да доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета -развијање међусобног уважавања, садарње и солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група -уознавање са друштвеним одликама наше земље и повезивање појава и процеса на националном и глобалном нивоу Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -развишање -активно учење у комуникацији</p>
ПРИВРЕДА СРБИЈЕ	<p>-уознавање ученика са привредним одликама наше земље -схватање потребе и значаја очувања природе и природних ресурса -уознавање природних лепота и културне баштине наше Земље Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење</p>	<p>-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -развишање -активно учење у комуникацији</p>
ЗАВИЧАЈНА ГЕОГРАФИЈА	<p>-оспособљавање да ученици осматрају, мере, анализирају, скицирају и прикупљају податке -развијање способности исказивања географског знања речима, сликом, табеларно и графички -обучавање техникама тимског (групног) рада и групног одлучивања -оспособљавање за континуирано образовање и самообразовање Методe:</p>	<p>-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -развишање -активно учење у комуникацији</p>

	-дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	
СРБИЈА У САВРЕМЕНИМ ИНТЕГРАЦИЈСКИМ ПРОЦЕСИМА	-подржавање процеса међународне интеграције наше земље -омогућавање ученицима да схвате разгранатост и развојност политичке, економске, културно-просветне и научно-технолошке сарадње наше земље са другим државама и организацијама у свету Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учење у комуникацији
СРБИ ВАН ГРАНИЦА СРБИЈЕ	-Срби у суседним државама и дијаспори Методe: -дијалoшка -илустративна -демонстративна -проблемска настава -активно учење	-активно слушање -повезивање претходних знања са новим -закључивање -размишљање -активно учење у комуникацији
ФИЗИКА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
УВОД	-стекну појам о начину како физика истражује природу -знају да разликују појмове физичких тела од супстанцуја од којих се састоје Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење	-прати ток појаве -расуђује -активно учествује(поставља питања)
КРЕТАЊЕ	-усваја основне представе о механичком кретању -упознају величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање(пут,временски интервал,брзину) -користи јединицу за брзину у SI систему -умеју да измере и израчунају сталну брзину Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење	-посматрају кретање разних тела -закључују -анализирају рачунске задатке -дискутују решења задатака
СИЛА	-на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформацијапромена кретања) схвата силу као меру узајамног деловањатела, која се мери динамометром -користи јединицу силе -знају да је сила векторска величина Методe: -дијалoшка	-посматра различита деловања -отворено и радознано поставља питања -схвата повезаност физичких појава и истражује сам још нека деловања у природи

	<ul style="list-style-type: none"> -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење 	
МЕРЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> -овладају мерењем; дужине, времена и запремине -умеју да рукују мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром мерном траком, нонијусом, хронометром, мензуром -користе јединице у СИ систему -разликују временски тренутак од временског интервала Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра разна мерила и инструменте -уочава разлику при мерењу -развија радозналост за мерење неких величина -записује неке мерене величине
МАСА И ГУСТИНА	<ul style="list-style-type: none"> -добију представу о маси као карактеристици физичког тела при узајамном деловању тела -да знају да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина -умеју помоћу дефиниционих формула да израчунају бројне вредности густине -умеју да одреде густину чврстих тела и течности мерењем и израчунавањем -знају јединице масе и густине у СИ систему Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -посматра -уочава -врши мерења -записује -закључује -математички израчунава непознату величину
ПРИТИСАК	<ul style="list-style-type: none"> -умеју да одређују притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем -користе јединицу притиска у СИ систему -свате да се притисак у течностима и гасовима преноси подједнако у свим правцима -разумеју Паскалов закон -разумеју атмосферски притисак -умеју да користе барометре Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење 	<ul style="list-style-type: none"> -осматра, пита, записује, наводи примере, решава просте задатке -примењује стечена знања за решавање проблема
СЕДМИ РАЗРЕД		
Сила и кретање	<p>Ученик треба: да разликује изразе физичких закона од дефиниције физичких величина; -да користи на нивоу примене брзину и убрзање, -да разуме релативност кретања, -да уме да мери и израчунава брзину и убрзање праволинијског равномерног, односно неравномерног кретања .</p> <p>Ученик треба: да користи на нивоу примене II и III Њутнов закон механике на једноставним примерима, -да уме да изврши динамичко мерење силе, -да разликује скаларне од векторских физичких величина (време, маса, температура, брзина, убрзање и сила)</p> <p>Методe:</p>	<p>Ученици посматрају, самостално закључују и наводе примере, учествују у анализи и решавању рачунских и графичких задатака</p> <p>Ученици посматрају, питају, записују, закључују, врше анализе демонстрационих огледа и рачунских задатака и</p>

	-дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење	математички израчунавају непознату величину
Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења	Ученик треба: да разуме безтежинско стање тела,- да упозна силу трења и силу отпора средине, -да се упозна са слободним падом, хитцом навише и хитцом наниже(кретањима тела у гравитационом пољу) Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење	Ученици треба да спонтано прате, сопствено расуђују, постављају питања и да кроз примере уочавају разлику и сличности између силе трења и силе отпора средине. Примењују стечена знања на решавање проблема
Равнотежа тела	Ученик треба: да уме да слаже и разлаже векторске физичке величине(силу),-да разуме статички случај равнотеже тела када је резултанта сила, које делују на тело, једнака нули, да користи равнотежу момента силе, да може да примени Архимедов закон и да може да објасни силу потеска у течностима и гасовима Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење	Ученици треба да посматрају, питају, мере, рачунају, закључују, повезују и врше анализу задатака
Механички рад и енергија. Снага	Ученик треба: да разуме да је рад силе једнак промени енергије,-да на практичном примеру уме да израчуна снагу разних машина и уређаја,-да зна да се укупна енергија у механици састоји од збира кинетичке и потенцијалне енергије,-да може на нивоу примене да се користи законом одржања енергије,-да користи јединице енергије и снаге у SI Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење	Ученици посматрају, питају, уочавају, наводе примере, закључују и решавају рачунске задатке
Топлотне појаве	Ученик треба: да зна да се укупна енергија тела (система тела) састоји од кинетичке, потенцијалне и унутрашње енергије, -да зна да топлота и рад представљају два начина промене унутрашње енергије тела,-да зна да постоји веза између унутрашње енергије и кретања молекула тела,-да може да одреди количину топлоте,-да користи јединице количине топлоте и температуре у SI Методe: -дијалoшка -експеримент -илустративна -демонстративна -активно учење	Ученици посматрају, питају, уочавају, повезују, закључују, записују, дискутују и решавају рачунске задатке
ОСМИ РАЗРЕД		
ОСЦИЛАТОРНО И	-разумевање и уочавање електричног узајамног деловања,	-посматра

<p>ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ</p> <p>ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ</p>	<p>-знање појмова и величина којима се описује статичко наелектрисање и да разуме својства статичког наелектрисања</p> <p>-да уме да се јасно изрази речима, сликом и табелом и да се користи језиком математике и физике</p> <p>-решавање проблема везаних за закон о одржању количине наелектрисања, Џулов закон, рад у електричном пољу и напон</p> <p>Методe:</p> <p>-дијалoшка</p> <p>-експеримент</p> <p>-илустративна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-активно учење</p>	<p>-уочава</p> <p>-изводи оглед</p> <p>-закључује</p>
<p>ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА</p>	<p>-амперметар и волтметар у електричном колу – коришћење (везивање)</p> <p>-решавање проблема везаних за Омов закон, рад и снагу електричне струје и Џулов закон</p> <p>-коришћење рачунара у обради експерименталних резултата мерења на примеру Омoвог закона</p> <p>-Кирхофова правила</p> <p>-решавање проблема везаних за Кирхофова правила</p> <p>Методe:</p> <p>-дијалoшка</p> <p>-експеримент</p> <p>-илустративна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-активно учење</p>	<p>-посматра</p> <p>-уочава</p> <p>-изводи оглед</p> <p>-закључује</p> <p>-врши мерења</p>
<p>МАГНЕТНО ПОЉЕ</p>	<p>-разумети да се магнетна својства испољавају кроз интеракцију магнета и неких других објеката посредством магнетног поља (тела од гвожђа, проводник са струјом и магнетно поље Земље)</p> <p>Методe:</p> <p>-дијалoшка</p> <p>-експеримент</p> <p>-илустративна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-активно учење</p>	<p>-посматра</p> <p>-уочава</p> <p>-закључује</p>
<p>ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА ИНДУКЦИЈА</p>	<p>-решавање проблема везаних за електромагнетну индукцију</p> <p>-одређивање хоризонталне компоненте магнетног поља Земље</p> <p>-употреба компаса</p> <p>Методe:</p> <p>-дијалoшка</p> <p>-експеримент</p> <p>-илустративна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-активно учење</p>	<p>-посматра</p> <p>-уочава</p> <p>-изводи оглед</p> <p>-закључује</p>
<p>СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ</p>	<p>-решавање проблема везаних за закон одбијања светлости, сферна огледала и конструкцију лика</p> <p>-посматрање светлосних појава у свакодневном животу,</p> <p>-тотална рефлексивна и њена примена</p> <p>-око и корекција вида</p>	<p>-посматра</p> <p>-уочава</p> <p>-изводи оглед</p> <p>-закључује</p> <p>-врши мерења</p>

	<p>-решавање проблема везаних за преламање светлости, тоталну рефлексију, сочива и оптичке инструменте</p> <p>-зна особине видљиве светлости и њен значај за живи свет</p> <p>-осмисли и постави једноставан оглед</p> <p>Методе:</p> <p>-дијалогска</p> <p>-експеримент</p> <p>-илустративна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-активно учење</p>	
ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	<p>-узнавање основних појмова</p> <p>-разумети да су микроскопске појаве условљене различитим нивоима структуре на микронивоу (атом, јон, молекул)</p> <p>-узнати радиоактивност као природну појаву</p> <p>-користити своју информатичку писменост</p> <p>-користити различите изворе информација (уџбеник, приручник, популарну научну литературу, интернет...)</p> <p>-развијање радозналости</p> <p>-интеракција радиоактивног зрачења с материјом</p> <p>Методе:</p> <p>-дијалогска</p> <p>-експеримент</p> <p>-илустративна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-активно учење</p>	<p>-посматра</p> <p>-уочава</p> <p>-закључује</p>
ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	<p>-утицај физике на развој других природних наука, медицине и технологије</p> <p>Методе:</p> <p>-дијалогска</p> <p>-експеримент</p> <p>-илустративна</p> <p>-демонстративна</p> <p>-активно учење</p>	<p>-посматра</p> <p>-уочава</p> <p>-закључује</p>
МАТЕМАТИКА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Цели бројеви	<p>-увођење појма негативног броја, проширивање скупа N у Z</p> <p>-упорешивање целих бројева, графичко представљање бројева на правој, схватање координата</p> <p>-разумевање појма апсолутне вредности</p> <p>-оспособљавање за рачунање у скупу Z</p> <p>-оспособљавање за решавање једначина и неједначина у скупу Z</p> <p>Методе: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, експериментална</p>	<p>- посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-закључивање</p> <p>-примена стечених знања</p>
Рационални бројеви	-даље проширивање појма броја, увођење разломака и децималних бројева, проширивање скупа Z у Q .	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p>

	<p>-графичко представљање рационалних бројева на правој, уређеност скупа Q</p> <p>-оспособљавање за рачунање у скупу Q</p> <p>-оспособљавање за решавање једначина и нејеначина у скупу Q</p> <p>Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална</p>	<p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-закључивање</p> <p>примена стечених знања</p>
Троугао	<p>-упознавање са основним ставовима о троуглу о сносу страница и углова</p> <p>-подела троуглова према угловима</p> <p>-схватање и примена подударности троуглова</p> <p>-конструисање неких углова (60°, 45° и сл.)</p> <p>-конструисање неких троуглова</p> <p>-упознавање са значајним тачкама троугла и њиховим особинама и конструкцијама и посебно освртање на правоугли троугао</p> <p>Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>-посматрање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-прављење модела</p> <p>-закључивање</p> <p>-примена стечених знања</p>
Четвороугао	<p>-упознавање са основним ставовима о четвороуглу и разликовање врста четвороугла</p> <p>-паралелограм, својства, појам централне симетрије, правоугли паралелограми, конструкције неких паралелограма</p> <p>-трапез и његова основна својства, средња лија, врсте трапеца и основне конструкције</p> <p>Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>-посматрање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-запажање</p> <p>-закључивање</p> <p>-примена стечених знања</p>
Површина четвороугла и троугла	<p>-увошење и усвајање појма површине</p> <p>-једнокост површина, извођење и усвајање образаца за површину равних фигура (троугла, трапеца, четвороугла са нормалним дијагоналама...)</p> <p>-оспособљавање за решавање сложенијих и практичних проблема који се тичу површине</p> <p>Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>посматрање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-запажање</p> <p>-закључивање</p> <p>-примена стечених знања</p>
СЕДМИ РАЗРЕД		
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	<p>-схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена,</p> <p>-умеју да одреде приближну вредност броја \sqrt{a} ($a \in \mathbb{Q}, a > 0$);</p> <p>-Упознају скуп реалних бројева као унију скупа рационалних и скупа ирационалних бројева.</p> <p>Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-закључивање</p> <p>-примена стечених знања</p>
ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	<p>-знају Питагорину теорему и умеју да је примене код свих изучаваних геометријских фигура у којима се може уочити правоугли троугао;</p> <p>Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>закључивање</p> <p>-примена стечених знања</p>
РАЦИОНАЛНИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	<p>-упознају појам степена и операције са степенима (изложилац степена природан број);</p> <p>-умеју да изводе основне рачунске операције са мононимима и полиномима, као и друге идентичне трансформације ових</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-закључивање</p>

	израза (назначене у програму); Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална	-примена стечених знања
МНОГОУГАО	-познају најважнија својства многоугла, -умеју да врше приближну конструкцију ма којег правилног многоугла и геометријску конструкцију појединих правилних многоуглова (са 6, 8 и 12 страница), -знају најважније обрасце у вези са многоуглом и да их могу применити у одговарајућим задацима; Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-посматрање -учавање -упоређивање -разликовање -запажање закључивање -примена стечених знања
Зависне величине и њихово графичко представљање	-упознају правоугли координатни систем и његову примену, -добро упознају директну и обрнуту пропорционалност и практичне примене, -схвате појам размере дужи и својствапропорције, -могу да преведу на математички језик и реше једноставне текстуалне задатке; Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-посматрање -учавање -упоређивање -разликовање -запажање закључивање -примена стечених знања
КРУГ	-упознају најважнија својства круга, -знају најважније обрасце у вези са кругом и да их могу применити у одговарајућим задацима; Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-посматрање -учавање -упоређивање -разликовање -запажање закључивање -примена стечених знања
СЛИЧНОСТ	-схвате појам сличности троуглова и умеју да је примене у једноставнијим случајевима, Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-посматрање -учавање -упоређивање -разликовање -запажање закључивање -примена стечених знања
ОСМИ РАЗРЕД		
СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА	-обнове појам сличности троуглова и умеју да је примене у једноставнијим случајевима, -користе елементе дедуктивног закључивања (изводе једноставније доказе); Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-посматрање -учавање -упоређивање -разликовање -запажање закључивање -примена стечених знања
ТАЧКА, ПРАВА, РАВАН	-оспособљавање ученика за разумевање геометрије простора, -упознавање са основним односима тачке, праве и равни у простору коришћењем експеримената на моделима уз истовремено цртање, са циљем да се односи тачке, праве и равни што боље разумеју Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-провера стечених знања -посматрање -учавање -разликовање -запажање -залључивање
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	-проширивање, продубљивање и систематизовање раније стечених знања о једначинама, -изучавање линеарних једначина помоћу појма еквивалентних једначина,	-посматрање -учавање -упоређивање -разликовање -запажање

	<p>-при изучавању линеарних једначина са једном непознатом</p> <p>тежиште треба да буде у њиховој примени решавања простијих практичних проблема</p> <p>-решења неједначина записивати на више начина,</p> <p>-решавање неједначина са мањим бројем чланова и применом на простије проблеме</p> <p>Методе: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, експериментална</p>	-залључивање
ПРИЗМА	<p>-упознавање призме као геометријског тела са њеним елементима и својствима у циљу израчунавања површине и запремине уз коришћење њихових модела, мреже, скице и слике,</p> <p>-проучавање правих призма,</p> <p>-истицање везе између запремине, масе и густине тела</p> <p>Методе: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-залључивање</p>
ПИРАМИДА	<p>-упознавање пирамиде као геометријског тела са њеним елементима и својствима у циљу израчунавања површине и запремине уз коришћење њихових модела, мреже, скице и слике,</p> <p>-проучавање правих пирамида,</p> <p>-истицање везе између запремине, масе и густине тела</p> <p>Методе: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-залључивање</p>
ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	<p>-проширивање и продубљивање знања о функцијама, детаљно проучавање линеарних функција и њихових својстава,</p> <p>-оспособљавање за цртање графика и њихова читања, као и примену метода у приказивању статистичких података (расподела обележја, табела података, фреквенција обележја, средња вредност, полигон и хистограм),</p> <p>-повезивање и примена математичких знања</p> <p>Методе: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-залључивање</p>
ВАЉАК	<p>-упознавање ваљка као геометријског тела са њеним елементима и својствима у циљу израчунавања површине и запремине уз коришћење њихових модела, мреже, скице и слике,</p> <p>-проучавање правих ваљака,</p> <p>-истицање везе између запремине, масе и густине тела</p> <p>Методе: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-залључивање</p>
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	<p>-упознавање са линеарним једначинама са две непознате, графиком једначине са две непознате (права) и појмом система једначина,</p> <p>-цртање графика једначине $ax + by + c = 0$ ($a \neq 0$ или $b \neq 0$) и графичко приказивање решења система једначина,</p> <p>-решавање система једначина са две непознате методама замене и супротних коефицијената и то на примерима једноставнијих система</p> <p>Методе: демонстративна, дијалогска, илустративна,</p>	<p>-посматрање</p> <p>-уочавање</p> <p>-упоређивање</p> <p>-разликовање</p> <p>-запажање</p> <p>-залључивање</p> <p>-примена стечених знања</p>

	истраживачка, експериментална	
КУПА	-уознавање купе као геометријског тела са њеним елементима и својствима у циљу израчунавања површине и запремине уз коришћење њихових модела, мреже, скице и слике, -проучавање правих купа, -истицање везе између запремине, масе и густине тела Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-посматрање -уочавање -упоређивање -разликовање -запажање -залључивање
ЛОПТА	-уознавање лопте као сферног геометријског тела са елементима и својствима у циљу изучавања површине и запремине коришћењем модела, слика и скица, -истицање везе између запремине, масе и густине Методe: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, експериментална, активно учење	-посматрање -уочавање -упоређивање -разликовање -запажање -залључивање
БИОЛОГИЈА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Увод	- да ученици упознају основне појмове о природном систему животиња и еволутивном развоју главних животињских група Методe: - дијалoшка	- слушају, - причају
Праживотиње	- упознавање спољашње и основне унутрашње грађе праживотиња Методe: - дијалoшка, - демонстративна	- слушају, - причају, - упоређују
Царство животиња	- да науче основни грађу и начин живота, распрострањеност и значај сунђера, дупљара, плоснатих црва, ваљкастих црва, чланковитих црва, мекушаца, зглавкара и бодљокожаца - упознају обољења која изазивају паразити - схвате улогу инсеката у природи -да науче основну грађу, начин живота, распрострањеност и прилагођеност различитим условима живота: риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара - схвате значај бриге о потомству сисара и птица Методe: - дијалoшка, - демонстративна, - илустративна, активно учење	- слушају, - посматрају, - причају, - описују, - упоређују, - истражују
Угроженост и заштита животиња	- да схвате значај одговорног односа према животињама Методe: - дијалoшка, - демонстративна, - илустративна, активно учење	-слушају, -причају, -описују, -упоређују, -истражују
Увод у еволуцију живог света	- да ученици схвате елементарне основе теорије органске еволуције и разумеју историјски развитаk Земље и живота на њој Методe: - дијалoшка, - демонстративна, - илустративна, активно учење	- слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, истражују, уочавају

СЕДМИ РАЗРЕД		
ПОРЕКЛО И РАЗВОЈ ЉУДСКЕ ВРСТЕ	-науче основне податке о развоју људске врсте, етапе у развоју савременог човека и еволутивни положај човека данас. Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe	-активно слушање -активан разговор -сарадња са другим ученицима кроз рад у групи
ГРАЂА ЧОВЕЧИЈЕГ ТЕЛА	-стекну знања о грађи ћелија и ткива и повезаности органа и органских система у организам као целину; -узнају основну грађу и улогу коже; -узнају облик и грађу костију и мишића; -узнају грађу и функцију нервног система и чула; -узнају грађу и функцију жлезда са унутрашњим лучењем и њихову повезаност са нервним системом; -узнају грађу и функцију система органа за варење; -узнају грађу и функцију система органа за дисање; -узнају грађу и функцију система органа за циркулацију; -узнају грађу и функцију система органа за излучивање и њихов значај за промет материја; -узнају грађу и функцију система органа за размножавање, фазе у полном сазревању човека и биолошку регулацију процеса везаних за пол; -узнају најчешћа обољења и повреде органских система човека; -науче основна правила пружања прве помоћи; -развију неопходне хигијенске навике. Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe	-активно слушање -активан разговор -активно посматрање -долажење до нових сазнања путем открића -сарадња са другим ученицима кроз рад у групи -мишљење -израда табела, графикана
РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ	-схвате значај здравствене културе и репродуктивног здравља; -схвате значај и улогу породице у развоју, опстанку, напретку људског друштва као и последице њеног нарушавања. Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe	-активно слушање -активан разговор
ОСМИ РАЗРЕД		
Увод	узнајуПојам биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на земљи, да науче и схвате нивое организације живог света Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe	Активно посматрање Активно слушање Активан разговор
Екологија и животна средина	Узнају предмет истраживања екологије,компоненте животне средине,основне типове екосистема Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe	Активно посматрање Активно слушање Активан разговор Долазак до нових сазнања путем открића Самостално обављање практичних задатака на часу
Угрожавање,заштита и	Разноврсност и структуру екосистема, угрожавање и	Активно посматрање

унапређивање екосистема-животне средине	заштита културних добара, природних добара, унапређење животне средине Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeње	Активнo слyшaње Активнa рaзгoвoр Дoлaзaк дo нoвих сaзнaњa пyтeм oткривaњa Сaмoстaлнo oбaвљaње прaктичних зaдaтaкa нa чaсу
Глoбaлнe пoслeдичe зaгaђивaњa живoтнe срединe	Упoзнaју глoбaлнe пoслeдичe зaгaђивaњa живoтнe срединe Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeње	Активнo пoсмaтрaње Активнo слyшaње Активнa рaзгoвoр Дoлaзaк дo нoвих сaзнaњa пyтeм oткривaњa Сaмoстaлнo oбaвљaње прaктичних зaдaтaкa нa чaсу
Живoтнa срeдинa и oдрживи рaзвoј	Пoјaм и кoнцeпцију oдрживoг рaзвoјa и знaчaј личнoг aнгaжoвaњa у зaштити живoтнe срединe Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeње	Активнo пoсмaтрaње Активнo слyшaње Активнa рaзгoвoр Дoлaзaк дo нoвих сaзнaњa пyтeм oткривaњa Сaмoстaлнo oбaвљaње прaктичних зaдaтaкa нa чaсу
Живoтнa срeдинa, здрaвљe и кyлтyрa живљeњa	Рaзвивaју eкoлoшкy, здрaвствeнy и кyлтyрy живљeњa Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeње	Активнo пoсмaтрaње Активнo слyшaње Активнa рaзгoвoр Дoлaзaк дo нoвих сaзнaњa пyтeм oткривaњa Сaмoстaлнo oбaвљaње прaктичних зaдaтaкa нa чaсу
ХЕМИЈА		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
СЕДМИ РАЗРЕД		
ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ	-рaзyмe штa је прeдмeт изyчaвaњa хeмијe и кaкo сe дoлaзи дo сaзнaњa, -oвлaдa oснoвним oпeрaцијaмa лaбoрaтoријскe тeхникe, мeрaмa oпрeзнoсти, зaштитe и првe пoмoћи, -oргaнизује рaднo мeстo, припрeмa и oдлaжe прибoр и мaтeријaл зa рaд; Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeње	-мeрeње зaпрeминe -бeлeжeњe рeзyлтaтa и дискyсијa -пoстaвљaњe пoитaњa (активнo учeшћe) -учeње прaвилa пoнaшaњa у лaбoрaтoрији
ОСНОВНИ ХЕМИЈСКИ ПОЈМОВИ	-знa дa рaзликyје пoјмoвe сyпстaнцa и физичкo тeлo, сyпстaнцa и физичкo пoљe, -рaзyмe рaзликy измeђy физичких и хeмијских свoјстaвa сyпстaнцe, -знa штa сy чистe сyпстaнцe, штa eлeмeнти, a штa јeдињeњa, -знa рaзликy измeђy чистих сyпстaнци и смeшa, -умe дa примeни пoстyпaк зa рaсдвajaњe сaстoјaкa смeшe; Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa,	-схвaтa рaзликy измeђy oснoвних хeмијских пoјмoвa; -oтврeнo и рaдoзнaлo пoстaвљa пoитaњa, -прeпoзнaје примeрe физичких и хeмијских прoмeнa у свaкoднeвнoм oкрyжeњy, -прeпoзнaје примeрe eлeмeнтa, јeдињeњa и

	- илустративна, активно учење	смеша у окружењу;
СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ	-да је атом најмања честица и његову структуру, -разуме квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, -уме да користи податке дате у табlici периодног система елемената, -зна основне честице које изграђују супстанце, -схвата шта је јонска и ковалентна веза, -зна шта је валенца елемената и уме да на односу формуле одреди валенцу елемената и обрнуто, -уме да израчуна релативну молекулску масу; Методe: - дијалoшка, - демонстративна, - илустративна, активно учење	-праћење тока реакције, -закључивање, -схватање које честице изграђују атом, својства тих честица и атома у целини, -постављање питања, -схватање повезаности својстава супстанци и њихове хемијске везе (јонске и ковалентне);
ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ – РАСТВОРИ	-разуме појам раствора и растворљивости, -разуме изражавање квантитативног састава раствора преко процентне концентрације, -уме да израчуна и направи раствор одређене процентне концентрације, -разуме да је вода растварач за супстанце са јонском и ковалентном везом, -зна да је вода за пиће драгоцена и да је треба чувати од загађења; Методe: - дијалoшка, - демонстративна, - илустративна, активно учење	-самостални ученички рад у припремању раствора познатих супстанци, -закључивање шта је засићен и незасићен раствор, -схватање како се квантитативни састав раствора изражава процентном концентрацијом, -припремање раствора исте концентрације, а различите масе, -постављање питања;
ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ИЗРАЧУНАВАЊА	-зна да се хемијским симболима и формулама представљају супстанце, а једначинама хемијске промене, -примени знања о закону о одржању масе при писању једначина хемијских реакција, -разуме закон сталних масених односа, -разликује појам масе од појма количине супстанце, -зна да на основу формуле израчуна моларну масу, -изводи једноставна израчунавања – стехиометријска; Методe: - дијалoшка, - демонстративна, - илустративна, активно учење	-формирање разумевања квалитативног и квантитативног значења хемијске једначине, -схватање закона по којима се хемијске промене одвијају, -решавање стехиометријских задатака, -успостављање везе између масе и супстанце и количине супстанце, -постављање питања;
ОСМИ РАЗРЕД		
НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ	-знају о заступљености неметала у природи у елементарном виду и у једињењима -знају физичка и хемијска својства важнијих неметала -повезују својства неметала са њиховим положајем у периодном систему -знају да оксиди неметала који реагују са водом са њом граде киселине -знају да се киселине могу доказати помоћу индикатора	-дискусија о својствима неметала -планирање огледа -бележење резултата -решавање рачунских задатака -питања

	<p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, експериментална 	
МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ	<ul style="list-style-type: none"> -знају основна физичка и хемијска својства метала -повезују својства метала са њиховим положајем у периодном систему -знају која својства метала одређују њихову примену -знају да оксиди неметала који реагују са водом граде хидроксиде -знају да се хидроксиди могу доказати помоћу индикатора <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, експериментална 	<ul style="list-style-type: none"> -дискусија о својствима метала -планирање огледа -бележење резултата -решавање рачунских задатака -питања
СОЛИ ЕЛЕКТРОЛИТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСелиНА, ХИДРОКСИДА И СОЛИ	<ul style="list-style-type: none"> -разликују својства оксида неметала и метала и повезују киселине и хидроксиде са одговарајућим ? . -разумеју електролитичку дисоцијацију -знају шта су соли и шта је неутрализација -уочавају везу између оксида, киселина и хидроксида и соли и да зна пртактичну примену основних класа неорганских једињења <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, експериментална 	<ul style="list-style-type: none"> -дискусија о својствима киселина, хидроксида и соли -планирање и извођење огледа -припремање извештаја о -решавање рачунских задатака
УВОД У ОРГАНСКУ ХЕМИЈУ	<ul style="list-style-type: none"> -знају шта су органска једињења -знају да су угљеникови атоми четворовалентни -разумеју да се угљеникови атоми у органским једињењима могу повезивати у отворене и затворене низове -разумеју да се угљеникови атоми могу везивати са атомима других елемената у зависности од њихове валенце <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, експериментална 	<ul style="list-style-type: none"> -прикупљање података -претраживање и коришћење различите материје -дискусија
УГЉОВОДОНИЦИ	<ul style="list-style-type: none"> -разумеју разлику између засићених, незасићених и ароматичних угљоводоника -разликују алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и назива -знају основна физичка и хемијска својства угљоводоника -разумеју структуру изометрије -знају главне природне изворе угљоводоникових једињења идеривате нафте <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, експериментална 	<ul style="list-style-type: none"> -дискусија о познатим угљоводоничима -планирање и извођење огледа -бележење резултата -уређење радног места -претраживање интернета ради прикупљања информација
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	<ul style="list-style-type: none"> -знају функционалну групу алкохола и како се именују -разумеју како хидроксилна група одређује физичка и хемијска својства алкохола -знају добијање, физичка и хемијска својства етанола -знају практичну примену и штетна дејства алкохола 	<ul style="list-style-type: none"> -посматрање својства супстанци и промена у огледу -анализа резултата огледа -прикупљање података

	-знају генетску везу између алкохола и органских киселина Методe: - дијалoшка, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe, експериментaлнa	-извођeњe закључaкa -решaвaњe зaдaтaкa
БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	-знају штa су мaсти и уљa -разумeју основнa хeмијскa својствa мaсти и уљa -знају улогy мaсти и уљa у живим системимa -знају штa су угљени хидрaти -рaзликyју мoносaхaринe -знају рaзликy измeђу сaхaрозe и шeћeрa -знају улогy прoтeинa у живим бићимa Методe: - дијалoшка, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe, експериментaлнa	-прeтрaживaњe и кoришћeњe рaзличитe литeрaтурe -фирмулисaњe објaшњeњa зa рaвилнoсти уoчeнe мeђу прикупљeним подaцимa -извођeњe закључaкa -дискyтoвaњe
ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-знају бeзбeднoст пoступaњa сa супстaнцaмa -знају o зaгaђивaчимa вoдe, вaздyхa и зeмљиштa и мeрaмa зaштитe Методe: - дијалoшка, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe, експериментaлнa	-прeтрaживaњe и кoришћeњe рaзличитe литeрaтурe -фирмулисaњe објaшњeњa зa рaвилнoсти уoчeнe мeђу прикупљeним подaцимa -извођeњe закључaкa -дискyтoвaњe
ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
СЕДМИ РАЗРЕД		
Увод у машинску технику	<ul style="list-style-type: none"> • упoзнaвaњe учeникa сa нoвoм тeхничкoм oблaштћу – мaшинствoм • упoзнaвaњe учeникa сa oснoвним пoјмoвимa из oблaсти мaшинa и мeхaнизaмa • упoзнaвaњe учeникa сa oснoвaмa трaнсфoрмaцијe мaтеријe и eнeргијe, прeнoсoм и трaнсфoрмaцијoм oптeрeћeњa и крeтaњa Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe, мeтoдa прaктичних рaдoвa	<ul style="list-style-type: none"> • слyшaњe • активнa рaзгoвoр • пoсмaтрaњe сликa-цртeжa и рaзгoвoр o њимa
Тeхничкo цртaњe у мaшинствy	<ul style="list-style-type: none"> • прoширивaњe знaњa из прeдхoдних рaзрeдa из oблaсти тeхничкoг цртaњa; • упoзнaвaњe учeникa сa сaдржajем и знaчajем трeхничкe дoкyмeнтaцијe у мaшинствy; • дa нaучe прeдстaвљaњe у oртoгoнaлнoј прoјeкцији и прoстoрнo прикaзивaњe прeдмeтa; • упoзнaвaњe сa спeцифичнoстимa тeхничкoг цртaњa у мaшинствy; • упoзнaвaњe учeникa сa пyтeм „oд идeјe дo рeализaцијe“ кoнструкцијa у мaшинствy Методe: - дијалoшкa, - демонстрaтивнa, - илустрaтивнa, активнo учeњe, мeтoдa прaктичних рaдoвa	<ul style="list-style-type: none"> • слyшaњe • активнa рaзгoвoр • пoсмaтрaњe сликa-цртeжa и рaзгoвoр o њимa • цртaњe
Информaтичкe	• упoзнaвaњe учeникa и рaд сa прoгрaмимa зa тeхничкo	• слyшaњe

технологије	<p>цртање;</p> <ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика и рад са програмима за израду презентација; • упознавање ученика са основама управљања моделима помоћу рачунара уз употребу рачунара са готовим програмима на бази интерфејс технологије; <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • активан разговор • практичан рад – рад на рачунару са готовим програмима (групни рад)
Материјали	<ul style="list-style-type: none"> • проширивање знања о техничким материјалима; • упознавање ученика са специфичним техничко технолошким својствима појединих метала и легура <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активан разговор • посматрање узорака од различитих материјала и разговор о њима • испитивање механичких својстава материјала
Мерење и контрола	<ul style="list-style-type: none"> • проширивање знања о мерењу (физика за 6. разред); • да ученици науче да рукују инструментима за мерење <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активан разговор • посматрање • практичан рад - мерење
Технологија обраде материјала	<ul style="list-style-type: none"> • проширивање знања из предходних разреда из области технологије материјала; • упознавање ученика са специфичностима, сличностима и разликама обраде метала и других материјала; • упознавање ученика са мерама заштите на раду у радионици; <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активан разговор • посматрање слика-цртежа и узорака и разговор о њима • цртање • практичан рад – спајање елемената
Машине и механизми	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са основним појмовима и принципима рада машина и механизма, елементима машина и механизма, елементима за безу, елементима за пренос снаге и кретања, специјалним елементима • Упознавање ученика са принципима рада, саставом и коришћењем машина спољашњег и унутрашњег транспорта • Упознавање ученика са међусобном везом погонских и преносних елемената у саобраћајним средствима <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активан разговор • посматрање слика-цртежа и разговор о њима • цртање • практичан рад
Роботика	<ul style="list-style-type: none"> • стицање основних знања о роботима и роботизици • упознавање ученика са тенденцијом роботизације у разним сферама живота и рада људи; <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активан разговор • посматрање слика-цртежа и разговор о њима • практичан рад – израда модела робота;
Енергетика	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика са изворима, коришћењем и трансформацијом енергије • упознавање ученика са основним принципима рада енергетских преображајника - претварача • упознавање ученика са погонским машинама – 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активан разговор • посматрање слика-цртежа и разговор о њима • практичан рад – израда

	<p>моторима</p> <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<p>модела робота;</p>
<p>Конструкторско моделовање - модули</p>	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика са архитектуром рачунара тј. са основним компонентама рачунара (хардвер и софтвер); • упознавање ученика са основним особинама и начином рада у оперативном систему Windows XP; • упознавање њихких могућности за управљање моделима уз употребу рачунара са готовим програмима на бази интерфејс технологије; <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активан разговор • практичан рад – израда модела (групни рад)
<p>ОСМИ РАЗРЕД</p>		
<p>Информатичке технологије</p>	<ul style="list-style-type: none"> • проширивање знања о саставу и раду рачунара и раду са оперативним системом Windows XP • упознавање ученика са улогом и радом микропроцесора и меморије; • стицање основних знања о рачунарским мрежама и Интернету, WWW сервису и електронској пошти <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активни разговори • посматрање слика, цртежа и разговор о њима • практични радови – рад на рачунару у програмима Internet Explorer, Outlook Express (групни рад)-
<p>Електротехнички материјали и инсталације</p>	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање ученика са електроинсталационим материјалом и прибором • упознавање ученика са могућим нежељеним последицама дејства струје и начинима заштите од струјног удара <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активни разговори • посматрање слика и цртежа и разговор о њима • посматрање узорака електроинсталационог материјала и прибора • практични радови – израда струјних кола
<p>Електричне машине и уређаји</p>	<ul style="list-style-type: none"> • проширивање знања о енергији и електричној енергији стешених у предходним разредима из предмета ТО и физике • упознавање ученика са начинима производње, преношења и потрошње електричне енергије; • стицање знања о неопходности рационалног коришћења и штедње енергије; <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активни разговори • посматрање слика и цртежа и разговри о њима • читање текстова и чланака из часописа, књига,... • практични радови – израда вежби у радној свесци
<p>Дигитална електроника</p>	<ul style="list-style-type: none"> • упознавање основа аналогне и дигиталне технологије и структуре рачунара • упознавање ученика са основним електронским елементима и њиховим функцијама у електронским склоповима; • упознавање са принципима рада неких електронских уређаја у домаћинству • упознавање са дигитализацијом телекомуникационох и аудиовизуелних средстава у домаћинству и њиховим 	<ul style="list-style-type: none"> • слушање • активни разговори • посматрање слика и цртежа и разговри о њима,... • посматрање узорака електронских компонената • практични радови – расклапање неких

	предностима у односу на класичне аналогне системе Методе: - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова	електронских уређаја
Од идеје до реализације - модули	• практична израда електричних кола и практични примери управљања помоћу рачунара Методе: - дијалогска, - демонстративна, - илустративна, активно учење, метода практичних радова	• слушање • активни разговори • демонстрација рада појединих програма • практични радови – рад на рачунару са готовим програмима и конструкторским комплетима који се прикључују на рачунар преко интерфејса
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
СЕДМИ РАЗРЕД		
	Атлетика	-демонстрација вежби обликовања у припремној фази часа
Гимнастика	-развој моторичких способности и примена моторичких умења, навика у свакодневним и специфичним условима живота - стицање и развијање свести о потреби здравља и очувања здравља и природе Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-асистенција при изводби вежбе -самопроцењивачи (прате свој рад и напредак, самооцењивање)
Одбојка	- формирање морално-вољних квалитета личности - развој и усавршавање моторичких способности Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-сарадња са осталим ученицима у демонстрацији игре -суђење
Плесови	- развој моторичких способности и примена моторичких умења, навика у свакодневним и специфичним условима живота - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећивањем Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-мислиоци (учествују у осмишљавању кореографије)
Антропометријска мерења	- подстицање раста, развоја - развој и усавршавање моторичких способности Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	- активни учесници (асистирају у мерењу антропометријских способности)
ОСМИ РАЗРЕД		
Атлетика	-развој моторичких способности и примена моторичких умења, навика у свакодневним и специфичним условима живота - стицање и развијање свести о потреби здравља и очувања здравља и природе Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-демонстрација вежби обликовања у припремној фази часа
Гимнастика	-развој моторичких способности и примена моторичких умења, навика у свакодневним и специфичним условима живота - стицање и развијање свести о потреби здравља и очувања	-асистенција при изводби вежбе -самопроцењивачи (прате свој рад и напредак,

	здравља и природе Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	самооцењивање)
Кошарка Одбојка	- формирање морално-вољних квалитета личности - развој и усавршавање моторичких способности Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-сарадња са осталим ученицима у демонстрацији игре -суђење
Плесови	- развој моторичких способности и примена моторичких умења, навика у свакодневним и специфичним условима живота - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећивањем Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-мислиоци (учествују у осмишљавању кореографије)
Антропометријска мерења	- подстицање раста, развоја - развој и усавршавање моторичких способности Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	- активни учесници (асистирају у мерењу антропометријских способности)
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - ИЗАБРАНИ СПОРТ		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
Техника	-развој моторичких способности и примена моторичких умења, навика у свакодневним и специфичним условима живота - стицање и развијање свести о потреби здравља и очувања здравља и природе Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-демонстрација вежби обликовања у припремној фази часа -асистенција при изводби вежбе
Тактика	-развој моторичких способности и примена моторичких умења, навика у свакодневним и специфичним условима живота - развој и усавршавање моторичких способности Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-мислиоци (учествују у осмишљавању тактике) -самопроцењивачи (прате свој рад и напредак, самооцењивање)
Такмичења	- формирање морално-вољних квалитета личности - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећивањем Методе: Вербална, демонстрација, метода вежбања	-сарадња са осталим ученицима у демонстрацији игре -суђење

У ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Назив предмета: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ: Циљ наставе и учења предмета грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да

активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 36

ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>1.ЉУДСКА ПРАВА -Ја и други у одељењу</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује - уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу - понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других - препозна код себе и других основна осећања -препозна примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима -преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву -тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права 	<p>Тематске области се спирално развијају, односно садржаји се из разреда у разред проширују и продубљују. У програму су наведени садржаји које наставник може да допуњује, проширује и мења према конкретним потребама и плану сопственог рада али увек имајући у виду исходе које треба остварити.</p> <p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, кооперативно учење</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при

		<p>излагању новог градива</p> <ul style="list-style-type: none"> -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -естетичка компетенција -комуникација -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -организацијом квизова - путем анкете -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
<p>2.ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО -Одељење/група као заједница</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: - слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје</p>	<p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе,</p>

	<p>предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење</p> <p>-зарађује и преузима различите улоге у групи/тиму</p> <p>-договара се и одлучује у доношењу одељенских правила и да се понаша у складу са њима</p> <p>-својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници</p> <p>-препозна добре стране свог одељења и оно што би требало применити/побољшати</p>	<p>интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, кооперативно учење.</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или
--	--	---

		<p>групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу Међупредметне компетенције: -компетенција за учење -комуникација -одговорно учешће у демократском друштву -решавање проблема -сарадња Повратна информација: -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -организацијом квизова - путем анкете -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара</p>
<p>3.ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ -Комуникација и сарадња</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик: -разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима -комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме</p>	<p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, кооперативно учење. Активности наставника: - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројекта, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог</p>

		<p>знања</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује, решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство -посматра, уочава и реагује на захтеве наставника -открива и истражује наставне садржаје дате на часу -примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију -учи путем игре -обогаћује речник -раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) -одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> -компетенција за учење -одговорно учешће у демократском друштву -комуникација -рад са подацима и информацијама -решавање проблема -сарадња <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -путем формативног оцењивања -евалуацијом часа -усменим испитивањем -анализом пројекта -анализом теста по нивоима -организацијом квизова - путем анкете -честим кратким проверама знања
--	--	---

		<p>(петоминутним и петнаестоминутним тестовима)</p> <ul style="list-style-type: none"> -јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање -редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака -организовањем кратких и занимљивих игара
<p>4.ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ -Акција одељења/групе</p>	<p>Након завршетка наставне теме очекује се да ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу -учествује у изради плана једноставне акције -са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију -доприноси промоцији акције -на једноставан начин вреднује изведену акцију 	<p>Методе: Активно учење, пројектна настава, илустративно – демонстративна, индивидуализована настава, партиципативне методе, интерактивна настава, интрактивна настава, интердисциплинарни приступ, тимска настава, тематска настава, хеуристичка настава, кооперативно учење.</p> <p>Активности наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планира и организује наставни процес - мотивише ученике - развија интересовања ученика - објашњава, презентује, демонстрира - поставља питања - даје упутства - коригује рад ученика на часу - процењује могућности ученика - вреднује степен усвојености знања: усменог изражавања, израду пројеката, залагање на часу - упућује ученике на истраживање, усвајање и примењивање стеченог знања - сарађује са предметним наставницима и педагогом - прати све новине у васпитно-образовном процесу - усмерава активности ученика - подстиче на размишљање, увиђање <p>Активности ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује активан приступ при излагању новог градива -практично примењује стечена знања -активно учествује у раду -самопроцењује напредак -запажа, упоређује, примењује,

		<p>решава проблем, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство</p> <ul style="list-style-type: none"> - посматра, уочава и реагује на захтеве наставника - открива и истражује наставне садржаје дате на часу - примењује стечена знања на часу, кроз појединачну или групну интеракцију - учи путем игре - обогаћује речник - раде на изради паноа, зидних новина, постера (појединачно, у пару или групно) - одговара на питања везана за наставну јединицу <p>Међупредметне компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетенција за учење - одговорно учешће у демократском друштву - комуникација - одговоран однос према околини <p>Повратна информација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - путем формативног оцењивања - евалуацијом часа - усменим испитивањем - анализом пројекта - организацијом квизова - путем анкете - јасним и конкретним указивањем на евентуалне пропусте и њихово исправљање - редовним прегледањем и оцењивањем домаћих задатака - организовањем кратких и занимљивих игара
--	--	---

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ДРУГИ РАЗРЕД		
Животна средина	<ul style="list-style-type: none"> - упознавати са сегментима животне средине, као и узроцима који су довели до девасигације (упропашћавања) - мотивисани ученик, износи предлоге за смањење загађености 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор - илустрација - уочавање - истраживање - подстицај

	<ul style="list-style-type: none"> - разликују материјале које се разлажу и не разлажу (загађују) <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демонстративна - патиципативна - истраживачка - илустративна - игра 	
Природне појаве и промене у животној средини	<ul style="list-style-type: none"> - именује сезонске промене у природи и начине прилагођавања живих бића - уочавање везе свих живих бића једне животне заједнице - буђење интересовања везаних за оне биљне и животињске врсте које одржавају еколошку равнотежу <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - демностративна - истраживачка - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор - демонстрација - илустрација - игра – глума - откривање
Загађивање животне средине	<ul style="list-style-type: none"> - сазнање о постојању штетних, отровних материјала, као и познавање ознака на амбалажи - познају последице изазване загађујућим материјалима из ваздуха, воде, земљишта на живи свет, као и на творевине људског рада - упознавање одраслих са закључцима до којих су дошли посматрајући, истражујући у циљу дањег спасавања, заштите, обнављања животне средине <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијлошка - демонстративна - истраживачка - илустративна 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор - илустрација - откривање - истраживање - експеримент
Заштита животне средине и жаштита здравља	<ul style="list-style-type: none"> - код ученика промењена еколошка свест - практичним радовима показују бригу за живи свет - познају и поштују биодиверзитет (разноврсност) живог света - промена понашања у циљу рационалног коришћења природних богатстава - делујем у животној средини, скупљам биљне отпатке, добијам природно ђубриво-компост - стицање навике рационалног и солидарног коришћења-штедња као начин живота - зна да се понаша у циљу очувања здравља и заштите од негативних утицаја - познају принципе правилне исхране и значај физичке активности за правилан раст и развој <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дијалoшка - текстуална - истраживачка - илустративна - игра улога 	<ul style="list-style-type: none"> - практични рад - разговор - истраживање - писање састава - илустрација - демонстрација - откривање - игра - глума

ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Животна средина	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање и прихватање правила понашања у природи - препознавање биљака чији плодови могу да се једу свежи - препознавање основних елемената животне средине - уочавање утицаја које човек има на животну средину (квалитет ваздуха, воде и земљишта) - сазнање да је бука загађивач животне средине - стицање навика одговорности понашања према животној средини <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговора - демонстративна - илустративна - практичних и лабораторијских радова - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - посматрање - описивање - сакупљање потребног материјала - прављење хербаријума - сакупљање јестивих плодова - разврставање отпада у природи
Природне појаве и промене у природи	<ul style="list-style-type: none"> - разумевати промене у природи које се понављају - схватити шта се дешава када се нагло повећа број јединки инсеката (експлозија популације) - проширивање знања о повезаности свих чланова биоценозе - уочавање узрочно-последичних односа у природи <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговора - писаних и илустративних радова - рад на тексту - практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - истраживање - извођење еко-представе
Загађивање и заштита животне средине	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање начина загађења животне средине - уочавање негативних промена у животној средини - упознавање с методама заштите животне средине - стицање вештина сађења дрвета или добијања пелцера - препознавање неких заштићених биљних и животињских врста - развијање навика правилне исхране - развијање правилног става и критичног мишљења <p>Методe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговора - практичних и лабораторијских радова - демонстративна - илустративна - писаних радова - истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - препознавање - активно учешће у дијалогу - одабирање пелцера, садња и гајење цвећа - прављење разгледница - истраживање - анкетирање - извештавање - прављење хранилица за птице
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Животна средина	<ul style="list-style-type: none"> - разумевање и прихватање правила у природи - препознавање основних елемената животне средине - развијање интересовања за активно упознавање природе 	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - посматрање - цртање - описивање - сакупљање потребног материјала

	<p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговора - демонстративна - илустративна - практичних и лабораторијских радова - кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> - прављење збирки - обележавање - извођење огледа
Природне појаве и промене у животној средини	<ul style="list-style-type: none"> - разумети промене у природи које се понављају - проширење знања о повезаности свих чланова животне средине - схватити узрочно – последичне везе у животној средини <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговора - писаних и илустративних радова - рад на тексту - практичних радова 	<ul style="list-style-type: none"> - слушање - опажање - истраживање - посматрање под микроскоп - мерење и рачунање
Заштита животне средине	<ul style="list-style-type: none"> - уочавање начина загађења животне средине - упознавање мјтода заштите животне средине и активно учествовање у заштити - одговоран однос према себи и животној средини - критички и отворен став и сарадња са локалном средином <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговора - практичних и лабораторијских радова - демонстративна - илустративна - писаних радова - истраживачка 	<ul style="list-style-type: none"> - посматрање - уочавање - истраживање - дизајнирање - гајење биљака и праћење њиховог развоја - прављење чаја, парфема, напитака

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ДРУГИ РАЗРЕД		
Материјал, прибор, алат, уређај, играчка	<ul style="list-style-type: none"> -Развијање моторичких способности уз коришћење материјала, алата, уређаја и рачунара <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дијалогска -метод усменог излагања 	<ul style="list-style-type: none"> -посматрање -описивање -слушање
Саставни делови рачунара	<ul style="list-style-type: none"> -Припрема деце за лако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства како у свакодневном животу тако и у даљим процесима учења -Упознавање са рачунаром и његовим деловима <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -демонстративна -кооперативна 	<ul style="list-style-type: none"> -посматрање -описивање -експериментисање
Готови програми (за забаву, рачунање и учење)	<ul style="list-style-type: none"> -Развијање моторичких способности -Развијање конструкторских вештина <p>Методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> -метод решавања проблемске ситуације -демонстративна 	<ul style="list-style-type: none"> -играње -закључивање -уочавање
Програми за цртање	<ul style="list-style-type: none"> -Коришћење програма за цртање “Paint” -Упознавање са слободоручним цртањем <p>Методе:</p>	<ul style="list-style-type: none"> -стварање -истраживање -креирање

	-демонстративна -интерактивна -истраживачка	
Употреба тастатуре-писање текста	-Развијање креативности, логичког мишљења и способности Комбиновања Методе: -експериментална -демонстративна -вежбање	-посматрање -слушање -уочавање -примењивање
Руковање дигиталним фотоапаратом	-Стицање знања о могућностима примене стечених вештина у учењу, игри и свакодневном животу Методе: -експериментална -истраживачка	-вежбање -уочавање -закључивање
Програми за обраду текста- унос текста	-Развијање моторичких способности -Развијање способности за вешто и брзо писање текста, исправљање грешака и штампање Методе: -метод решавања проблемске ситуације	-примењивање -експериментисање -процењивање
Мини пројекти	-Примена стечених знања -Креативност и самосталност у раду Методе: -експериментална	-креирање -експериментисање
ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Правимо и конструишемо	-развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора и алата -развијање конструкторских вештина -развијање креативности, логичког мишљења и способности конбиновања Методе: -практичан рад -дијалогска	-употребљавају -склапају -бирају -постављају -поправљају -примењују
Играмо игрице	-развијање умења и вештина за коришћење рачунара у игри -развијање креативности у раду -развијање сарадње и узајамне помоћи Методе: -дијалогска -рад на рачунару	-рад са дискетом и ЦД-ом -покретање, затварање програма, прозора -учитавање програма
Компјутерски буквар	-развијање способности решавања једноставних задатака уз помоћ рачунара Методе: -практичан рад на рачунару -дијалогска	-покретање програма за забаву, рачунање и учење -примена рачунара у појединим наставним предметима
Играмо се и цртамо	-развијање логичког мишљења, спретности и креативности при коришћењу једноставног програма за цртање Методе: -рад на рачунару -дијалогска	-упознавање и покретање једноставног програма за цртање и коришћење одговарајућих алата
Пиши-бриши	-оспособљавање ученика за унос, уређивање, чување, снимање и штампање текста -развијање смисла за лепо и уредно Методе: -рад на рачунару -дијалогска	-покретање програма за писање -унос текста -сређивање, чување, снимање и штампање текста

	-текстуална	
Рачунамо-рад са калкулатором	-практична примена рачунара као калкулатора Методе: -рад на рачунару -дијалошка -учење путем открића	-покретање програма -примена рачунара у математици
Креирамо и стварамо	-развијање кретивних и конструктивних активности: креирање писма, честитке, позивнице... Методе: -рад на рачунару -дијалошка -текстуална	-електронска пошта -креирање поште -слање и примање поште -креирање писма, честитке, позивнице...
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Цртамо и пишемо	- Упознавање и коришћење програма за цртање и писање, као и њихово штампање и меморисање Методе: - практичан рад - демонстрација - експеримент - истраживање	- цртање и писање текста - покретање програма - чување цртежа и текста - штампање
Правимо одељенске новине	- Развијање вештина коришћења материјала, алата и рачунара у свакодневном животу Методе: - практичан рад - демонстрација - експеримент - истраживање	- припрема материјала за новине - уређивање новина и формирање целина
Играмо се и снимамо	- Оспособити ученике да користе web – камеру и програм за снимање Методе: - практичан рад - демонстрација - експеримент - истраживање	- коришћење web - камере - прикључивање камере на рачунар - покретање програма за снимање - меморисање и уређивање снимака
Креирамо и стварамо	- Упознати ученике са могућностима рачунара у циљу развијања креативности и стваралаштва Методе: - практичан рад - демонстрација - експеримент - истраживање	- комбиновање снимака, музике, текста, фотографија... - слање и примање поште - креирање честитки, позивница, постера

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	ВЕРСКА НАСТАВА НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ПЕТИ РАЗРЕД		
Припрема света за долазак сина божјег у свет	-уочавање да је први човек прекинуо везе са богом и осудио себе и сву творевину на смрт,људи су самим рођењем постајали смртни и зато нису могли да буду посредници између света и Бога,та се веза остварила тако што је Бог постао човек Методe: - дијалoшка - демонстративна графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује
Стари завет између бога и света кроз изабрани народ	-довести ученике до сазнања да цео стари завет говори о рађању, страдању и васкрсењу сина Божјег као човека за спасење света -Аврам и његови потомци као почетак цркве Христове -слика жртвовања Исака од стране Аврама као праслока страдања Божјег сина за спасење света Методe: - дијалoшка - демонстративна графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује
Аврам родоначелник јеврејског народа праслика Христа као главе цркве	-уочити да образање има значење заједништва Адама и његовог народа с Богом,то је праслика крштења Христовог,сваки рођен од смртног човека Адама,рађа се за смрт,сваки рођен од Христа сина Божјег,рађа се за живот Методe: - дијалoшка - демонстративна графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује
Мојсијев закон као припрема и водич ка Христу	-Мојсијев закон има значење човековог слободног избора између Бога и природе од тога зависи постојање или непостојање човека ,та истина је водич ка Христу Методe: - дијалoшка - демонстративна графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује
Старозаветни мотиви у православној икинографији	-Православна иконографија приказује јединство старозаветне и новозаветне цркве -спасење света и њуди ће бити на крају историје,кад Христ поново дође сили и слави и кад васкрсну сви људи у Христу. Методe: - дијалoшка - демонстративна графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује
ШЕСТИ РАЗРЕД		
ТАЈНА ХРИСТОВА-јединство Бога и човека-литургија као Тајна Христова	-показивање да је син Божији постао нови Адам,преко кога се остварује јединство створене природе и Бога Методe: - дијалoшка - демонстративна графички радови	-СЛУША -ИНТЕРЕСУЈЕ СЕ -ЗАКЉУЧУЈЕ
РОЂЕЊЕЊЕ ХРИСТОВО,,од духа светог и Марије дјеве у руђењу спаситеља-	-довођење упознање улоге слободe Марије дјеве у рођењу спаситеља Методe: - дијалoшка - демонстративна	-РАЗГОВАРА -ЗАКЉУЧУЈЕ -ИЛУСТРУЈЕ -УСВАЈА ПЕСМЕ У СЛАВУ БОГОРОДИЦЕ

девичанство Богородице	графички радови	
ХРИСТОС ЈЕ СИН БОЖИЈИ КОЈИ ЈЕ ПОСТАО ЧОВЕК	-у контексту догађаја везаних за Христа,нагласити слободу како Бога тако и човека као кључног елемента у остваривању јединства Бога и творне природе у коме створена природа превазилази смрт Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-РАЗГОВАРА -ЗАКЉУЧУЈЕ -СЛУША -ИНТЕРЕСУЈЕ СЕ
УЛОГА БОГА У СПАСЕЊУ СВЕТА	-слобода човека у односу на Богаизражава се као вера у Бога оца и његово обећање,као љубав према Богу оцу Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-РАЗГОВАРА -ЗАКЉУЧУЈЕ -СЛУША -ИНТЕРЕСУЈЕ СЕ
УЛОГА ЧОВЕКА ЗА СПАСЕЊЕ СВЕТА	-криз литургију Бог отац се чини присутним у историји-оно што је Бог обећао да ће се десити на крају а то је царство божије Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-РАЗГОВАРА -ЗАКЉУЧУЈЕ -СЛУША -ИНТЕРЕСУЈЕ СЕ
ХРИСТОВО СТРАДАЊЕ И ВОСКРСЕЊЕ	-уочити да страдање Христово као сина божјег и човека јесте израз његове слободе као љубави према богу оцу и из љубави према Богу оцу иде у смрт -васкрсење је израз љубави Бога оца према Христу Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-РАЗГОВАРА -ЗАКЉУЧУЈЕ -СЛУША -ИНТЕРЕСУЈЕ СЕ -ПРАТИ
ХРИСТОВ ЖИВОТ У ПРАВОСЛАВНОЈ ИКОНОГРАФИЈИ	-да деца запазе разлику између приказивања живота Христовог у православној иконографији и западној ранесансној уметности Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-РАЗГОВАРА -ЗАКЉУЧУЈЕ -СЛУША -ИНТЕРЕСУЈЕ СЕ -ПРАТИ
СЕДМИ РАЗРЕД		
Бог у кога Хришћани верују јесте Света Тројица: Отац, Син и Свети Дух (богсулжебена сведочанства –крштење и евхаристија; библијска и светоотачка сведочанства)	да запазе да природа не постоји без личности Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује
Узрок Божијег постојања је Отац (библијска, евхаристијска, светоотачка и друга сведочанства)	да запазе да је слобода Божија онтолошка тј. да се изражава само као љубав према другој личности Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује
Хришћанска онтологија (биће као заједница слободе)	да запазе да се код створених бића тј. људи слобода може изразити и као негација, што није случај у Богу Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слуша -илуструје -уочава -расуђује

Антрополошке последице вере у Св. Тројицу	уоче да у стварном свету људска природа претходи човеку као личности у онтолошком смислу Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
Кроз Литургију се појављује Св. Тројица (Отац прима литургијски принос, Син, Исус Христос, приноси, а Св. Дух сабира све око Христа и сједињује с њим)	да се изгради свест да је Црква у својој литургијској пројави икона начина постојања Св. Тројице, односно постојања човека као личности – као иконе Божије Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
Св. Тројица у Православној иконографији	запазе разлику између иконографског приказивања Св. Тројице у Православној и Римокатоличкој традицији Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
ОСМИ РАЗРЕД		
Учење о личности на основу православне трилогије	Ученици да стекну свест о томе да је личност заједница слободe с другo личношћу Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
Разлика између природе и личности у Богу	Буду свесни разлике између природе и личности Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
Човек као личност	Запазе да је личност носилац постојања природе Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
Сједињење тварне и нетварне природе у једној личности Христовој	Халкидонски, Четврти васељенски сабор и његове одлуке Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
Црква као тело Христово	Литургијска појава цркве Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
Будуће Царство као узрок Цркве	Последњи догађај Царства Божијег даје истинитост историјским догађајима Методe: - дијалoшка - демонстрaтивнa графички радови	-разговара -слушa -илуструје -уочaвa -расуђује
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО

	ВАСПИТНОМ РАДУ	
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Упознавање основних елемената програма	-упознати ученика са најзначајнијим појмовима везаним за пројекат грађанин, -обучавање ученика за тимски рад , -оспособљавање за активно учешће у животу и раду локалне заједнице Методe: -радионичарска, -интерактивна, -симулацијска	-разговарају, -илуструју, -дискутују, -изводе закључке
Први корак – Уочавање проблема у заједници	-слободно размишљање и изношење размишљања о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали у локалној средини као значајне, -упознавање права и одговорности грађана на нивоу локалне заједнице, -разумевање функционисања нивоа и органа власти, -упознавање мера власти Методe: - радионичарска, -групни рад, -тимски рад, -интерактивна	-дискутују, -разговор са родитељима и осталим представницима локалне заједнице -попуњавају упитник, -читају штампане изворе локалне заједнице, -доносе закључке
Други корак –избор проблема	-Слободно, демократско изражавање сопствених идеја, -учење преузимања одговорности за сопствене одлуке Методe: - радионичарска, -групни рад,	- процењују прикупљене податке, -дискутују, -бирају заједнички проблем
Трећи корак – Сакупљање података о изабраном проблему	-унапређење комуникацијских вештина у различитим социјалним ситуацијама- са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локалне заједнице, -развијање способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове Методe: -истраживачки рад, -тимски рад, -посете, -инерактивна	-сакупљају информације, -праве упитнике, -одлазе на терен-библиотеку, локалну управу..., -истражују, -разговарају
Четврти корак – Израда студије	-обучавање за рад у групи и тиму, -да науче не шта да мисле-раде, него како мисле-раде, -да самостално и активно учествују у свим активностима и преузетим одговорностима Методe: -радионичарска, -групни, -интерактивна, -симулативна	-разврставају и класификују прикупљени материјал, -дискутују, - израђују пано
Пети корак –Јавна презентација студије	-боље разумевање нових и непознатих ситуација и ублажавање страха од непознатог као ометајућег фактора у различитим приликама јаног наступа, -упознавање свих структура: школе, родитеља, представника локалне заједнице, са оствареним резултатима програма Методe: -интерактивна, -симулативна , -јавни наступ	-презентују, -одговарају на питања, -бране своје ставове, -изводе закључке

Шести корак –Осврт на научено	Оспособљавање да самостално процене, искуства и вештине које су стекли током програма Методe: -интерактивна, -демонстративна, -игровна	-разговарају, -процењују, -закључују
СЕДМИ РАЗРЕД		
I Увод: - Поглед уназад - планирање активности	-подсећање ученика на права и одговорности на нивоу школе и локалне заједнице и на спроведене активности из ГВ у 5. и 6. Разреду -Упознавање са програмом и активно учешће ученика у осмишљавању и планирању активности Методe: Радионичарска интерактивна	Разговор Дискусија илустрација Писање
II Грађанин: - грађанин и политика у прошлости - грађанин и политика у садашњости - одговоран и активан грађанин - дете као грађанин - породица, школа, локална заједница, држава – заједнице у којима живимо - права - одговорност - волонтерски покрет - извођење волонтерске акције - анализа успешности волонтерске акције	Разумевање значења појма грађанин Схватање историјског развоја грађанских права и слобода Упознавање са карактеристикама одговорног и активног грађанина Разумевање улоге детета као грађанина у друштву Разумевање односа између грађанских права, појединца и општег добра Упознавање са развијањем грађанске одговорности Разумевање волонтерских акција Оспособљавање за осмишљавање и реализацију волонтерских акција Методe: Радионичарски Симулацијски Интерактивни Истраживачки Тимски Групни Тандем Индивидуални Игровни Игра улога Кооперативни рад “мозгалица” демонстративна групна дискусија	Разговор Дискусија Цртање Илустр.а. Симулација Прикупљање Података Иницијативнот идеја Анализирање текста Писање Истаживање Интервјуисање Анкетирање Фотографисање. Обрада података Илустрација Класификовањиграње улога Презентовање Лобирање Закључивање
III Држава и власт -држава - власт	Разумевање појма државе и основних облика државних уређења Разумевање неопходности постојања власти Упознавање са концептом ограничене власти Методe: Радионичарска Групни Тимски Истраживачки Интерактивни Симулативна Кооперативна “Мозгалица” Индивидуални Игра улога Илустративна	Разговор Дискусија Писање Извође закључака Анализирање Истраживање Анализирањетекстова, ТВ емисија, штампе Илустровање Симулирање Играње улога
IV Ђачки парламент и	Упознавање са институцијом Ђачког парламента	Разговор

иницијатива - Ђачки парламент -иницијатива	Оснивање Ђачког парламента Подстицање ученика да се ангажују у различитим иницијативама и акцијама Разумевање значаја иницијативе за постизање промена у друштвеној заједници Оспособљавање ученика за јавни наступ Методе: Радионичарска Групни Тимски Истраживачки Интерактивни Симулативна Кооперативна “Мозгалица” Индивидуални Игра улога Илустративна	Дискусија Писање Извођење закључака Анализирање Истраживање Анализање текстова, ТВ емисија, штампе Илустровање Симулирање Играње улога Јавни наступ
V Завршни део - речник - шта носим са собом	Овладавање кључним појмовима из области политике и друштва Евалуација о садржају и начину рада из предмета Грађанско васпитање за 7. Разред Оспособљавање ученика за јавни наступ Методе: Радионичарски Групни Индивидуални Интерактивни Истраживачки	Дискусија Закључивање Писање Разговор Анализа Игра улога Симулирање Јавни наступ
ОСМИ РАЗРЕД		
Увод	-подсећање ученика на права и одговорности на нивоу школе и локалне заједнице и на спроведене активности из ГВ у 5. и 6. и 7.Разреду -Упознавање са програмом и активно учешће ученика у осмишљавању и планирању активности Методе: Радионичарска интерактивна	Разговор Дискусија илустрација Писање
Деца у савременом свету	Разумевање концепта универзалности права детета Положај деце у савременом друштву , међународне организације које се баве унапређивањем положаја деце и заштитом њихових интереса Положај деце у Србији Активности за унапређивање положаја деце у Србији Методе: Радионичарска Групни Тимски Истраживачки Интерактивни Симулативна Кооперативна “Мозгалица” Индивидуални Игра улога Илустративна	Разговор Дискусија Писање Извођење закључака Анализирање Истраживање Анализање текстова, ТВ емисија, штампе Илустровање Симулирање Играње улога Јавни наступ
Медији у савременом свету	Разумевање места улога и значај медија Разумевање и значење медијских порука	Разговор Дискусија

	Деца и медији Методе: Радионичарска Групни Тимски Истраживачки Интерактивни Симулативна Кооперативна “Мозгалица” Индивидуални Игра улога Илустративна	Писање Извођење закључака Анализирање Истраживање Анализање текстова, ТВ емисија, штампе Илустровање Симулирање Играње улога Јавни наступ
Завршни део	Шта носим са собом- размена ученичких искустава о активностима на часовима ГВ Методе: Радионичарски Групни Индивидуани Интерактивни Истраживачки	Дискусија Закључивање Писање Разговор Анализа Игра улога Симулирање Јавни наступ
ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ - НЕМАЧКИ ЈЕЗИК		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
ШЕСТИ РАЗРЕД		
Schule	Разумевање наставе усвајањем новог вокабулара Род именица, редни бројеви једнина и множина именица Презент Методе: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Давање информација о распореду часова, наставним предметима, школи Препричавање Писање по диктату
Ich und meine Freunde	Води разговор у оквирима комуникативних функција Разуме монолошка и дијалогска излагања Придеви Реченица Методе: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Разговор о дружењу у слободном времену Телефонски разговор Изражавање бола Именовање делова тела
Familie	Читање и писање краћих реченица коришћење наученог реченичког фонда Имперфект глагола haben und sein Перфект Предлози Методе: -интерактивна -демонстративна -кооперативна	Представљање своје породице Именовање занимања Описивање кућних љубимаца Изражавање допадовања и недопадовања

	-рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	
Mein Zuhause	Проширивање исказа Повратно безлични глаголи Изражавање простих писмених садржаја Ред речи у реченици Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Описивање просторија у стану и именовање предмета Разговор о обавезама у породици, обавезе и дозволе Изражавање личног става
Essen und Trinken	Коришћење најчешћих израза учтивости Писање краћих реченица Мере и количине W- питања Модални глаголи Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Именовање типова продавница Вођење разговора у продавници Описивање школске мензе Изражавање допадавања и недопадавања
Kleidung	Даље усавршавање изговора гласова и технике читања Писање по диктату Члан – акузатив Прилози Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Именовање и описивање одевних предмета Изражавање припадности Давање информација Изражавање личног става
Hier lebe ich	Писање краћих реченица о садржају наставног текста и сложенијих на основу датог модела Препозиције Негација кеін Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Тражење информација Захваљивање Разговор о плановима за летовање
СЕДМИ РАЗРЕД		
Schule	Усавршавање читања и даље развијање комуникативних	Тражење и давање

	<p>функција Перфект Придеви Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>информација Препричавање Описивање лица и свакодневних активности</p>
Meine Freunde und ich	<p>Самостално издвајање најбитнијих елемената из одређеног текста Dass – реченице W- питања Писани састав уз коришћење уџбеника Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>Давање и тражење информација о себи и другима Описивање кућних љубимаца Планирање заједничких активности</p>
Wetter Umwelt Reisen	<p>Читање и писање реченица уз коришћење научног реченичког фонда Усавршавање изговора гласова и технике читања Поређење придева Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>Описивање временских прилика Описивање града Изражавање става о животној средини Писање Е-Маил</p>
Alltagsleben	<p>Проширивање исказа Препознавање изјавног, заповедног и упитног исказа Везници Личне заменице у падежима Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>Описивање простора и активности Опис догађаја и тражење мишљења Изражавање личног става</p>
Medien Musik	<p>Коришћење најчешћих израза учтивости Глобално разумевање садржајанепознатог текста Имперфектмодалних и помоћних глагола Индириктна W- питања Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи</p>	<p>Описивање предмета Давање информација о познатим особама Писање по диктату</p>

	-игра -аудитивна	
Essen und Trinken	Даље усавршавање изговора гласова и технике читања Писање по диктату Писање сложених реченица на основу датог модела Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Вођење разговора у продавници Изражавање допадавања и недопадавања Информације о здравој исхрани и припремању јела
Gesundheit Ferien	Конверзација Писање састава користећи научене садржаје Негација kein или nicht OB – реченице Es gibt + асс. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	Изражавање физичких сензација Тражење мишљења и савета Изражавање жеља Казивање просторних односа Планови за распуст
ОСМИ РАЗРЕД		
Ich will Tennisspielerin werden	ученик треба да разуме дијалоге, приче, песме о темама, садржајима и комуникативним функцијама предвиђеним наставним програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа; треба да разуме општи садржај и издвоји кључне информације из прилагођених текстова после 2-3 слушања. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	-уочава; -води разговор; -примењује; -поставља питања.
Eine Sprachreise nach England	ученик треба да разуме текстове(до 150 речи), који садрже претежно познате језичке елементе, а чији садржај је у складу са развојним и сазнајним карактеристикама, искуством и интересовањима ученика; треба да разуме и адекватно интерпретира садржај илустрованих текстова, користећи језичке елементе предвиђене наставним програмом. Методe: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна	-реагује вербално и невербално; -остварује интеракцију; -учествује у комуникацији.
Es war einmal...	ученик треба да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са	-слуша; -понавља;

	<p>темом из свакодневног живота; ученик треба да усклађује интонацију, ритам и висину гласа са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности говорне ситуације.</p> <p>Методе: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>-црта; -саставља дијалог; -учествује у разговору.</p>
Wie entsteht eine Schülerzeitung?	<p>ученик треба да препричава, упоређује и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на теме, садржаје и комуникативне функције предвиђене наставним програмом, користећи познате језичке елементе;</p> <p>ученик треба да у неколико реченица даје своје мишљење и изражава ставове у складу са предвиђеним комуникативним функцијама.</p> <p>Методе: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>-учествује у комуникацији; -издваја кључне информације; -црта; -игра се.</p>
Was tust du für die Umwelt?	<p>ученик треба да учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације(тражи реч, не прекида саговорника, пажљиво слуша друге);</p> <p>треба да одговори на директна питања која се надовезују уз могућност да мусе понове и пружи помоћ при формулисању одговора.</p> <p>Методе: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>-именује; -препознаје; -упоређује; -описује.</p>
Ich engagiere mich für...	<p>ученик треба да пише реченице и краће текстове(до 70 рећи) користећи познате језичке елементе у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем;</p> <p>треба да издваја кључне информације и препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао.</p> <p>Методе: -интерактивна -демонстративна -кооперативна -рад у паровима -рад у групи -игра -аудитивна</p>	<p>-учествује у комуникацији; -вежба; Препричава; -црта.</p>
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО – ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ		
САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У

		ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОМ РАДУ
<p>V разред</p> <ul style="list-style-type: none"> – Оперативни системи – Рад са текстом – Увод у мултимедију <p>V разред</p> <ul style="list-style-type: none"> – Рад са текстом – Интернет – Графика – Анимација – модули <p>VII разред</p> <ul style="list-style-type: none"> – интернет – обрада звука – обрада видео записа – израда презентација – модул <p>VIII разред</p> <ul style="list-style-type: none"> – табеларни прорачуни – Изборни модули – Израда самосталног пројекта 	<p>Програм се остварује у кабинету за информатику који је опремљен рачунарима где ученици практично реализују садржај програма. Тај садржај се реализује у неколико корака:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Упознавање ученика са WINDOWS или LINUX оперативним системом – Упознавање ученика са графичким радним окружењем – Објашњавање организације дискова, датотека и директоријума – Коришћење дискета, CD-ова, DVD-ова, flash меморије и хард дискова – Уз надзор наставника користе Control Panel – Инсталирање нових програма и уклањање постојећих – Инсталирање нових уређаја – Коришћење програма за обраду текста – Обрада и штампањетекста – Рад са програмима за табеле – Рад са програмима за цртање – Коришћење сложенијих програмских пакета – Коришћење програмских језика – Креирање програма – Приступ и појашњење рачунарске мреже и интернета – Коришћење интернета – Рад са мултимедијалним програмима – Употреба едукативних CD-ова и DVD-ова – Практичан рад на рачунару 	<ul style="list-style-type: none"> – Стартовање рачунара – Стартовање програма – Измена радног окружења – Копирање и премештање садржаја – Упоредивање разних врста медијума (дискете ,хард диск, CD-ови, DVD-ови и слично) – Самостално откривају команде и правила – Користе мултимедијалне садржаје – Креирају текст и слике – Уређују текст и слике – Осмишљавање и креирање документа – Груписање команди по функцијама – Истраживање веза између поступака – Практична употреба рачунара – Експериментарисање (у присуству наставника) – Истраживање (Help и друга литература) – Повезивање са другим предметима – Практично решавање проблема – Праве једноставније програме – Комуницирају са рачунаром – Користе рачунар као везу са светом – Развијање интересовања за савремену технологију – Прикупљање нових речи и термина – Употреба нових савремених средстава – Развијање новог

		облика креативности – Сналажење у проблемским ситуацијама
--	--	--

VI ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

6.1. ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Цртање	Упознати ученике са различитим цртачким техникама и материјалима, водити рачуна о светлости и сенци, развијати код ученика креативност, индивидуално осећање и стваралачку имагинарност. Радионице, радови на различитим пројектима и индивидуалан рад уз естетско процењивање.	Наставник и чланови секције
Сликање	Упознати ученике са различитим техникама сликања и материјалима за сликање, развијати код ученика креативност, индивидуално осећање и стваралачку имагинарност. Радионице, радови на различитим пројектима и индивидуалан рад уз естетско процењивање.	Наставник и чланови секције
Вајање	Израда различитих предмета од глинамола. Радионице, радови на различитим пројектима и индивидуалан рад уз естетско процењивање.	Наставник и чланови секције
Колаж	Упознати ученике са техником колажа и оспособити их да се самостално изражавају уз висок степен креативности користећи стваралачку имагинацију.	Наставник и чланови секције
Комбинована техника	Упознати ученике са појмом комбиноване технике и оспособити их да се самостално изражавају уз висок степен креативности	Наставник и чланови секције

	користећи стваралачку имагинацију.	
Инсталације	Израда инсталација од различитих материјала.	Наставник и чланови секције
Израда радова од рециклираних материјала	Од прикупљених лименки, картона, жице израђивати уметничке предмете, музичке инструменте, употребне предмете.	Наставник и чланови секције
Спровођење и учествовање на ликовним конкурсима на нивоу школе	Израда уметничких радова на задате теме.	Наставник и чланови секције
Учествовање на ликовном конкурсима на нивоу града, региона, републике	Израда уметничких радова на задате теме.	Наставник и чланови секције
Организовање одласка ученика на изложбе, у галерије, музеје	Заинтересоване ученике водити у галерије или Народни музеј.	Наставник и чланови секције
Осликавање Васкршњих јаја за аукцију	Организовати радионице за осликавање Васкршњих јаја, и организовање аукције за прикупљање новца за куповину материјала.	Наставник и чланови секције
Излагање радова у холу школе, ходницима, учионицама	Наставник са ученицима прави изложбе.	Наставник и чланови секције
Учествовање у акцијама уређења школског простора и дворишта	Чланови секције учествују у акцијама уређења школског простора и дворишта.	Наставник и чланови секције
Израда маски, костима, сцене за школске приредбе и свечаности.	Радионице и тимски рад на пројекту.	Наставник и чланови секције
Учествовање на ликовној колонији коју организује школа	Ученици сликају заједно са сликарима на ликовној колонији.	Наставник и чланови секције

6.2. ХОР И ОРКЕСТАР

<i>Р.б.</i>	<i>АКТИВНОСТ</i>	<i>НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ</i>	<i>ВРЕМЕ</i>	<i>МЕСТО</i>	<i>НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ</i>
1.	Сагледавање музичких способности ученика	Провера	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
2.	Одабир ученика за оркестар	Провера	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
3.	Обрада вокализа и њихово извођење	Обрада	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
4.	Обрада химне БОЖЕ ПРАВДЕ	Обрада	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
5.	Утврђивање химне БОЖЕ ПРАВДЕ	Утврђивање	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
6.	Обрада химне св. Сава за хор	Обрада	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
7.	Обрада химне св. Сава за хор	Обрада	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
8.	Утврђивање химне св. Сава за хор	Утврђивање	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
9.	Упознавање ученика са Орфовим инструментима	Обрада	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
10.	Извођење једноставних ритмова на ритмичким инструментима	Обрада	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
11.	Обрада Ц-дур лествице на мелодијским инструментима	Утврђивање	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције

12.	Слушање хорских композиција	Вежбање	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
13.	Обрада забавне песме Love me do - Beatles	Обрада	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
14.	Обрада забавне песме Love me do - Beatles	Обрада	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
15.	Утврђивање забавне песме Love me do - Beatles	Утврђивање	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
16.	Обрада забавне песме Love me do – Beatles за оркестар	Обрада	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
17.	Обрада забавне песме Love me do – Beatles за оркестар	Обрада	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
18.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
19.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
20.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
21.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
22.	Обрада народне песме из –пете руковети- С.Ст. Мокрањца- Оркестар	Обрада	Фебруар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
23.	Обрада народне песме из –пете руковети- С.Ст. Мокрањца Оркестар	Обрада	Фебруар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
24.	Обрада народне песме из –пете руковети- С.Ст. Мокрањца Оркестар	Обрада	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
25.	Обрада народне песме из –пете руковети- С.Ст.	Обрада	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције

	Мокрањца Оркестар				
26.	Извођење народних песама	Утврђивање	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
27.	Слушање композиција у извођењу дечијег оркестра	Вежбање	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
28.	Обрада песме из жанра забавне музике по избору ученика	Обрада	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
29.	Обрада песме из жанра забавне музике по избору ученика	Обрада	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
30.	Увежбавање програма за дан школе	Вежбање	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
31.	Увежбавање програма за дан школе	Вежбање	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
32.	Увежбавање програма за дан школе	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
33.	Увежбавање обрађених песама	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
34.	Увежбавање програма за дан школе	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
35.	Слушање хорских композиција	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
36.	Обнављање хорских композиција	Обнављање	Јун	Учионица	Наставник и чланови хорске секције

6.3. ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Наставна тема	Редни број	Наставна јединица	Тип часа
ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ	1.	Основни појмови из области животне средине	Обрада
	2.	Основни појмови из области животне средине	Утврђивање
	3.	Утицај човека на животну средину	Обрада
	4.	Основни појмови из области животне средине	Утврђивање
	5.	Концепт одрживог развоја	Обрада
	6.	Концепт одрживог развоја	Утврђивање
	7.	Природна равнотежа	Обрада
	8.	Природна равнотежа	Утврђивање
	9.	Спровођење акција у заштити и очувању животне средине , одржавање еко кутка школе	Мали пројекти
	10.	Презентација пројеката или акција	Утврђивање
	11.	Вођење сопствене економије и економије природе	Мали пројекти
	12.	Презентација пројеката или акција	Утврђивање
	13.	Квалитетан и здрав стил живота	Мали пројекти
	14.	Презентација пројеката или акција	Утврђивање
	15.	Систематизација градива	Систематизација
ОДГОВАРАН ОДНОС ПРЕМА ОДРЖИВОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	16.	Природни ресурси (богатства) – дефиниција, подела и значај	Обрада
	17.	Природни ресурси (богатства) – дефиниција, подела и значај	Утврђивање
	18.	Обновљиви и необновљиви природни ресурси	Обрада
	19.	Обновљиви и необновљиви природни ресурси	Утврђивање
	20.	Жива бића као природни ресурс	Обрада
	21.	Жива бића као природни ресурс	Утврђивање
	22.	Одрживо коришћење ресурса	Обрада
	23.	Одрживо коришћење ресурса	Утврђивање
ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	24.	Појам, извори и врсте загађивања животне средине	Обрада
	25.	Глобалне промене и глобалне последице	Обрада
	26.	Глобално загревање и последице	Обрада
	27.	Глобално загревање и последице	Утврђивање
	28.	Озонске рупе и последице	Обрада
	29.	Озонске рупе и последице	Утврђивање
	30.	Смањење загађења и отпада. Рециклажа	Обрада
	31.	Глобалне промене	Утврђивање
БИОДИВЕРЗИТЕТ – БИОЛОШКА РАВНОТЕЖА	32.	Дефиниција и појам биодиверзитета	Обрада
	33.	Угрожавање биодиверзитета	Обрада

	34.	Нестајање врста и заштита	Обрада
	35.	Биодиверзитет, угрожавање биодиверзитета и нестајање врста	Утврђивање
	36.	Систематизација градива	Систематизација

VII ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

7.1. Допунска настава ПРВИ РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ: Српски језик

Годишњи фонд часова: 18

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја из српског језика организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја.

- Упознавање језичких појава и појмова, поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- Поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- Богаћење речника, језичког и стилског израза;
- Оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног дела;
- Правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање;
- Развијање способности да се ученици самостално служе књигом;

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ – Српски језик

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	ЈЕЗИК -граматика -правопис -ортоепија	6
2.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА -препричавање -описивање -причање -усмено и писмено вежбање	6
3.	КЊИЖЕВНОСТ -читање текста -тумачење текста -књижевни појмови -Функционални појмови	6
УКУПНО		18

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Допунска настава

ПРЕДМЕТ: Математика

Годишњи фонд часова: 18

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја из математике организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја из математике.

Теме/према часовима

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ –Математика

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	12
2.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	2
3.	ПОВРШИНА	4
УКУПНО		18

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

7.2. Допунска настава ДРУГИ РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ: Српски језик

Годишњи фонд часова: 18

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању

наставних садржаја из српског језика организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја.

- Упознавање језичких појава и појмова, поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- Поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- Богаћење речника, језичког и стилског израза;
- Оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног дела;
- Правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање;
- Развијање способности да се ученици самостално служе књигом;

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА – Српски језик

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	<p>ЈЕЗИК</p> <ul style="list-style-type: none"> -граматика -правопис -ортоепија 	6
2.	<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p> <ul style="list-style-type: none"> -препричавање -описивање -причање -усмено и писмено вежбање 	6
3.	<p>КЊИЖЕВНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> -читање текста -тумачење текста -књижевни појмови -Функционални појмови 	6
УКУПНО		18

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Уџбеник за реализацију програма

Друго

Допунска настава

ПРЕДМЕТ: Математика

Годишњи фонд часова: 18

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању

наставних садржаја из математике организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја из математике.

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА – Српски језик

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	12
2.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	2
3.	ПОВРШИНА	4
УКУПНО		18

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Уџбеник за реализацију програма

Друго

7.3. Допунска настава ТРЕЋИ РАЗРЕД

ПРЕДМЕТ: Српски језик

Годишњи фонд часова: 18

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању

наставних садржаја из српског језика организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја.

Задаци:

- Упознавање језичких појава и појмова, поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- Поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- Богаћење речника, језичког и стилског израза;
- Оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног дела;
- Правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање;
- Развијање способности да се ученици самостално служе књигом;

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА – Српски језик

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	ЈЕЗИК -граматика	6

	-правопис -ортоепија	
2.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА -препричавање -описивање -причање -усмено и писмено вежбање	6
3.	КЊИЖЕВНОСТ -читање текста -тумачење текста -књижевни појмови -Функционални појмови	6
УКУПНО		18

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Допунска настава

ПРЕДМЕТ: Математика

Годишњи фонд часова: 18

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању

наставних садржаја из математике организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја из математике.

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА – математика

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	12
2.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	2
3.	ПОВРШИНА	4
УКУПНО		18

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Уџбеник за реализацију програма
Друго

7.4. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Додатна настава
ПРЕДМЕТ: математка
Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОДАТНА НАСТАВА-назив предмета

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	Скуп природних бројева	24
2.	Мерење и мере	1
3.	Површина и запремина	11
УКУПНО		36

Уџбеник за реализацију програма

Допунска настава
ПРЕДМЕТ: математика
Годишњи фонд часова: 18

Циљеви и задаци : због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја из математике организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја из математике.

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА - назив предмета

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	Скуп природних бројева	12
2.	Мерење и мере	2
3.	Површина и запремина	4
УКУПНО		18

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Уџбеник за реализацију програма
Друго

Додатна настава
ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА Пети разред
Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци: Проширивање стеченог знања, приближавање ученика предмету, улазак у проблематику и развијање интелектуалних способности, прецизности али и развијање интересовања ученика за чаробни свет математике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОДАТНА НАСТАВА-МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
--------------------------	---------------------	----------------

1.	СКУПОВИ И СКУПОВИ ТАЧАКА	7
2.	УГЛОВИ	4
3.	КОМБИНАТОРИКА	4
4.	ДЕЉИВОСТ	6
5.	РАЗЛОМЦИ	5
6.	ОСНА СИМЕТРИЈА	6
7.	МАТЕМАТИЧКЕ ИГРЕ	4
УКУПНО		36

Допунска настава
 ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА Пети разред
 Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци Помоћ ученицима у савлађивању наставе, развијање колегијалности, сигурности и заинтересованости за савлађивање математике

Теме/према часовима око 20% часова редовне наставе, зависно од потребе и од степена усвојености градива

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА - МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	Скупови	4
2.	Геометријски објекти	3
3.	Дељивост бројева	4
4.	Угао	6
5.	Разломци	15

6.	Осна симетрија	4
УКУПНО		36

Додатна настава
 ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА шести разред
 Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци: Проширивање стеченог знања, приближавање ученика предмету, улазак у проблематику и развијање интелектуалних способности, прецизности али и развијање интересовања ученика за чаробни свет математике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОДАТНА НАСТАВА-МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	ДЕЉИБОСТ БРОЈЕБА	3
2.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	5
3.	ТРОУГАО	5
4.	ПОВРШИНЕ РАВНИХ ФИГУРА	6
5.	ПОДУДАРНОСТ И КОНСТРУКЦИЈА ТРОУГЛОВА	3
6.	ЧЕТВОРОУГАО	6
7.	СКУП Q	4
8.	КОМБИНАТОРИКА	4
УКУПНО		36

Допунска настава
 ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА шести разред
 Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци Помоћ ученицима у савлађивању наставе, развијање колегијалности, сигурности и заинтересованости за савлађивање математике

Теме/према часовима око 20% часова редовне наставе, зависно од потребе и од степена усвојености градива

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА - МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	Цели бројеви	7
2.	Троугао	9
3.	Рационални бројеви	11
4.	Четвороугао	5
5.	Површина четвороугла и троугла	4
УКУПНО		36

Додатна настава
 ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА седми разред
 Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци: Проширивање стеченог знања, приближавање ученика предмету, улазак у проблематику и развијање интелектуалних способности, прецизности али и развијање интересовања ученика за чаробни свет математике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОДАТНА НАСТАВА-МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	4
2.	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	8
3.	РАЦИОНАЛНИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	10
4.	МНОГОУГЛОВИ	5
5.	КРУГ	5
6.	ПРОПОРЦИЈА И СЛИЧНОСТ	4
УКУПНО		36

Допунска настава
 ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА седми разред
 Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци Помоћ ученицима у савлађивању наставе, развијање колегијалности, сигурности и заинтересованости за савлађивање математике

Теме/према часовима око 20% часова редовне наставе, зависно од потребе и од степена усвојености градива

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА - МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	Реални бројеви	5

2.	Питагорина теорема	5
3.	Рационални алгебарски изрази	11
4.	Многоугао	3
5.	Круг	5
6.	Зависне променљиве и њихово графичко представљање	4
7.	Сличност	3
УКУПНО		36

Додатна настава
 ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА осми разред
 Годишњи фонд часова: 36

Циљеви и задаци: Проширивање стеченог знања, приближавање ученика предмету, улазак у проблематику и развијање интелектуалних способности, прецизности али и развијање интересовања ученика за чаробни свет математике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОДАТНА НАСТАВА-МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН	3
2.	ЛИНЕАРНЕ Ј-НЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	6
3.	ПРИЗМА	5
4.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	4
5.	ПИРАМИДА	4
6.	ДИОФАНТОВЕ Ј-НЕ	5
7.	СИСТЕМИ ЛИН. Ј-НА СА 2 НЕПОЗН	4
8.	ОБРТНА ТЕЛА	5

УКУПНО		36

Допунска настава
ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА осми разред
Годишњи фонд часова: **36**

Циљеви и задаци Помоћ ученицима у савлађивању наставе, развијање колегијалности, сигурности и заинтересованости за савлађивање математике

Теме/према часовима око 20% часова редовне наставе, зависно од потребе и од степена усвојености градива

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА - МАТЕМАТИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	Сличност троуглова	2
2.	Тачка, права и раван	2
3.	Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом	4
4.	Призма	4
5.	Пирамида	4
6.	Линеарна функција	4
7.	Графичко представљање статистичких података	2
8.	Системи линеарних једначина с две непознате	4
9.	Ваљак	2
10.	Купа	3
11.	Лопта	1
УКУПНО		36

ПРЕДМЕТ: Енглески језик

Циљеви и задаци

Циљ допунске наставе је да ученици стекну она знања и језичке вештине које, из било којих разлога, пропусти да усвоје током редовних часова енглеског језика. Ова настава реализује се кроз низ задатака и дијалога. На допунским часовима вежбају, пишу, раде задатке.

Теме/према часовима:

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА - Енглески језик

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по
1.	Nouns and Pronouns	1
2.	Plural of Nouns	1
3.	Present Simple Tense	1
4.	Present Continuous Tense	1
5.	Present Simple vs. Present Continuous Tense	1
6.	Numbers (ordinal and cardinal)	1
7.	Dates and Time	1
8.	Past Simple Tense	1
9.	Past Continuous Tense	1
10.	Past Simple vs. Past Continuous Tense	1
11. 12.	Adjectives; Comparison of Adjectives	2
13. 14.	Adverbs; Comparison of Adverbs	2
15. 16.	Articles	2
17.	Present Perfect Tense	1
18.	Past Simple vs. Present Perfect Tense	1
19.	Future Tense	1
20.	Gerund	1

21. 22. 23.	Conditionals: Types 1, 2, 3	3
24. 25.	Passive Voice	2
26. 27.	Indirect Speech- commands, statements, questions	2
28.	Past Perfect Tense	1
29. 30.	Modal Verbs	2
31.	Prepositions	1
32.	Introducing myself; talking about my life	1
33.	Telephone conversations	1
34. 35.	Reading and listening	2
36.	Writing postcards, letters or emails	1
УКУПНО		36

НАПОМЕНА : Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Уџбеник за реализацију програма:

1. *Messages 1*, Енглески језик за 5. разред основне школе, уџбеник и радна свеска;
2. *Messages 2*, Енглески језик за 6. разред основне школе, уџбеник и радна свеска;
3. *Messages 3*, Енглески језик за 7. разред основне школе, уџбеник и радна свеска;
4. *Messages 4*, Енглески језик за 8. разред основне школе, уџбеник и радна свеска.

Друго:

1. Граматика енглеског језика за основну школу;
2. Енглеско-српски/српско-енглески речник.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК -ПЕТИ РАЗРЕД

Септембар – октобар	Реченице по саставу Врсте речи (именске) Служба речи Правопис
Новембар – децембар	Главни реченични чланови Зависни реченични чланови Падежи; значење и функција Правопис
Фебруар – март	Придеви; писање придева на -ски, -чки, -шки, -ов, -ев, -ин; извођење придева од именица са Ј у основи (армија – армијски) Глаголи, глаголски вид, глаголски род Глаголске основе, инфинитивна и презентска основа
Април – мај	Правопис (употреба великог слова, запете у апозицији и вокативу, одричне заменице са предлогом: ни са ким) Глаголски облици (инфинитив, радни глаголски придев, презент, перфекат, футур I

План и програм рада додатне наставе за пети разред

Месец	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ
Септембар – октобар	Књижевно дело по избору ученика – тумачење (увођење ученика у разумевање битних одлика књижевног дела: тема, композиција, ликови, језик) Главни и зависни реченични чланови
Новембар – децембар	Граматичке категорије именских речи Заменице и употреба падежа Вежбе правописа, са правилним акцентом Правописне промене

Фебруар – март	Школско такмичење – припрема (збирка текстова) Школско такмичење из језика и језичке културе Припрема за општинско такмичење (збирка текстова) Општинско такмичење из језика и језичке културе Основна стилска изражајна средства Правопис (тачка и запета, неколико тачака, цртица...)
Април – мај	Припрема за градско такмичење из језика и језичке културе (збирка текстова) Учешће на градском такмичењу Проучавање локалног говора; састављање речника локалних речи и израза и њихово замењивање речима и изразима из стандардног књижевног језика Разговор о гледаној позоришној представи (глума и глумци, режија и редитељ, текст и писац; музика и композитор)
Јун	Збирка песама из „Дневника прочитаних књига“ (тумачење, стилска анализа) Казивање стихова из самосталног ученичког стваралаштва

МЕСЕЦ	ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД
Септембар – октобар	Просте, изведене и сложене речи; суфикси, префикси, корен речи Гласови; самогласници и сугласници; поделе сугласника по месту изговора и звучности; Гласовне промене и алтернације
Новембар – децембар	Гласовне промене и алтернације Заменице – именичке и придевске Функција речи у реченици
Фебруар – март	Реченица (основни појмови) Независне и зависне предикатске реченице Исказивање реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом Правопис – основна правила

Април – мај	Глаголи Глаголске основе – инфинитивна и презентска Прости глаголски облици – грађење Сложени глаголски облици – грађење Правопис – писање глаголских облика које ученици често погрешно пишу
-------------	---

План и програм рада додатне наставе за шести разред

Септембар – октобар	Књижевно дело по избору ученика – тумачење (тема, композиција, ликови, језик) Грађење речи суфиксацијом и префиксацијом Самостално стваралаштво ученика (поезија, проза)
Новембар – децембар	Правописне норме Драма – књижевни род (<i>Јазавац пред судом</i> ; савремена драма) Гласовне промене (одступања) Припреме за школско такмичење
Фебруар – март	Школско такмичење из језика и језичке културе Припрема за општинско такмичење (збирка тестова) Општинско такмичење из језика и језичке културе Метафора – најпесничкија стилска фигура на одабраним стиховима
Април – мај – јун	<i>Градинар</i> , Рабиндранат Тагоре Гледање позоришне представе по избору; анализа Припрема за градско такмичење из језика и језичке културе <i>Сањар</i> , Ијан Мекјуан, утисци о прочитаном делу Учешће на градском такмичењу Казивање стихова из самосталног ученичког стваралаштва

План и програм допунске наставе за 7. разред

месе ц	план и програм допунске наставе за седми разред
септембар – октобар	Врсте речи Служба речи Историја језика-старословенски језик, Тирило и Методије Правопис
новембар – децембар	Глаголски облик-актив и пасив Главни реченични чланови

	Падежи-значење и функција Правопис
фебруар март	–Синтагме Врсте напоредних односа међу реченичним члановима Врсте напоредних односа међу независним реченицама Апозитив
април – мај	Врсте напоредних односа и служба речи Правопис-увежбавање правописних норми

План и програм додатне наставе за 7. разред

септембар октобар	Поезија српске модерне –Историја језика-рад на текстовима писаним старословенским језиком
новембар децембар	–Падежна сининимија Правописне промене Књижевно дело по избору ученика-тумачење (разумевање битних одлика књижевног дела ;тема,композиција,ликови,језик)
фебруар март	–Школско такмичење-припрема(збирка текстова) Школско такмичење из језика и језичке културе Припрема за општинско такмичење(збирка тестова) Општинско такмичење из језика и језичке културе Основна стилска изражајна средства
април – мај	Акценат Припрема за градско такмичење из језика и језичке културе(збирка тестова) Учешће на градском такмичењу Проучавање локалног говора;састављање речника локалних речи и израза и њихово замењивање речима и изразима из стандардног књижевног језика Анализа драмског дела по избору – Нушић Разговор о гледаној позоришној представи (глума и глумци, режија и редитељ,текст и писац,музика и композитор)
јун	Збирка песама из <i>Дневника прочитаних књига</i> (тумачење,стилска анализа) Казивање стихова из самосталног ученичког стваралаштва

--	--

План и програм допунске наставе за 8. разред

Месец	план и програм допунске наставе за седми разред
Септембар - октобар	Гласови Гласовне промене Ортоепске вежбе
Новембар - децембар	Граматичке особине именских речи Правописна правила
Фебруар- март	Језичке јединице Реченица Врсте Реченични чланови
Април -мај	Граматичке особине глаголских речи Служба речи у реченици

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА 5.И 6. РАЗРЕД

САДРЖАЈ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
<p>HALLO!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Представљање - Презент глагола haben , sein - бројеви - саопштавање броја телефон 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор - објашњавање - певање песмица
<p>KANNST DU INLINESKATEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Презент модалних глагола - Посесивни члан - Упитна реч wenn 	<p>поновљање стечених знања о модалима</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор
<p>DAS IST MEINE FAMILIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Личне заменице 3.лице јед/множине - Оређени чланови - Присвојни чланови 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор и показивање сличица - објашњавање - певање песмице
<p>WOHIN FÄHRST DU...?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Локалне допуне - Временске допуне - Упитне речи warum, wann 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор, објашњавање - активна настава - проблемска настава
<p>HAST DU GESCHWISTER</p> <ul style="list-style-type: none"> - Презент глагола haben - Упитне речи wie alt, wie viele, wo - Презент јаких глагола - 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор, објашњавање - илустрација - активна настава
<p>ALLES GUTE ZUM GEBURTSTAG</p> <ul style="list-style-type: none"> - Редни бројеви - Императив 	<ul style="list-style-type: none"> - разговор, објашњавање - активна настава

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА 7. РАЗРЕД

САДРЖАЈ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
---------	-------------------

<p>WIE HAST DU MUTTI KENNENGELERNT? ~ Перфекат неправилних глагола ~ Претерит глагола haben и sein</p>	<p>Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава</p>
<p>WIE WAR ES DAMALS? - Претерит слабих глагола - Претерит јаких глагола - Зависне реченице са als</p>	<p>Разговор Текстуална Активна настава</p>
<p>TINA HAT SICH WENGETAN ~ Претерит модалних глагола</p>	<p>Разговор Текстуална</p>
<p>WIE IST TOMAS? ~ Прилошке одредбе за време ~ Перфекат глагола haben и sein</p>	<p>Рад у групама Разговор</p>
<p>WAS WIRST DU DANN MACHEN? ~ Придев у предикативној функцији ~ Упитна реч WIE?</p>	<p>Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода</p>
<p>VERSTEHST DU DICH GUT MIT DEINEN ELTERN? ~ Футур ~ Компаратив и суперлатив</p>	<p>Рад у групама Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења</p>

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА 8. РАЗРЕД

САДРЖАЈ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
<p>ICH WILL TENNISPIELERIN WERDEN Eine Sprachreise nach England - Генитив - Футур - Зависне реченице</p>	<p>Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава</p>
<p>ES WAR EINMAL - Претерит слабих глагола - Претерит јаких глагола</p>	<p>Разговор Текстуална Активна настава</p>

- Зависне реченице са als	
WIE ENTSTEHT EINE SCHÜLERZEITUNG - Заменице einige, manche	Разговор Текстуална
WAS TUST DU FÜR DIE UMWELT - Зависне реченице са obwohl	Рад у групама Разговор
ICH ENGAGIERE MICH FÜR - Глаголи који захтевају предлоге - Питање für wen - Питање mit wem - Упитне речи womit wofür	Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода
ПРИПРЕМА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ -Задаци са такмичења	Рад у групама Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења

ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ЗА 5.И 6. РАЗРЕД- Немачки језик

Активности	Начин реализације	Време реализације	Место реализације	Носиоци активности
Презент глагола heißen/sein	вежбање	септембар	учионица	ученици
Презент модалних глагола	вежбање	септембар	учионица	ученици
Бројеви од 1 до 20	вежбање	октобар	учионица	ученици
Посесивни члан ном/акк.	вежбање	октобар	учионица	ученици
Упитне реченице wer wie?	вежбање	октобар	учионица	ученици
Упитна реч - wem	вежбање	октобар	учионица	ученици
Личне заменице 3.лица једнине и множине	вежбање	новембар	учионица	ученици
Локална допуна wohin – in	вежбање	новембар	учионица	ученици
Одређени чланови der, die, das	вежбање	децембар	учионица	ученици
Временска допуна im, am	вежбање	децембар	учионица	ученици
Присвојни члан mein, meine	вежбање	јануар	учионица	ученици
Упитне речи warum, wann	вежбање	фебруар	учионица	ученици
Презент глагола haben	вежбање	фебруар	учионица	ученици
Године	вежбање	март	учионица	ученици
		март	учионица	ученица
		април	учионица	ученици
		мај	учионица	ученици

Упитне речи :wie alt, wie viele, wo Редни бројеви Императив Презент јаких глагола	вежбање вежбање	мај јун	учионица учионица	ученици ученици
--	--------------------	------------	----------------------	--------------------

ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ЗА 7. РАЗРЕД-Немачки језик

Активности	Начин реализације	Време реализације	Место реализације	Носиоци активности
Перфекат правилних глагола	вежбање	септембар	учионица	ученици и наставник
Перфекат неправилних глагола	вежбање	септембар	учионица	ученици
Претерит модалних глагола	вежбање	октобар	учионица	ученици
Претерит модалних глагола	вежбање	октобар	учионица	ученици
Претерит модалних глагола	вежбање	новембар	учионица	ученици
Претерит модалних глагола	вежбање	новембар	учионица	ученици
Претерит модалних глагола	вежбање	децембар	учионица	ученици
Претерит модалних глагола	вежбање	децембар	учионица	ученици
Перфекат глагола haben и sein	вежбање	јануар	учионица	ученици
Прилошке одредбе за време	вежбање	фебруар	учионица	ученици
Зависне реченице са dass	вежбање	фебруар	учионица	ученици
Придев у предикативној функцији	вежбање	март	учионица	ученици
Упитна реч WIE?	вежбање	март	учионица	ученици
Футур	вежбање	април	учионица	ученици
Футур	вежбање	мај	учионица	ученици
Компаратив и суперлатив	вежбање	мај	учионица	ученици
Компаратив и суперлатив	вежбање	јун	учионица	
W- и OV- реченице				
W- и OV- реченице				
Глагол MÖCHTEN				
Глагол MÖCHTEN				

Допунска настава

ПРЕДМЕТ: Физика

Годишњи фонд часова: 12

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању

наставних садржаја из физике организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја из физике.

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА – Физика 6. разред

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	КРЕТАЊЕ	3
2.	УЗАЈАМНО ДЕЛОВАЊЕ ТЕЛА - СИЛА	3
3.	ОСНОВНЕ И ИЗВЕДЕНЕ ФИЗИЧКЕ ВЕЛИЧИНЕ - МЕРЕЊА	2
4.	МАСА И ГУСТИНА	2
3.	ПРИТИСАК	2
УКУПНО		12

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима

Допунска настава
ПРЕДМЕТ: Физика
Годишњи фонд часова: 12

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја из физике организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја из физике

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА – Физика 7. разред

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ	3
2.	СИЛА ТЕЖЕ И ТРЕЊЕ	2

3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	3
4.	РАД, ЕНЕРГИЈА, СНАГА	2
3.	ПРИТИСАК	2
УКУПНО		12

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Допунска настава
ПРЕДМЕТ: Физика
Годишњи фонд часова: 12

Циљеви и задаци: због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја из физике организује се допунски рад са ученицима у циљу успешнијег савладавања обрађених наставних садржаја из физике.

Теме/према часовима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА-ДОПУНСКА НАСТАВА – Физика 8. разред

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	3
2.	СВЕТЛОСТ	2
3.	НАЕЛЕКТРИСАЊЕ ТЕЛА	2
4.	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	3
3.	МАГНЕТНО ПОЉЕ	2
УКУПНО		12

НАПОМЕНА: Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

ПРЕДМЕТ: Енглески језик - први циклус основног образовања и васпитања

Годишњи фонд часова: 36

ГЛОБАЛНИ ПЛАН РАДА - ДОПУНСКА НАСТАВА - Енглески језик

Циљеви и задаци: Циљ допунске наставе је да помогне ученицима у савладавању градива предвиђеног планом и програмом, који нису успели да савладају током редовних часова енглеског језика. Ова настава се реализује на допунским часовима, у току којих ученици вежбају да читају, пишу, савладавају лексичке и граматичке структуре.

Редни број наставне теме	Наставна тема	Број часова по теми
1.	My face - Describing face	1
2.	Animals - Describing animals	1
3.	My toys - Describing toys	1
4.	Food - I like/ I don't like	1
5.	My body - She's got/ He's got...	1
6.	My house - rooms and furniture	1
7.	My clothes - I'm wearing...	1
8.	My party - Farm animals	1
9.	Nature - There is / There are	1
10.	Me - Have got (affirmative)	1
11.	Pets - Has got/Have got (plural)	2
12.	Home - verb TO BE/ prepositions	2

13.	Clothes - Present Continuous Tense	2
14.	Sports - can/can` t (ability)	1
15.	Food - Simple Present Tense (like) - affirmative, negative, questions	2
16.	Things we do - Present Continuous Tense -Short answers	2
17.	People - Have got/ possessive`s	2
18.	Homes - There is / There are - Imperative	2
19.	Animals - can/can` t (ability)	2
20.	My life - Present Simple Tense (affirmative, negative, questions)	2
21.	Sport - Gerund	2
22.	Detectives - Present Continuous Tense (affirmative, negative, questions)	2
23.	Celebrations - Simple Past	3

Напомена: садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у усвајању одерђених програмских садржаја.

Уџбеници за реализацију програма:

1. New English Adventure - Starter A - уџбеник за 1. разред основне школе и радна свеска
2. New English Adventure - Starter B - уџбеник за 2. разред основне школе и радна свеска
3. Discovery Island 2 - уџбеник за 3. разред основне школе и радна свеска

4. Discover English 1 - уџбеник за 4. разред основне школе и радна свеска

VIII ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ

Циљеви и задаци програма:

Организовање различитих активности школе као и заједничких активности школе и заједнице које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика, омогућавање свим ученицима (укључујући ученике са тешкоћама у учењу) да доживе успех, развијање толеранције и сарадње са родитељима као и допринос културном развоју окружења школе.

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Пријем првака	Свечана приредба поводом поласка ученика првог разреда у школу.	Учитељ првог разреда и ученици
Дечија недеља	Обележавање дечије недеље, прва недеља у октобру по сачињеном програму за обележавање у сарадњи са Црвеним крстом Краљево.	Директор школе и наставник задужен за рад са Црвеним крстом.
Ликовна колонија	Организација ликовне колоније „Годачица“ у сарадњи са ликовним уметницима из Краљева.	Директор школе
Дан здраве хране	У сарадњи са родитељима, 16. октобра обележава се дан здраве хране уз пригодне активности.	Одељенске старешине и родитељи
Прослава Св. Саве	Свечана приредба	Наставник српског језика, наставник музичке културе и учитељи.
Зелени сајам	Уз сарадњу са родитељима ова активност се организује ради развијања позитивног односа према очувању и уређењу животне средине, ученици од рециклираних материјала израђују уметничке предмете, затим се организује сајам, где ће се ти предмети продавати родитељима и наставницима, или другим гостима, а од зарађеног новца купују се биљке за озелењавање школског дворишта и за уређење дворишта.	Директор, наставници, ученици
Аукција ускршњих јаја	Осликавање ускршњих јаја и аукција, а од сакупљеног новца се купују наставна средства и материјали по избору ученика.	Наставник грађанског васпитања, директор и ученици.
Дан школе	Свечана приредба	Наставник српског језика, наставник музичке културе и учитељи.
Обележавање дана жена	Приредба за мајке и наставнице, израда честитки и панона	

IX ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљеви и задаци програма:

Развој и практиковање здравог начина живота, развијање код ученика свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности. Развијање такмичарског, спортског духа и фер-плеја код ученика као и омогућавање свим ученицима да према својим могућностима учествују у спортским активностима.

Садржаји	Начин реализације	Носиоци
Спортске секције	Организација рада спортских секција	Наставници физичке културе
Организација спортских такмичења на нивоу школе	Организација различитих такмичења на нивоу школе, турнир у малом фудбалу за млађе и старије разреде	Наставници физичке културе
Организација спортских сусрета са другим школама	Организовати спортске сусрете ученика наше школе са ученицима из школа са којима школа остварује сарадњу по заједничком плану активности, и посете ученика наше школе школи која има салу за физичко ради упознавања са справама за вежбање и начином вежбања.	Наставници физичке културе
Учешће ученика наше школе на такмичењима, смотрима...	Ученици сваке године учествују на такмичењу у малом фудбалу и девојнице и дечаки	Наставници физичке културе
Спортске активности поводом Дана школе	Јавни час физичке културе и јавни тренинг каратеа.	Наставници физичке културе, тренер каратеа
Бициклијада на нивоу школе	Поводом светског дана без аутомобила организовање бициклијаде на нивоу школе.	Наставници физичке културе
Спортске игре	Организовати спортске игре на нивоу школе за наставнике и ученике ради развијања здравих стилова живота, по плану који је саставни део Годишњег плана школе.	Наставници физичке културе
Групне шетње	Организовање пешачења по разредима, или у једном дану за све ученике виших	Наставници физичке културе

	разреда, и за ниже разреде шетња кроз природу	
Аеробне вежбе уз музику и игру и вежбе релаксације и опуштања	По плану за развијање здравих стилова живота.	Наставници физичке културе
Корективно-педагошки рад	У складу са планом корективно-педагошког рада који је саставни део Годишњег плана, увођење вежби којима се коригује неправилно и обезбеђује правилно држање тела.	Наставници физичке културе, учитељи, одељенске старешине
Трка за срећно детињство	У сарадњи са Црвеним крстом Краљево, наши ученици ученици учествују у трци.	Наставник задужен за рад са Црвеним крстом
Крос РТС-а	У сарадњи са Школском управом и надлежним министарством, ученици наше школе учествују у кросу.	Директор школе
Недеља школског спорта	Организовати различите спортске активности (такмичења на нивоу школе, и са другим школама), једна недеља у првом полугодишту и једна недеља у другом полугодишту.	Директор школе
Пролећни и јесењи крос	Наставници физичког васпитања организују крос	Директор школе

X ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНеМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Циљеви и задаци програма:

Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва. Јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права деце, оспособљавање ученика за ненасилно решавање проблема, развој свести и знања о штетном утицају психо-активних супстанци, дувана, алкохола...

* Програм за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања израђен је као самосталан документ и саставни је део Школског програма, план за заштиту ученика је саставни део Годишњег плана, а мере превенције различитих облика ризичног понашања су следеће:

10.1 Мере превенције

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Упознавање свих интересних група са правном регулативом	Секретар упознаје запослене са новим законским оквиром, а одељенске старешине упознају родитеље и ученике	Секретар и одељенске старешине
Ускађивање постојећих подзаконских аката у установи	Секретар усклађује законска акта	Секретар
Развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно-образовних активности	Организовање различитих активности на нивоу школе, планирање активности у Годишњем плану	Одељенске старешине, директор, педагог, предметни наставници
Организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликта	Умеће комуникације Школа без насиља	Директор
Организовање трибина, представа, разговора, изложби о безбедности и заштити ученика од насиља	Организовање различитих активности на нивоу школе, планирање активности у Годишњем плану	Одељенске старешине, наставници
Сарадња са релевантним службама	Сарадња са Центром за социјални рад, Црвеним крстом, ПУ Краљево	Директор, педагог, одељенске старешине
Подршка деци која трпе насиље	Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље	Педагог, директор
Рад са децом која врше насиље	Саветодавни рад са ученицима који врше насиље	Педагог, директор
Оснаживање деце која су	Радионице, презентације	Наставници, одељенске

посматрачи насиља за конструктивно реаговање		старешине, директор, педагог
Саветодавни рад са родитељима	Разговори са родитељима	Директор, педагог
Учешће ученика у слободним активностима и развијање система вредности кроз садржаје редовне наставе и ваннаставних активностима	Кроз садржаје редовне наставе и ваннаставних активности наставници код ученика развијају систем вредности	Наставници и учитељи
Предавања која се односе на злоупотребу психоактивних супстанци, дувана, алкохола...	Сарадња са Центром за социјални рад, Црвеним крстом, ПУ Краљево,ЗЗЈЗ, Здравственим центром	Директор, педагог
Представници вршњачког тима и ученичког парламента као и чланови ОЗ израђују паное на тему : Не насиљу, штетност пушења и алкохола, злоупотреба психоактивних супстанци.....	Радови ученичких тимова на различитим пројектима уз коришћење литературе, интернета...	Директор, педагог
Организовање литерарних и ликовних конкурса, изложби радова, награђивање ученика..	Кроз ваннаставне активности организовати спровођење конкурса на нивоу школе као и мотивисање ученика за учешће у конкурсима које организују различите институције и организације	Директор, педагог
Организовање неформалних заједничких сусрета родитеља , наставника и ученика	На нивоу одељенских заједница организовати дружење интересних група ради размене искустава.	Одељенске старешине

XI ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљеви и задаци програма:

Јачање образовно-васпитне делатности школе, подстицање индивидуалних склоности и интересовања, подстицање садржајног и целисходног коришћења слободног времена, богаћење друштвеног живота и разоноде ученика, развијање и неговање другарства и пријатељства, развијање код ученика жеље за самоактуелизацијом.

11.1. СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
1. План и начин рада слободних активности- договор о раду 2. Моја породица 3. Дан без аутомобила 4. Спорт и здравље	Дијалог Активно учење Бициклијада на нивоу школе Презентација	Наставник, ученици Ученици Ученици Наставник, ученици
5. Обележавање дечије недеље. 6. Маскембал 7. Дан здраве хране 8. Сачувајмо природу да дуже траје 9. Слушање рецитовања са дискова	Радионице, Истраживање Активно учење, практичан рад, слушање	Ученици, наставник Ученици Ученици Наставник, ученици Ученици
10. А, сада игра и песма 11. Јесењи мотиви 12. Јесења изложба 13. Из енциклопедије сазнајем	Слушање музике, сликање, радионице, практичан рад, активно учење...	Наставник, ученици Ученици Наставник, ученици Ученици
14. Наше зидне новине 15. Дани по снегу 16. Игре на снегу 17. Новогодишња приредба	Радионица Активно учење Играње Презентација	Ученици Ученици, наставник Наставник, ученици Ученици
18. Свети Сава- српска слава	Заједничка активност	Ученици
19. Самостално постављање питања-задатака 20. Ритмичке игре уз музику 21. Представљам вам књигу 22. Мозгалице	Квиз Играње Самоучење Асоцијације	Ученици, наставник Ученици Ученици, наставник Ученици, наставник
23. Мајко теби за празник-честитка 24. Зелени сајам 25. Покажи шта знаш! 26. Желим истину од неправде да одбраним	Радионица Активно учење Квиз Дијалог	Наставник, ученици Наставник, ученици Ученици Наставник, ученици
27. Аукција ускршњих јаја 28. Шта би твој лик урадио 29. Пролећни плакат-постер 30. Да вам се представим игром и песмом	Активно учење Дијалог Радионица Играње	Ученици Наставник, ученици Ученици Ученици
31. Наше шале 32. Трчимо по ливади 33. Спорт и здравље 34. Дан школе	Дијалог Играње Квиз Активно учење	Ученици, наставник Ученици, наставник Ученици, наставник Ученици
35. Добро дошли на изложбу 36. Весели час за крај-приредба	Радионица Заједничка активност	Ученици Ученици

11.2. ДРАМСКА СЕКЦИЈА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
1. Појам драматизације и игре са улогама 2. Вежбе за ослобађање у простору и покрету 3. Вежбе за ослобађање и култивисање говора 4. Говорне игре:- на слово на слово...	Разговор , радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
5. Креативно састављање приче 6. Прича на задату реченицу или слику 7. Приповедање на основу лика лутке 8. Вежбе правилног дисања 9. У глумачкој игри треба бити природан	Демонстрација, вежбање и радионица	Наставник и чланови секције
10. Драмске игре 11. Поставка драмског текста 12. Подела на одломке, гестови и мимика 13. Монолог и његова обрада	Игре, радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
14. Декор,костим и маска- Нова година 15. Нова година (рад на представи) 16. Свети Сава (рад на представи) 17. Нова година (рад на представи)	Вежбање и израда декора,кост-има и маски	Наставник и чланови секције
18. Свети Сава (рад на представи) 19. Свети Сава (рад на представи)	Вежбање	Наставник и чланови секције
20. Драмски комад:Ах,ти дечаци – Владимир А, 21. Паузе и остала средства која помажу истицању важнога 22. Мизансцен - постављање на сцену	Радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
23. Рад на представи 24. Драмски комад: Поклон за рођендан – Војислав Станојчић 25. Рад на представи 26. Рад на представи	Радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
27. Драмски комад: Зубобоља – Душан Радовић 28. Рад на представи 29. Рад на представи 30. Самостални избор представе (осмишљавање или драматизација текста)	Квиз, посета позоришту и радионице	Наставник и чланови секције

31. Рад на представи 32. Рад на представи 33. Луткарско позориште 34. Луткарско позориште	Радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
35. Луткарско позориште 36. Анализа обављених задатака	Вежбање и такмичење	Наставник и чланови секције

11.3. РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
1. Формирање секције 2. Договор о раду 3. Шта смо прочитали (роман ,књига) 4. Чиниоци изражајног читања и казивања	Разговор и радионице	Наставник и чланови секције
5. Акцентске вежбе 6. Вежбе интонације гласа 7. Истраживање облика изражавања песме 8. Паузе у рецитовању 9. Понављање и рефрени	Демонстрација и вежбање	Наставник и чланови секције
10. Вежбе темпа, мимике и гестикулације 11. Припремање приредбе 12. Читамо, рецитујемо одабране текстове 13. Избор и анализа садржаја за наступе	Радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
14. Увежбавање садржаја за наступе 15. Увежбавање садржаја за наступе 16. Уредимо своје зидне новине 17. Генерална проба	Вежбање и израда паноа	Наставник и чланови секције
18. Генерална проба	Вежбање	Наставник и чланови секције
19. Пишемо извештај 20. Упознавање говорне уметности 21. Изражајно рецитовање и казивање стихова 22. Избор и анализа садржаја за наступ поводом Дана жена	Радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
23. Увежбавање садржаја за наступ поводом Дана жена 24. У нашој земљи волео бих да посетим	Радионице и вежбање	Наставник и чланови секције

25. Читамо дечју штампу 26. Пишемо извештај		
27. Квиз такмичење из реторике 28. Анализа рада секције 29. Гледање позоришног дела 30. Дискусије о позоришној представи	Квиз, посета позоришту и радионице	Наставник и чланови секције
31. Стварамо заједничку причу 32. Избор и анализа садржаја за наступ поводом Дана школе 33. Проба пред наступ поводом Дана школе 34. Генерална проба	Радионице и вежбање	Наставник и чланови секције
35. Припрема за такмичење у рецитавању 36. Такмичење у рецитавању	Вежбање и такмичење	Наставник и чланови секције

11.4. КЊИЖЕВНИ КЛУБ

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
1. Оживљавање рада и приступање нових чланова 2. Посета школској библиотеци 3. Покретање акције прикупљања књига 4. Стваралачки књижевни покушаји	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба, библиотекар, наставник српског језика
1. Припреме за наступ поводом дана просветних радника 2. Осврт на омладинске листове и часописе 3. Анализа примера различите обраде једног песничког мотива 4. Уређивање изложбе радова.	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба
1. Истраживање народног језичког блага 2. Сређивање прикупљене језичке грађе 3. Стваралачки покушаји 4. Стварање одељенског листа	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба
1. Карактеристике локалног говора 2. Локални говор- савремени књижевни језик 3. Завичајни ономастикони 4. Стваралачки књижевни покушај:	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба

шаљиве песме, анегдоте, школски бисери		
1. Припреме за смотру радова 2. Књижевни радови посвећени Светом Сави	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба и сродне дружине
1. Књижевност и филмски сценарио 2. Жанровско преобликовање текста 3. Прозни и поетски радови посвећени жени 4. Савремено књижевно стваралаштво	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба и афирм. књижевник
1. Књижевни радови посвећени мамама и свим женама 2. Савремена књижевна издања 3. Стваралачки покушаји: пролеће, љубав, рад 4. Стваралаштво- припремање прилога за школски лист	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба
1. Припреме за издавање школског листа „Згодачица“ 2. Читање и избор радова за школски лист 3. Уређивање школског листа	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба
1. Припреме за учешће на школској приредби 2. Колико познајемо афирмисаног савременог писца 3. Сусрет са месним књижевним заљубљеницима 4. Стваралачки покушај: приказ актуелне књиге	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба и лок. књижевни заљубљен.
1. Разматрање извештаја о раду књижевног клуба	Радионице, вежбање, практичан рад, креативно изражавање, истраживање	Чланови клуба

11.5. ДРАМСКА СЕКЦИЈА НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ

Ред. Бр.	САДРЖАЈ	НАЧИН РАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
1.	Писање плана рада секције	У електронском облику	-
2.	Писање плана рада секције	У електронском облику	-
3.	Аудиција	Селекција на основу изговора и глуме	Заинтересовани ученици се пријављују на аудицију и казују краћи драмски текст или рецитују
4.	Договор о раду	Усмени договор	Ученици се информишу о плану рада секције и дају своје предлоге
5.	Драмски текст	Упознавање ученика са елементима драмског текста	Ученици се упознају са елементима драмског текста и размењују искуства и мишљења у вези с тим
6.	Избор драмског текста	По полу, лику и карактеру ученика и на основу глумачких способности	Ученици предлажу текст који би радили
7.	Подела улога и појединачних задатака	На основу интересовања и афинитета ученика	Ученици добијају улоге и додатне задатке
8.	Читачка проба	Рад за столом	Ученици читају своје улоге и прате друге трудећи се да запамте свој текст
9.	Читачка проба	Рад за столом	Ученици читају своје улоге и прате друге трудећи се да запамте свој текст
10.	Читачка проба	Рад за столом	Ученици читају своје улоге и прате друге трудећи се да запамте свој текст
11.	Распоредна проба	Груписање лица и ствари на сцени	Ученици се распоређују на сцени, уигравајући сцене
12.	Распоредна проба	Вежбе покрета и гестова	Ученици вежбају покрете и гестове
13.	Распоредна проба	Вежбе ритма и темпа	Ученици вежбају ритам и темпо
14.	Распоредна проба	Вежбе акцента и паузе	Ученици вежбају акценте и паузе
15.	Распоредна проба	Вежба са маскама и костимима	Ученици вежбају на сцени са свим реквизитима и сценским

			елементима
16.	Распоредна проба	Вежба са маскама и костимима	Ученици вежбају на сцени са свим реквизитима и сценским елементима
17.	Генерална проба	Вежба наступа	Ученици вежбају на сцени са свим реквизитима и сценским елементима
18.	Премијера	Наступ пред публиком	Ученици изводе драмски текст пред школском публиком
19.	Реприза	Наступ пред публиком	Ученици изводе драмски текст пред родитељима
20.	Евалуација рада	Изношење критичког мишљења	Ученици тајно путем цртежа или поруке износе своју оцену о протеклом раду
21.	Избор врсте текста	Избор врсте текста на коме ће се радити на основу афинитета ученика	Ученици предлажу врсту драмског текста на коме ће радити
22.	Писање ауторског текста	Почетак рада на ауторском тексту: избор теме и идеје	Ученици бирају тему и идеје текста
23.	Писање ауторског текста	Избор мотива и сцена	Ученици износе своје предлоге и идеје у вези са изгледом одређених сцена
24.	Писање ауторског текста	Карактерисање ликова	Ученици креирају ликове
25.	Писање ауторског текста	Писање текста	Дају предлоге и учествују у селекцији
26.	Писање ауторског текста	Писање текста	Дају предлоге и учествују у селекцији
27.	Писање ауторског текста	Писање текста	Дају предлоге и учествују у селекцији
28.	Читачка проба ауторског текста	Рад за столом	Ученици читају своје улоге и прате друге трудећи се да запамте свој текст
29.	Читачка проба ауторског текста	Рад за столом	Ученици читају своје улоге и прате друге трудећи се да запамте свој текст
30.	Читачка проба ауторског текста	Рад за столом	Ученици читају своје улоге и прате друге трудећи се да запамте свој текст
31.	Распоредна проба ауторског текста	Груписање лица и ствари на сцени	Ученици се распоређују на сцени, уигравајући сцене
32.	Распоредна проба ауторског текста	Вежбе ритма и темпа - Вежбе акцента и паузе	Ученици се распоређују на сцени, уигравајући сцене

33.	Распоредна проба ауторског текста	Вежба са маскама и костимима	Ученици се распоређују на сцени, уигравајући сцене
34.	Распоредна проба ауторског текста	Вежба са маскама и костимима	Ученици се распоређују на сцени, уигравајући сцене
35.	Генерална проба ауторског текста	Вежба наступа	Ученици вежбају на сцени са свим реквизитима и сценским елементима
36.	Премијера ауторског текста	Наступ пред публиком	Ученици изводе драмски текст пред школском публиком

11.6. ДРАМСКА СЕКЦИЈА НА НЕМАЧКОМ ЈЕЗИКУ

Рад у секцији треба да помогне ученику у учењу страног језика. Све ове активности доприносе развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану. Задатак секције немачког језика је да прошири, продужи и стекне нова знања и умећа. Ученик би требао уз активан рад у секцији задовољити своја интересовања и да се оспособи за самосталан и креативан рад. У том времену ученик може да се оспособи да на немачком језику организује духовни културни и друштвени живот у средини у којој живи и ради. Разноврсне су активности у појединим облицима рада.

Циљ: Усвајање немачког говорног језика.

Задатак: Оспособљавање ученика за усмено комуницирање; изражајно казивање; припремање програма на немачком језику. Подстицање интересовања за културом, обичајем и традицијом народа земље чији се језик учи. Сарадња са другим секцијама у школи. Ђаци раде у јединственој групи без обзира на разред уз пуну самоиницијативу.

Садржину рада је наставник срочио према интересовању ђака и то: о земљи чији се језик учи, из области уметности, литератутре као и из свакодневног живота. Постоји и групни рад: учење песама, рецитовање, израда паноа, припрема представе (једне бајке-модерне). У раду се користи расположиви материјал. Секцијом руководе ученици уз стручну помоћ наставника

План:

1. Sprechintonation
2. Begrussen
3. Rollenspiel
4. Den Dialog ändern-erweitern
5. Informationen sammeln
6. CD-hören
7. Wie hätten Sie reagiert
8. Situation auf dem Bild/CD
9. Vorstellen
10. Vorbereitung/märchen von Grimm
11. Textverständnis
12. Situation

13. Kleidung
14. Begrüßung
15. Du/Sie
16. Einübung des Textes „Der Wolf und die sieben Geisslein“
17. Einübung des Textes „Der Wolf und die sieben Geisslein“
18. Situation/Angst
19. Vorspielen-Angste zeigen
20. Nachfragen
21. Sich für etwas äussern
22. Sich für etwas entschuldigen
23. Vorbereitung für den Theatervorspiel
24. Proben für Theatervorspiel
25. Proben für Theatervorspiel
26. Theatervorspiel
27. Frankfurt am Main
28. München/Okttoberfest
29. München/Bayern
30. Berlin

Gründe für Deutsch

Deutsch ist die meistgesprochene Sprache in der EU.

Ein hohes Prozent aller Bücher weltweit erscheinen in der deutschen Sprache.

Viele internationale Unternehmen haben Ihren Sitz in Deutschland, Österreich und in der Schweiz.

Deutsch lernen und sprechen ist nicht schwerer als andere Sprachen.

Deutsch ist die zweithäufigste Sprache in der Wissenschaft.

Deutsch ist die Sprache Goethes, Nietzsches und Kafkas. Auch Mozart, Bach, Beethoven, Freud und Einstein sprachen Deutsch.

Wer deutsch spricht und versteht, lernt die Kultur besser kennen und verbessert seine Chancen auf dem Arbeitsmarkt.

Wer Deutsch lernt, erschließt sich einen wichtigen geistigen, wirtschaftlichen und kulturgeschichtlichen Bereich Zentraleuropas.

Deutschsprachige Touristen besuchen oft auch unser Land.

11.7. ФУДБАЛСКА СЕКЦИЈА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Историјат Правила Ударање лопте средином хрпта стопала Ударање лопте унутрашњом страном стопала	Истраживање Обука и вежбање	Наставник и чланови секције
Ударање лопте спољном страном стопала Ударање лопте унутрашњом страном хрпта сопала Ударање лопте врховима прстију Ударање лопте петом Ударање лопте главом из места	Обука и вежбање	Наставник и чланови секције
Ударање лопте главом из кретања Ударање лопте бочним делом главе Примање лопте унутрашњом страном стопала Примање лопте у ваздуху	Обука и вежбање	Наставник и чланови секције
Примање високих лопти после пада на тло Примање лопте спољном страном стопала Примање лопте ђоном Игра првим пасом	Обука и вежбање	Наставник и чланови секције
Игра првим пасом	вежбање	Наставник и чланови секције

Одбрамбена тактика Одбрамбена тактика Игра на средини терена Игра на средини терена	Обука и вежбање	Наставник и чланови секције
Контранапад Контранапад Слободна игра првим пасом Слободна игра првим пасом	Обука и вежбање	Наставник и чланови секције
Слободна игра уз два контакта Слободна игра Слободна игра Слободна игра уз два контакта	Обука и вежбање	Наставник и чланови секције
Слободна игра Слободна игра Слободна игра Слободна игра	вежбање	Наставник и чланови секције
Слободна игра Слободна игра	вежбање	Наставник и чланови секције

11.8. РУКОМЕТНА СЕКЦИЈА

Садржај	Начин и поступак остваривања програма	Активности у образовно васпитном раду
Правила рукометне игре	Упознавање са правилима рукометне игре по стандардима ЕХФ-а и РСС-а, путем литературе и практичним приказом правила на терену, кроз демонстрацију рукометне игре и рукометних правила у конкретним ситуацијама. Упознавање са првом помоћи и поступцима услед неких нежељених ситуација током игре.	Самостално ишчитавање правила и учествовање у практичној обуци на терену уз помоћ наставника. Примена наученог кроз практичан рад и примере на терену.
Техника рукометне	Ученици, кроз практичан рад на терену, треба да науче основну технику и кретања у одбрани и нападу, са лоптом и без лопте, у олакшаним условима кроз предвежбе и вежбе. Након показивања и практичног примера од стране наставника треба да науче: - Кретања, заустављања, трчања, промене	Самостално извођење свих техничких елемената у олакшаним условима на терену, а затим и у условима иге на самој утакмици кроз примену наученог.

игре	<p>смерова, падања, заустављања...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вођења, хватања, додавања, финтирања, шутирања... - Техника сваког појединачног играчког места 	
Тактика рукометне игре	<p>Ученици, кроз практичан рад на терену, трба да науче основну индивидуалну, групну и колективну тактику игре у одбрани и нападу, са лоптом и без лопте.</p> <p>У олакшаним условима кроз упутства наставника, предвежбе и вежбе научиће да овладају основним зонским одбранама (6:0, 5:1, 3:2:1), као и нападима са једним или два пивотмена, са играчем мање или више...</p>	<p>Самостално извођење свих тактичких елемената у олакшаним условима на терену, а затим и у условима иге на самој утакмици кроз примену научног.</p>

11.9. ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
-Увођење ученика у додатну наставу -Животна средина и екосистем -Еколошки фактори -Животна заједница и њена организација	Групни рад Истраживање пројектна настава	Наставник и чланови секције
-Односи у животној заједници -Кружење материје и протицање енергије у екосистемима -Развој и еволуција екосистема -Основни биоми на земљи -Биоми у нашој земљи	Графофолија Истраживање стручне литературе Новински фељтони Документарац Прављење паноа пројектна настава	Наставник и чланови секције
-Услови живота у води -Екосистеми мора -Животне заједнице мора -Екосистеми копнених вода	Групни рад Прављење паноа Истраживање . Докуме. Филм пројектна настава	Наставник и чланови секције
-Животне заједнице копнених текућих вода -Животне заједнице копнених стајаћих вода -Услови живота на копну -Лишћарске листопадне шуме	Пројекције Групни рад Истраживање пројектна настава	Наставник и чланови секције
-Четинарске зимзелене шуме	Пројекције	Наставник и чланови секције
-Медитеранске зимзелене шуме -Зељасте екосистеми-услови живота -Типови зељастих екосистема -Агроекосистеми	Групни рад Истраживање	Наставник и чланови секције
-Човек и природа -Глобалне промене:глобално загревање и подизање нивоа мора -Уништавање озонског омотача -Напори на светском нивоу у циљу спречавања глоб.промена	Групни рад Истраживање пројектна настава	Наставник и чланови секције
-Загађивање ваздуха -Загађивање воде -Загађивање земљишта -Природни ресурси:обновљиви и необновљиви	Групни рад Истраживање пројектна настава	Наставник и чланови секције
-Чување енергије -Биодиверзитет и његов значај -Нестајање и заштита врста -Заштита угрпжених врста код нас	Прављење паноа Истраживање пројектна настава	Наставник и чланови секције

Национални паркови у нашој земљи -Концепт одрживог развоја	Квиз Радионица	Наставник и чланови секције

11.10. ЧУДЕСНИ СВЕТ БИЉАКА И ЖИВОТИЊА

САДРЖАЈИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	НОСИОЦИ
1. Свет прашума	Истраживање путем интернета	Наставник и чланови секције
2. Сквоја и баобаб рекордери у дебљини стабла	Популарна литература и енциклопедија биљака, пројектна настава	Наставник и чланови секције
3. Највећи цвет на свету и највећи плодови	Истраживање путем интернета	Наставник и чланови секције
4. Водене биљке	Одлазак у природно окружење	Наставник и чланови секције
5. Некадашње дрвенасте папрати	Литература и истраживање енциклопедија, пројектна настава	Наставник и чланови секције
6. Лековите биљке наших крајева	Одлазак у природу, посматрање и препознавање	Наставник и чланови секције
7. Лековите и зачинске биљке (израда хербаријума)	Практичан рад	Наставник и чланови секције
8. Пустињске биљке	Истраживање путем интернета и енциклопедија	Наставник и чланови секције
9. Калемљење	Практичан рад	Наставник и чланови секције
10. Разноврсност биљака	Одлазак у природу	Наставник и чланови секције
11. Најмање праживотиње	Микроскопски рад	Наставник и чланови секције
12. Најбрже животиње	Истраживање путем интернета	Наставник и чланови секције
13. Најкрупније и најопасније животиње	Истраживање путем интернета и енциклопедија	Наставник и чланови секције
14. Пернати чудаци	Истраживање путем интернета и енциклопедија	Наставник и чланови секције

15. Чудне морске животиње	Истраживање путем интернета и енциклопедија	Наставник и чланови секције
16. Домаће животиње и значај	Одлазак у природу	Наставник и чланови секције
17. Помозимо птицама	Практичан рад у природи	Наставник и чланови секције
18. Пчеле, споразумевање и значај	Практичан рад у природи	Наставник и чланови секције
19. Некадашњи гмизавци (врсте диносауруса)	Истраживање путем интернета и енциклопедија, пројектна настава	Наставник и чланови секције
20. Разноврсност животиња	Одлазак у природу, посматрање, препознавање, тимски рад	Наставник и чланови секције

11. 11. МЛАДИ ГЕОГРАФИ

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
1.Има ли свемир граница?	Разговор , реферат	Наставник , ученици
2.Звезде у свемиру	Квиз , дијалог	Наставник , ученици
3.Магеланово путовање око Земље	Дијалог, радионице, рад на пројекту	Наставник , ученици
4.Експедиција Кон-тики	Разговор, пројектна настава	Наставник , ученици
5.Велики вулкани на Земљи	Квиз , дијалог , израда панона	Наставник , ученици
6.Средоземно море , кроз историју	Реферат, пројектна настава	Наставник , ученици
7.Португалија данас	Разговор, радионице, рад на пројекту	Наставник , ученици
8.Шта је то Бенелукс?	Дијалог , квиз, радионице	Наставник , ученици
9.Исланд – земља ватре и леда	Реферат, тимска настава	Наставник , ученици
10.Нафта , богатство југозападне Азије и борба за њу	Дијалог , реферат, пројектна настава	Наставник , ученици
11.Арапски народ и Израел	Реферат, пројектна настава	Наставник , ученици
12.Колумбо открио Америку	Дијалог, радионице	Наставник , ученици
13.Сахара , највећа пустиња света	Реферат , тимска настава	Наставник , ученици
14.Освајање Северног пола	Реферат, рад на пројекту	Наставник , ученици
15.Необичан свет Аустралије	Разговор , квиз,	Наставник , ученици
16.Предности и негативне стране географског положаја Републике Србије	Разговор, радионице, рад на пројекту	Наставник , ученици
17.Крашки феномени	Реферат, рад на пројекту	Наставник , ученици
18.Крашки предели у источној Србији	Квиз , разговор, радионице, рад на пројекту	Наставник , ученици
19.Тенденције развоја енергетике	Разговор, радионице, рад на пројекту	Наставник , ученици

11.12. МЛАДИ ИСТОРИЧАРИ

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Историја-наука о прошлости	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Витези-средњовековни ратници	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Велика географска открића	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Берлински конгрес	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Рачунање времена	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Долазак Словена на Балканско полуострво	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Хуманизам и ренесанса	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Идеологије које су обележиле крај 19. и почетак 20.века	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Камено и метално доба	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Хришћанска и исламска црква-значај религије у средњем веку	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Авантуре хајдука и ускока	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Први светски рат	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Пирамиде	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Средњовековни градови	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Срби у Хабзбуршкој монархији	Предавања, радионице, рад на	Наставник и чланови секције

	пројекту	
Револуције у Русији	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Грчко-персијски и пелопонески рат	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Средњовековна култура	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Ратови Аустрије и Турске у 17. и 18. веку	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Краљевина СХС (1918-1929)	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Александар Македонски	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Немањићи	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Сеобе Срба	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Краљевина Југославија	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Рим-највећа сила старог века	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Битка на Марици	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Први српски устанак	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Други светски рат	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Античка култура	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Бој на Косову	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Други српски устанак	Предавања, радионице, рад на	Наставник и чланови секције

	пројекту	
Југославија после Другог светског рата	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Пад Западног Римског Царства	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Продор Турака на Балканско полуострво	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Обреновићи	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Свет после Другог светског рата	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције

11.13. МАТЕМАТИЧКА СЕКЦИЈА

Садржај рада	Начин остваривања	Носиоци
Упознавање ученика са програмом рада секције.	разговор	Наставник и чланови секције
Погађање замишљених бројева	Игролика настава	Наставник и чланови секције
Математички ребуси и укрштенице.	Игролика настава	Наставник и чланови секције
Математички ребуси и укрштенице.	Игролика настава	Наставник и чланови секције
Венов дијаграм и његова примена у решавању задатака.	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Венов дијаграм и његова примена у решавању задатака.	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције

Математичке досетке.	Игролика настава	Наставник и чланови секције
Математичке досетке.	Игролика настава	Наставник и чланови секције
Математички квиз.	Активно учење	Наставник и чланови секције
Математички квиз.	Активно учење	Наставник и чланови секције
Живот и рад великих математичара.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Живот и рад великих математичара.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Математика и уметност.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Математика кроз епохе.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Математика кроз епохе.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Математика и спорт.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Математика и спорт.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Историјат математичких проблема.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Историјат математичких проблема.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Разговор о математици.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Анегдоте из живота великих математичара.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Анегдоте из живота великих математичара.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције

Историјат математичких проблема.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Историјат математичких проблема.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Решавање интересантних задатака из редовне наставе.	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Решавање интересантних задатака из редовне наставе.	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Маатематичке приредбе-теме у вези математике.	рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Математичке приредбе-теме у вези математике.	рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Интересантни из редовне наставе по избору ученика.	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Интересантни задаци из редовне наставе по избору ученика.	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Математички квиз.	Активно учење	Наставник и чланови секције
Математички квиз.	Активно учење	Наставник и чланови секције
Разговор о математици.	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Интересантни задаци из редовне наставе по избору ученика.	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Зидне новине	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Зидне новине	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције

11.14. МЛАДИ ФИЗИЧАРИ

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Уводни час	разговор	Наставник и чланови секције
Релативна брзина	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Занимљивости из астрономије	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Прављење паноа планета	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Биофизика	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Светлост, појаве у свакодневном животу	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Решавање проблема из оптике	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Занимљивости из астрономије	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Најзначајнији физичари до 20.века	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Најзначајнији српски физичари	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Рачунски задаци	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Принцип рада простих машина	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Око, дурбин, телескоп	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Рачунски задаци	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Магнетно поље земље	Предавања, радионице, рад на	Наставник и чланови секције

	пројекту	
Рачунски задаци	Решавање задатака, проблемска настава	Наставник и чланови секције
Заниљивости из астрономије	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Посета некој лабораторији	Организовање одласка ученика у посету лабораторији	Наставник и чланови секције

11.15. САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА

САДРЖАЈ РАДА	Начин остваривања	Носиоци
Значење појединих израза и појмова у саобраћају	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Саобраћајни знакови и допунске табле	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Саобраћајни знакови и допунске табле	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Ознаке на коловозу и тротоару	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Светлосни саобраћајни знакови и светлосне ознаке Знаци и наредбе које дају овлашћена лица	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Саобраћајни знакови – вежбе	обука	Наставник и чланови секције
Укључивање и искључивање возила у саобраћају и превоз деце	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Кретање возила по путу, кретање пешака, прелажење преко коловоза	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Мимоилажење, претицање, обилажење	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Заустављање и паркирање возила	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Саобраћајна правила – вежбе	обука	Наставник и чланови секције
Саобраћајна правила – вежбе	обука	Наставник и чланови секције
Саобраћај на раскрсници регулисаној правилима саобраћаја	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Саобраћај на раскрсници регулисаној саобраћајним знацима	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Саобраћај на раскрсници – вежбе	Предавања, радионице,	Наставник и чланови

	рад на пројекту, обука	секције
Саобраћај на раскрсници – вежбе	Предавања, радионице, рад на пројекту, обука	Наставник и чланови секције
Саобраћај на раскрсници – вежбе	Предавања, радионице, рад на пројекту, обука	Наставник и чланови секције
Саобраћај на раскрсници – вежбе	Предавања, радионице, рад на пројекту, обука	Наставник и чланови секције
Кретање пешака, саобраћај бицикла, мопеда, трицикла, четвороцикла и мотоцикла	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Саобраћај возила под пратњом и возила са правом првенства пролаза	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Употреба светала у саобраћају	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Превоз лица и терета	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Решавање саобраћајних тестова – вежба	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставник и чланови секције
Решавање саобраћајних тестова – вежба	Индивидуалан рад	Наставник и чланови секције
Решавање саобраћајних тестова – вежба	Индивидуалан рад	Наставник и чланови секције
Решавање саобраћајних тестова – вежба	Индивидуалан рад	Наставник и чланови секције
Решавање саобраћајних тестова – вежба	Индивидуалан рад	Наставник и чланови секције
Решавање саобраћајних тестова – вежба	Индивидуалан рад	Наставник и чланови секције
Вожња бицикла на саобраћајном полигону	Обука-вежбање	Наставник и чланови секције
Вожња бицикла на саобраћајном полигону	Обука-вежбање	Наставник и чланови секције
Вожња бицикла на саобраћајном полигону	Обука-вежбање	Наставник и чланови секције
Вожња бицикла на саобраћајном полигону	Обука-вежбање	Наставник и чланови секције
Вожња бицикла на саобраћајном полигону	Обука-вежбање	Наставник и чланови секције
Вредновање рада саобраћајне секције	Евидентна листа и процена квалитета	Наставник и чланови секције

11.16. ХОРСКА СЕКЦИЈА

Р.б.	АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕ	МЕСТО	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
1.	Сагледавање музичких способности Ученика	Провера	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
2.	Обрада вокализа и њихово извођење	Обрада	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
3.	Обрада химне БОЖЕ ПРАВДЕ	Обрада	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
4.	Обрада химне БОЖЕ ПРАВДЕ	Обрада	Септембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
5.	Утврђивање химне БОЖЕ ПРАВДЕ	Утврђивање	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
6.	Обрада химне св. Сава	Обрада	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
7.	Обрада химне св. Сава	Обрада	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
8.	Утврђивање химне св. Сава	Утврђивање	Октобар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
9.	Обрада песме из жанра забавне музике – Године пролазе-Бајага	Обрада	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
10.	Обрада песме из жанра забавне музике –Године пролазе-Бајага	Обрада	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
11.	Утврђивање песме из жанра забавне музике – Године пролазе-Бајага	Утврђивање	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције

12.	Слушање хорских композиција	Вежбање	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
13.	Ој Србијо мати немој туговати - Српска патриотска песма	Обрада	Новембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
14.	Ој Србијо мати немој туговати - Српска патриотска песма	Обрада	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
15.	Утврђивање Ој Србијо мати немој туговати - Српска патриотска песма	Утврђивање	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
16.	Обрада песме – Свети спаси	Обрада	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
17.	Обрада песме – Свети спаси	Обрада	Децембар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
18.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
19.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
20.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
21.	Увежбавање програма за прославу Св. Саве	Вежбање	Јануар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
22.	Обрада народне песме из –пете руковети- С.Ст. Мокрањца	Обрада	Фебруар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
23.	Обрада народне песме из –пете руковети- С.Ст.	Обрада	Фебруар	Учионица	Наставник и чланови хорске секције

	Мокрањца				
24.	Обрада народне песме из –пете руковети- С.Ст. Мокрањца	Обрада	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
25.	Увежбавање обрађених песама	Вежбање	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
26.	Извођење народних песама	Утврђивање	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
27.	Слушање хорских композиција у извођењу дечијих хорова	Вежбање	Март	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
28.	Обрада народне песме по избору ученика	Обрада	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
29.	Обрада народне песме по избору ученика	Обрада	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
30.	Утврђивање народне песме по избору ученика	Утврђивање	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
31.	Увежбавање програма за дан школе	Вежбање	Април	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
32.	Увежбавање програма за дан школе	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
33.	Увежбавање програма за дан школе	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
34.	Слушање хорских композиција	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
35.	Слушање хорских композиција	Вежбање	Мај	Учионица	Наставник и чланови хорске секције
36.	Обнављање хорских	Обнављање	Јун	Учионица	Наставник и чланови хорске

	КОМПОЗИЦИЈА				секције
--	-------------	--	--	--	---------

11.17. ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Цртање	Упознати ученике са различитим цртачким техникама и материјалима, водити рачуна о светлости и сенци, развијати код ученика креативност, индивидуално осећање и стваралачку имагинарност. Радионице, радови на различитим пројектима и индивидуалан рад уз естетско процењивање.	Наставник и чланови секције
Сликање	Упознати ученике са различитим техникама сликања и материјалима за сликање, развијати код ученика креативност, индивидуално осећање и стваралачку имагинарност. Радионице, радови на различитим пројектима и индивидуалан рад уз естетско процењивање.	Наставник и чланови секције
Вајање	Израда различитих предмета од глинамола. Радионице, радови на различитим пројектима и индивидуалан рад уз естетско процењивање.	Наставник и чланови секције
Колаж	Упознати ученике са техником колажа и оспособити их да се самостално изражавају уз висок степен креативности користећи стваралачку имагинацију.	Наставник и чланови секције
Комбинована техника	Упознати ученике са појмом	Наставник и чланови

	комбиноване технике и оспособити их да се самостално изражавају уз висок степен креативности користећи стваралачку имагинацију.	секције
Инсталације	Израда инсталација од различитих материјала.	Наставник и чланови секције
Израда радова од рециклираних материјала	Од прикупљених лименки, картона, жице израђивати уметничке предмете, музичке инструменте, употребне предмете.	Наставник и чланови секције
Спровођење и учествовање на ликовним конкурсима на нивоу школе	Израда уметничких радова на задате теме.	Наставник и чланови секције
Учествовање на ликовном конкурсима на нивоу града, региона, републике	Израда уметничких радова на задате теме.	Наставник и чланови секције
Организовање одласка ученика на изложбе, у галерије, музеје	Заинтересоване ученике водити у галерије или Народни музеј.	Наставник и чланови секције
Осликавање Васкршњих јаја за аукцију	Организовати радионице за осликавање Васкршњих јаја, и организовање аукције за прикупљање новца за куповину материјала.	Наставник и чланови секције
Излагање радова у холу школе, ходницима, учионицама	Наставник са ученицима прави изложбе.	Наставник и чланови секције
Учествовање у акцијама уређења школског простора и дворишта	Чланови секције учествују у акцијама уређења школског простора и дворишта.	Наставник и чланови секције
Израда маски, костима, сцене за школске приредбе и свечаности.	Радионице и тимски рад на пројекту.	Наставник и чланови секције
Учествовање на ликовној колонији коју организује школа	Ученици сликају заједно са сликарима на ликовној колонији.	Наставник и чланови секције

11.18. ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Упознавање ученика са појмом фолклора и основним елементима дечјег фолклора	Дијалог, иластративна и демостративна метода	Наставник, чланови секције
Упознавање ученика са играма из нашег краја и народном ношњом (Гружа, Шумадија).	Дијалог, иластративна и демостративна метода	Наставник, чланови секције
Упознавање са играма из осталих крајева Србије и других земаља.	Дијалог, иластративна и демостративна метода	Наставник, чланови секције
Играње и певање одређених фолклорних игара које имају кратке текстуалне форме.	Обука и вежбање	Наставник, чланови секције
Увежбавање сплета игара за наступе уз музичку пратњу.	Обука и вежбање	Наставник, чланови секције
Јавни наступи	Учествовање у школским приредбама и свечаностима. Учествовање на приредбама и свечаностима које се организују у локалној заједници.	Наставник, чланови секције

XII ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљеви и задаци програма:

Оспособљавање ученика за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота; развој кључних компетенција потребних за живот у савременом друштву, оспособљавање за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, развојем савремене науке...

Циљ и задаци	Активности	Сарадници	Начин	Динамика	Резултати	Документација
Информисање и промоција пројекта ПО	<p>* Информисање о пројекту:</p> <ul style="list-style-type: none"> -наставничко веће -савет родитеља -школски одбор -одељенске заједнице 7. И 8. разреда -ученички парламент <p>* Одлука и сагласност органа школе за учешће у пројекту</p>	Тим за ПО, директор	Излагање, презентација, одлучивање	Септембар	Сви актери информисани, сагласни и учествују у реализацији пројекта. Постоји писана сагласност стручних и управних органа школе за учешће у пројекту и уредно се води евиденција са састанака.	Програм По, евиденције са састанака
Формирање школског тима за ПО	Верификација ПО тима на наставничком већу	Директор	Доношење одлуке о формирању тима	септембар.	У школи постоји тим за ПО верификован на наставничком већу а чине га стручни сардник и наставници	Записник са седнице наставничког већа
Оснаживање капацитета школе за ПО	Присуство базичној обуци за ПО	Тим за ПО	Радионице		Школски тим је обучен за реализацију програма ПО у трајању од 3 дана	Материјал са семинара, приручници за ПО
Планирање рада и имплементација програма	Школски ПО тим бира модел имплементације и креира акциони план	Тим за ПО	Акциони план	Септембар -298-	Школски тим је изабрао модел имплементације програма ПО у складу са најбољим могућностима школе и креирао акциони план за имплементацију	Записник са састанка тима за ПО, акциони план имплементације програма ПО

ПО	имплементације ПО				програма ПО	
Информисање и усвајање модела имплементације ПО	Тим за ПО информисање наставничко веће о обуци за ПО и договореном плану имплементације	Тим за ПО, директор	Презентација, излагање	Септембар	Колектив школе је упознат са програмом ПО и сагласан је са планом имплементације програма ПО	Програм ПО, записник са седнице наставничког већа
Измене и допуне школских докумената	Допуна Годишњег плана рада школе акционим планом имплементације пројекта	Тим за ПО, директор	Ревидирање докумената	Септембар 2013.год	Унете измене и допуне које се односе на пројекат ПО и акциони план имплементације пројекта	Годишњи план рада школе, акциони план имплементације, план рада ОС
Обезбеђивање услова за реализацију у радионица са ученицима	Креирање распореда реализације радионица са ученицима Информисање ОЗ и ОС 7. И 8.разреда Информисање родитеља	Тим за ПО, директор	радионице	Септембар	Обезбеђени услови за реализацију радионица са ученицима	Распоред реализације радионица, извештаји са састанака са саветом родитеља и извештаји са ОЗ
Имплементација програма ПО	* реализација радионица са ученицима 7. И 8. Разреда * реализација родитељских састанака за родитеље ученика 7. и 8.разреда		Радионице, презентација,	Од септембра до маја сваке	Ученици 7. И 8. Разреда обучени су кроз радионице програма ПО Родитељи ученика су укључени у реализацију програма ПО и стичу знања и вештине за подршку деци у избору занимања и школе, промоција школе у области ПО, изградња мреже партнера у пројекту кроз укључивање различитих	Списак учесника, продукти са радионице, портфолио ученика, плакати, извештаји, фото документација, позивнице, промозија школе у оквиру реалних

	<p>*организовање манифестација и акција из области По:Дани ПО у школи, ПО у школском часопису, сајам образовања, сајам занимања, експерти у школи, посете средњим школама, посета НСЗ...</p> <p>*реализација реалних сусрета кроз распитивање у предутећу/школи и испробавање праксе</p>	Тим за ПО	излагање, посете, манифестације, контакти са предузећима, посета и распитивање	школске године	учесника	сусрета изградња мреже партнета у пројекту кроз укључивање различитих учесника, успостављање механизма и процедура за реалне суетете
Успостављање мреже школа ПО	Сарадња са другим ОШ у реализацији активности из пројекта и менторским школама, сарадња са регионалним центром за стручно усавршавање запослених у образовању и школском	Тим за ПО	Форум за ПО, обука, презентација, излагање	Током целе године	Промоција школе и постигнућа кроз сарадњу са другим ОШ из пројекта, регионалним центром и школском управом	Списак учесника, продукти, извештаји, фото документација, записници

	управом у реализацији активности из пројекта					
Подршка у имплементацији пројекта	Сарадња са водитељем/ментором	Тим за ПО	Састанци, посете	Током целе године	Школски тим сарађује са водитељем/ментором и заједнички успостављају систем квалитета реализације пројекта ПО	Извештаји са састанака и посета
Сарадња са стручним органима школе	Подршка програму на седницама стручних органа: наставничко, разредна већа 7. и 8. разреда, стручна већа	Тим за ПО, представници стручних и разредних већа, директор	Састанци, презентација, излагања, размена	Током целе године	Школски тим сарађује са стручним органима школе и заједнички успостављају систем и критеријуме квалитета реализације пројекта ПО	Записници са седница већа
Евиденција	*Креирање модела за евиденцију *формирање фолдера евиденције о реализацији пројекта *попуњавање фолдера различитим евиденционим материјалима	Тим за ПО	Прикупљање продуката, попуњавање фолдера, презентација постигнућа учесника и партнерима	Током школске године	Формиран фолдер евиденције, учесници, актери, партнери информисани о могућностима увида у евиденцију о постигнућима и установљен начин евиденције о реализованим активностима	Списак, продукти, извештаји, фото документација
Извештаји	Креирање и достављање извештаја:	Тим за ПО	Попуњавање извештаја,	Током школске године	Учесници, актери, партнери информисани о постигнућима и установљен начин извештавања	Извештаји. Фотографије, записници

	стручним и управним органима школе, Школској управи		презентац ија постигнућ а			
--	---	--	------------------------------------	--	--	--

XIII ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Циљеви и задаци програма:

Ради спровођења здравствене заштите ученика школа остварује сарању са здравственим установама при обављању лекарских прегледа, спровођењу систематских прегледа и вакцинација у складу са законом. Ради развијања свести код ученика о важности сопственог здравља школа реализује програме здравственог васпитања од 1-8.разреда и план промовисања здравих стилова живота који је саставни део Годишњег плана рада школе.

Садржај	Начин остваривања	Носиоци
Систематски прегледи ученика и вакцинација	У сарадњи са Дечјим домом здравља организовати редовне систематске прегледе и вакцинације и благовремено обавештавати ученике	Директор и одељенске старешине
Систематски прегледи ученика пред одлазак на екскурзију и школу у природи	У сарадњи са Дечјим домом здравља организовати систематске прегледе за добијање здравствених листова и благовремено обавештавати ученике	Директор и одељенске старешине
Стоматолошки систематски прегледи	У сарадњи са Стоматолошком службом организовати систематске прегледе и благовремено обавештавати ученике	Директор и одељенске старешине
Континуирана сарадња са Здравственим центром, 3333 и Црвеним крстом	Организовање трибина, предавања за ученике и родитеље у циљу очувања здравља, превенцију болести	Директор

X IV ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Циљеви и задаци програма:

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група. Ради подстицања индивидуалне одговорности ученика школа реализује план и личног и социјалног развоја ученика који је саставни део Годишњег плана рада школе.

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Сарадња са Центром за социјални рад	Радионице, реални сусрети са експертима, саветовање, упућивање ученика са проблемима као и родитеља у саветовалиште.	Педагог
Сарадња са ПУ Краљево	Радионице, реални сусрети са експертима, саветовање, организовање предавања.	Директор
Сарадња са Здравственим центром	Радионице, реални сусрети са експертима, саветовање, организовање предавања.	Педагог
Сарадња са Црвеним крстом	Радионице, реални сусрети са експертима, саветовање, организовање предавања.	Наставник задужен за рад са Црвеним крстом.
Унапређивање сарадње са родитељима ради пружања подршке ученицима	На основу мера за унапређивање сарадње са родитељима које су саставни део Развојног плана школе, сачинити програм сарадње са породицом и унети га у Школски програм, а на основу њега план сарадње са родитељима и унети га у Годишњи план. Реализовати активности које се односе на пружање подршке ученицима и породици.	Директор, педагог, одељенске старешине.
Остваривање плана личног и социјалног развоја ученика који је саставни део Годишњег плана школе.	Радити на остваривању активности из плана личног и социјалног развоја ученика.	Директор, педагог

XV ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљеви и задаци програма:

У циљу развоја еколошке свести, заштите животне средине и очувања природних ресурса школа организује низ активности, акција, предавања, радионица, као део Плана промовисања заштите човекове околине и одрживог развоја који је саставни део Годишњег плана рада школе.

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Заштита природе Заштита земљишта Заштита вода	Предавања, радионице, рад на пројекту	Наставници географије и биологије и ученици осмог разреда
Светски дан без аутомобила	Организовање бициклијаде на нивоу школе 21. септембра.	Директор
Национални паркови у Србији	Наставник географије и информатике са ученицима 8. разреда праве презентацију за остале ученике	Наставник географије и информатике.
За чистију и зеленију школу	Одржати радионице са ученицима о животној средини и нашем понашању	Задужени наставници
Акције уређења школског простора	Озелењавање школске зграде, учионица у оквиру ОЗ	Директор и одељенске старешине
Акције озелењавања школског дворишта	Организовање акције уређења школског дворишта	Директор и одељенске старешине
Светски дан вода	Обележавање светског дана вода 22. марта, у оквиру одељенских заједница	Одељенске старешине
Креативна рециклажа	Израда уметничких и употребних предмета од рециклираних материјала	Наставник ликовног, наставник музичког
Зелени сајам	Организовање зеленог сајма где ће ученици продавати предмете које су израдили, а гости (родитељи, наставници, пријатељи школе...) ће куповати предмете и новац ће се искористити за куповину цвећа, биљака, траве, семена.	Директор, одељенске старешине
Рециклажа је кулажа	Организовање литерарног и ликовног конкурса.	Наставник српског језика, наставник ликовног
Учествовање у пројекту „Лименка по лименка“	Сакупљање и продавање лименки у оквиру пројекта и	Задужени наставник

	куповина наставних средстава (лопте, вијаче итд.)	
Сарадња са локалном заједницом	Организовати заједничке акције чишћења и уређења јавних површина	Директор
Еко кутак	Формирати еко кутак са лековитим биљем и зачинима	Наставник биологије и заинтересовани наставници и ученици
Еко патрола	Формирање еко патроле на нивоу школе.	Одељенске старешине
Еколошка библиотека	Формирање одељка библиотеке са литературом везаном за заштиту животне средине.	Библиотекар

XVI ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљеви и задаци програма:

Ради остваривања финансијског плана, унапређивања материјално-техничких ресурса од којих зависи развитак школе, организује се сарадња са локалном самоуправом.

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Сарадња са одељењем за друштвене делатности ради доношења финансијског плана установе.	Благовремено доношење финансијског плана установе у складу са одлуком одељења.	Директор школе, шеф рачуноводства, секретар
Састанци са начелником одељења ради анализе Школског развојног плана и могућности за остварење активности за које је потребно финансирање из буџета.	Организовати састанке са начелником одељења ради представљања Школског развојног плана и договора о томе како ће се у наредном периоду изнаћи могућности за финансирање активности које ће допринети унапређивању квалитета.	Директор школе, шеф рачуноводства, секретар
Достављање одељењу Развојног плана школе и Годишњег плана и извештаја о њиховом остваривању.	Одељењу благовремено доставити Школски развојни план, као и Годишњи план школе и извештаје о њиховом остваривању из којих се види колики је удео локалне самоуправе у унапређивању услова за рад у школи.	Директор школе, шеф рачуноводства, секретар
Сарадња са одељењем ради плаћања новчаних потраживања.	Редовно и благовремено подношење захтева за новчана потраживања са потребном документацијом.	Директор школе, шеф рачуноводства, секретар
Сарадња са дечијом заштитом.	У циљу остваривања права на породилско одсуство, школа благовремено доставља спискове и потребну документацију.	Директор школе, шеф рачуноводства, секретар
Сарадња са службом за управљање пројектима и локално-економски развој.	Рад обезбеђивања да школа узме учешће у националним и међународним развојним пројектима потребно је остварити сарадњу са овом службом и анализирати могућности за учешће наше школе у пројектима, као и обезбедити благовремено информисање од стране ове службе о конкурсима и	Директор школе, шеф рачуноводства, секретар

	подношењу пројеката и документације.	
--	--------------------------------------	--

XVII ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљеви и задаци програма:

Са циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, обезбеђивања свеобухватности и трајности васпитно-образовних утицаја, побољшања успеха ученика, школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима уз укључивање родитеља у наставне и остале активности школе.

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Израдити план сарадње са родитељима и унети га у годишњи план рада школе.	Тим за издаду годишњег плана израђује план	Чланови тима
Успоставити правила сарадње.	На састанку савета родитеља успоставити правила	Директор, педагог
Повећање нивоа партнерства са родитељима кроз веће ангажовање родитеља у различитим сегментима рада школе.	Анализа сарадње на састанку савета и доношење плана заједничких активности.	Директор, педагог, председник савета.
Укључити родитеље/старатеље у програм професионалне оријентације.	У складу са акционим планом ПО	Педагог
Укључити родитеље у активности око уређења школе и школског дворишта.	Преко савета и на родитељским састанцима обавестити родитеље о предстојећим активностима и замолити их да узму учешће.	Педагог, одељенске старешине
Благовремено и редовно обавештавање родитеље о успеху ученика, запажањима о напредовању, дисциплини.	Преко савета родитеља и на родитељским састанцима, увођење писменог извештавања.	Педагог, одељенске старешине
Остваривати активности из Школског развојног плана.	По плану активности	Директор
Обезбедити учешће родитеља у културној и јавној делатности школе.	Помоћ родитеља у манифестацији дан здраве хране, присуство приредбама, изложбама...	Директор, педагог, одељенске старешине.
Информисање и саветовање родитеља.	Редовно информисање родитеља путем сајта, разговора, преко савета родитеља, родитељски састанци, груни и индивидуални разговори.	Директор, педагог, одељенске старешине.
Укључивање родитеља у наставне и друге активности.	Присуство часовима, помоћ у складу са својим могућностима (анкета или интервју са родитељима ради увида у то шта родитељ школи може да понуди), укључити	Директор, педагог, наставници

	родитеље ученика са тешкоћама у учењу у образовно-васпитни процес.	
Консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања.	Састанци савета родитеља.	Директор, педагог
Организација отворених врата школе када родитељи односно старатељи могу да присуствују образовно-васпитном раду.	Заинтересовани родитељи могу присуствовати часовима наставе или осталим облицима образовно-васпитног рада, по договору са представницима школе и предметним наставником или учитељем.	Директор. педагог, наставници
Анкетирање родитеља на крају сваког полугодишта у погледу њиховог задовољства програмом сарадње са породицом и у погледу њихових сугестија за наредно полугодиште.	На родитељским састанцима	Директор. педагог, одељенске старешине

XVIII ПРОГРАМ ПРОЈЕКТНЕ НАСТАВЕ

Тема	Начин остваривања	Носиоци
Плодови земље	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта.</p> <p>Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада.</p> <p>Остваривање пројекта, реализација</p> <p>истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.)</p> <p>Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности).</p> <p>Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 6 часова у Годачици и 5 часова у Раваници. 10 октобар- Изложба продуката пројектне наставе- Светски дан захвалности за плодове земље.</p>	Чланови тима за пројектну наставу
Чаробна јесен	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта.</p> <p>Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада.</p> <p>Остваривање пројекта, реализација</p> <p>истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.)</p> <p>Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности).</p> <p>Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 3</p>	Чланови тима за пројектну наставу

	<p>часа у Годачици и 4 у Раваници. 2. новембар –изложба продуката.</p>	
<p>Ми можемо бити чувари природе</p>	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта. Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада. Остваривање пројекта, реализација истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.) Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности). Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 4 часа у Годачици и 4 у Раваници. 30. новембар представљање пројекта</p>	<p>Чланови тима за пројектну наставу</p>
<p>Чаролије децембра</p>	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта. Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада. Остваривање пројекта, реализација истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.) Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности). Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 4 часа у Годачици и 4 у Раваници.</p>	<p>Чланови тима за пројектну наставу</p>
<p>Од игре до знања путем рачунара</p>	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта. Планирање(подела рада у</p>	<p>Чланови тима за пројектну наставу</p>

	<p>групи,избор материјала и метода рада, место и време рада. Остваривање пројекта, реализација истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.) Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности). Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 3 часа у Годачици и 3 у Раваници</p>	
Драга мама	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта. Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада. Остваривање пројекта, реализација истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.) Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности). Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 3 часа у Годачици и 3 у Раваници</p>	Чланови тима за пројектну наставу
Живим здраво	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта. Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада. Остваривање пројекта, реализација истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.)</p>	Чланови тима за пројектну наставу

	<p>Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности). Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 3 часа у Годачици и 3 у Раваници</p>	
Велики лов на биљке	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта. Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада. Остваривање пројекта, реализација истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.) Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности). Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 4 часа у Годачици и 4 у Раваници</p>	Чланови тима за пројектну наставу
Наша школа	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта. Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада. Остваривање пројекта, реализација истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.) Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности). Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 4</p>	Чланови тима за пројектну наставу

	часа у Годачици и 4 у Раваници	
Журка за крај	<p>Утврђивање циљева, задатака и исхода пројекта.</p> <p>Планирање(подела рада у групи,избор материјала и метода рада, место и време рада.</p> <p>Остваривање пројекта, реализација</p> <p>истраживања(праћење динамике реализације, наставникова координација, контрола ученичких учинака.)</p> <p>Представљање пројекта(приказ резултата пројекта, обавештавање јавности).</p> <p>Вредновање пројекта (процена остварености резултата, тешкоће у реализацији, посебни успеси, квалитет представљања и обавештавање јавности). 2 часа у Годачици и 2 у Раваници</p>	Чланови тима за пројектну наставу

XIX ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА И ШКОЛЕ У ПРИРОДИ

Циљеви и задаци програма екскурзија:

Развој интелектуалних капацитета и знања ученика нужних за разумевање природе и друштва, себе и света у којем живе. Упознавање географских одлика Србије као и прошлости наших народа уз оспособљавање ученика за проучавање различитих историјских извора. Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина. Остваривање различитих образовних, васпитних и функционалних циљева из одређених наставних предмета (српски језик, историја, географија, биологија, природа и друштво....)

19.1. ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Годачица-Овчар бања (манастири), Златибор, Сирогојно-Годачица 2022/23	Посета културно историјским споменицима и разгледање природних лепота Србије.	Одељенске старешине нижих разреда, директор, педагог.
Годачица-Крушевац (Лазарица), Ресавска пећина, Манасија-Годачица 2023/24	Посета културно историјским споменицима и разгледање природних феномена Посета културно историјским споменицима и разгледање природних лепота Србије.	Одељенске старешине нижих разреда, директор, педагог.
Годачица-Авала (торањ)-Београд, ботаничка башта, Зоо врт-Годачица. 2024/25	Упознавање са главним градом наше земље и обилазак географских локалитета. Посета културно историјским споменицима и разгледање природних феномена.	Одељенске старешине нижих разреда, директор, педагог.
Годачица-Горњи Милановац (Норвешка кућа), Таково, црква на Опленцу-Годачица 2025/26	Посета културно историјским споменицима и разгледање природних лепота Србије.	Одељенске старешине нижих разреда, директор, педагог.

19.2. ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Годачица-Зајечар-Неготин-Кладово-Ђердап-Годачица 2022/23	Обилазак географских локалитета, разгледање културно историјских споменика и природних феномена.	Одељенске старешина, директор, педагог, наставник пратиоц
Годачица-Ваљево-Лозница-Тршић-Годачица 2023/24	Посета и упознавање са историјским садржајима западне Србије, обилазак и упознавање дома познатих	Одељенске старешина, директор, педагог, наставник пратиоц
Годачица-Нови Сад-Сремски Карловци-Пертоварадин- Сремска	Посета и упознавање са историјским садржајима западне Србије, обилазак и упознавање дома познатих књижевника.	Одељенске старешина, директор, педагог, наставник пратиоц

Митровица-Шабац- Годачица 2024/25		
Годачица-Ђавоља варош- Ниш-Куршумлија-Годачица 2025/26	Посета културно историјским споменицима јужне Србије и разгледање природних лепота.	Одељенске старешина, директор, педагог, наставник пратиоц

19.3. ПРОГРАМ ШКОЛЕ У ПРИРОДИ

Циљеви и задаци програма:

Очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и органозовање коришћења слободног времена. Проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу. Развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман. Социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу. Развијање позитивних односа према националним и културним вредностима.

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Букуља (Буковичка бања, Кнежева сала у Старом здању, вила Карацић, врх Букуље, Буковичка црква, црква Св. Архангела Гаврила).	Организација васпитно – образовних активности учитеља у учионичком простору. Организација спортско – рекреативних активности. Излети, шетње, културно забавни програм.	Разредне старешине нижих разреда, васпитачи запослени у објектима, директор, педагог, наставник пратилац.
Рудник (посета руднику олова и цинка, шумске куће, воденице, каменолома и видиковца)	Организација васпитно – образовних активности учитеља у учионичком простору. Организација спортско – рекреативних активности. Излети, шетње, културно забавни програм.	Разредне старешине нижих разреда, васпитачи запослени у објектима, директор, педагог, наставник пратилац.
Соко бања (шетња и разгледање Соко бање и околине, Озрен, дечији парк, водовод Рипалка, терени за игру, рудник „Соко“, извор Моравице)	Организација васпитно – образовних активности учитеља у учионичком простору. Организација спортско – рекреативних активности. Излети, шетње, културно забавни програм.	Разредне старешине нижих разреда, васпитачи запослени у објектима, директор, педагог, наставник пратилац.
Митровац на Тари (пешачки излети до Козје стене, „Тепих ливаде“;	Организација васпитно – образовних активности учитеља у учионичком простору.	Разредне старешине нижих разреда, васпитачи запослени у објектима,

хранилице за срне, видиковац језера Заовине, Оштре стене, ловачких чека, станишта Панчићеве оморике, долине шетача)	Организација спортско – рекреативних активности. Излети, шетње, културно забавни програм.	директор, педагог, наставник пратилац.
---	--	--

XX ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљеви и задаци програма:

У циљу оспособљавања ученика за самостално учење и стицање знања коришћењем реазличитих медија у школи се организује рад школске библиотеке. Развијање навика читања, коришћење библиотечких услуга, оспособљавање ученика да користе информације у свим облицима и на свим медијима, омогућавање да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Прикупљање уџбеника	У сарадњи са наставницима и ученицима врши се прикупљање уџбеника за ученике са тешкоћама у учењу.	Библиотекар, одељенске старешине
Прикупљање наставних средстава.	У сарадњи са наставницима и ученицима врши се прикупљање уџбеника за ученике са тешкоћама у учењу.	Библиотекар, наставници, учитељи, директор
Прикупљање стручне литературе.	Рад на прикупљању стручне литературе за наставнике и стручне сараднике, анкетирањем запослених о потребама, а затим упућивање захтева директору за набавку.	Библиотекар, директор
Оспособљавање ученика да користе информације у свим облицима и на свим медијима.	Ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима (литература, енциклопедије, електронски медији, интернет)	Библиотекар
Вођење документације	Послови библиотекара	Библиотекар
Прикупљање библиотечке грађе.	Исказивање потреба директору школе ради планирања финансијских средстава.	Библиотекар
Израда презентација и њихово приказивање.	Израда презентација и помоћ наставницима при изради и приказивању.	Библиотекар
Учествовање у припреми и реализацији активности културно – уметничког живота школе.	У складу са планом културно – јавне делатности школе у сарадњи са наставником српског језика у учитељима.	Библиотекар, наставници
Организовање књижевних	У складу са планом културно – јавне	Библиотекар, наставник

дана, сусрета са песницима, сликарима.	делатности школе у сарадњи са наставником српског језика у учитељима.	српског
Уређење школског кутка за младе песнике и писце из наше школе.	Формирање кутка и прављење паноа са ученичким радовима.	Библиотекар
Учешће у изради школског листа	У сарадњи са наставником српског језика, ликовне културе и ученицима.	Библиотекар

XXI НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈЕ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД

21.1. УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА ЗАВРШНОМ ИСПИТУ

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Утврђивање остварености образовних стандарда по нивоима и областима у појединим предметима.	Увидом у податке из ЈИСП-а извршити анализу и утврдити области и предмете којима је потребно посветити већу пажњу.	Директор, педагог и предметни наставници
Унапредити припремање за завршни испит.	Остваривање плана припреме за завршни испит који је саставни део Развојног плана школе и упућивати ученике у различите технике учења	Директор, педагог и предметни наставници
Континуирано праћење успешности ученика у раду и интензивније укључивање у додатну и допунску наставу.	Ради континуираног праћења успешности ученика наставници воде педагошку евиденцију, и за даровите ученике организују додатну наставу, а за ученике који не постижу успех или доживе пад постигнућа организују допунску наставу	Директор, педагог и предметни наставници
Примена образовних стандарда у вредновању знања ученика.	Наставници израђују критеријуме оцењивања на основу образовних стандарда, израђују тестове знања са применом стандарда са свих нивоа	Предметни наставници, учитељи
Примена инклузивног образовања	У складу са програмом инклузивног образовања и потребама ученика са тешкоћама у учењу као и даровитих у школи се остварује додатна подршка	Тим за ИО, иоп тимови
Увођење иновативних модела наставе и учења	Ради побољшања квалитета наставе и већег активирања ученика у процесу стицања знања остваривати програм увођења иновативних модела наставе ,учења и оцењивања ученика а на почетку сваке школске године израдити план увођења иновативних модела који је саставни део Годишњег плана рада школе.	Директор, педагог, предметни наставници, учитељи
Континуирано праћење рада наставника	Директор и педагог континуирано врше педагошко- инструктивни рад у складу са планом.	Директор, педагог
Давање правовремене и потпуне повратне	Наставници у раду користе повратну информацију, похвалу и награду као	Предметни наставници, учитељи

информације о постигнутим резултатима	средства за мотивисање ученика	
---------------------------------------	--------------------------------	--

21.2. ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Идентификовање ученика из осетљивих група	На наставничком већу идентификовати ученике из осетљивих група	Директор, педагог и чланови већа
Формирање тимова за израду ИОП-а	Тим за ИО у сарадњи са одељенским старешинама и педагошким колегијумом формира тимове за израду иоп-а за сваког ученика	Чланови ИО тима, педагошког колегијума и одељенске старешине
Израда ИОП-1,ИОП-2 и ИОП-3	Чланови тимова израђују ИОП-е	Чланови ИОП тимова
Праћење спровођења ИОП-а	Директор и педагог посећују часове ради увида у спровођење ИОП-а	Директор, педагог
Обезбеђивање услова за остваривање инклузивног образовања	Обезбеђивање како потребних материјала и наставних средстава тако и стварање услова да наставници унапреде своје компетенције за спровођење инклузивног образовања. Сви наставници су прошли обуку за спровођење инклузије јер је школа учествовала у пројекту ДИЛС. У будуће је потребно примењивати стечена знања, користити литературу, приказивати примере добре праксе..	Директор, педагог
Ревизија ИОП-а	Вршити ревизију на три месеца за ИОП-1, према предлогу интерресорне комисије а по потреби и пре	Тим за ИО, иоп тимови
Осмишљавање и спровођење антидискриминационих мера	Кроз различите облике рада са ученицима промовисати позитивне ставове према различитостима и мотивисати ученике да сарађују са својим вршањацима као и да им пружају вршњачку помоћ у учењу или понашању (вршњак –ментор)	Директор, педагог, одељенске старешине
Осмишљавање и спровођење потпуне инклузије	Ради постизања оптималног укључивања ученика у редован образовно- васпитни рад, осамостаљивања у вршњачком колективу и напредовање у складу са могућностима школа обезбеђује отклањање како физичких тако и комуникацијских препрека, доноси	Директор

	индивидуалне планове и остварује додатну подршку у образовању у складу са законом, директор школе води рачуна да сви актери учествују у одржавању развоја и инклузивне праксе	
Осмишљавање и организовање учешћа родитеља	Ускладити сарадњу наставника и родитеља и организовати присуство родитеља на часовима наставе и других облика образовно-васпитног рада, организовати састанке и саветовања који ће помоћи родитељима да са својом децом раде код куће	Директор, педагог, наставници
Организовање и спровођење завршног испита за ученике из осетљивих група	У складу са законом и правилником о спровођењу завршног испита за ученике из осетљивих група организовати завршни испит и упис у средњу школу и помоћи родитељима за упис у средњу школу	Директор, педагог, наставници
Евалуација напретка школе у развоју инклузивне праксе	Праћење и вредновање напретка ученика, праћење и вредновање остваривања програма и плана ИО	Директор, педагог, одељенска већа
Формирање инклузивне библиотеке и инклузивног кутка	Формирати библиотеку са литературом везаном за сметње у развоју, специфичне тешкоће у учењу, различитим приручницима за рад, примерима добре праксе, енциклопедијама за ученике; формирање инклузивног кутка са наставним средствима и дидактичким материјалом који су наставници израдили у току рада са ученицима	Тим за ИО, библиотекар

21.3.ПРОГРАМ УВОЂЕЊА ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА

Стандарди постигнућа по предметима су дати као прилог школском програму.

21.4.ПРОГРАМ УВОЂЕЊА ИНОВАТИВНИХ МЕТОДА НАСТАВЕ, УЧЕЊА И ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА

Садржаји	Начин остваривања	Носиоци
Израда листе иновативних модела рада	На основу похађаних обука направити листу иновативних метода за које су наставници завршили обуке	Директор, педагог
Формирати стручну библиотеку	Формирање стручне библиотеке (часописи, приручници,књиге) везано за иновативне моделе наставе и организовати да наставници на већима приказују књиге, чланке, часописе, да примере праксе примењују у раду, осмишљавају своје примере добре праксе и објављују радове у стручним часописима	Директор, педагог, библиотекар
Увођење иновативних модела наставе: -уочавање и јасно дефинисање промена које се уводе, -лоцирање места где ће се уводити промене, -планирање резултата који се од промена очекују, -објашњавање промена и последица према запосленима, као и савладавање отпора променама, -план увођења промена	Извршити одабир иновативних модела наставе и направити план за увођење иновација који ће бити саставни део Годишњег плана рада школе са утврђеним циљевима и стратегијом реализације плана, припремити наставнике и друге раднике за примену појединих иновација са ефикасном евалуацијом примене иновација у педагошком раду и разрађеним системом мотивације наставника да их плански примењују.	Директор, педагог
Планирање и одржавање часова и ваннаставних активности са применом иновативних модела	Наставници у складу са планом увођења иновација пишу припреме и одржавају часове и ваннаставне активности, у фази планирања и припремања за часове директор и педагог врше педагошко-инструктивни рад са наставницима	
Праћење и анализа часова и ваннаставних активности	Тим за самовредновање израђује инструменте за праћење часова на којима се примењују иновативни модели наставе (чек листе,	Тим за самовредновање, директор и педагог

	евиденционе листе, скале процене) Директор и педагог посећују часове и врше анализу	
Анализа ефеката примењеног иновативног модела	У области Настава и учење пратити остваривање стандарда 2.4. а затим примењивати поступке за праћење успешности ученика у односу на претходни период 8 упоредна анализа	Директор и педагог
Укључивање ученика у процес оцењивања	Укључивање ученика у процес оцењивања подразумева остварење стандарда у области Настава и учење 2.4. ученици стичу знања на часу и оспособљавање ученика да процењују своје одговоре, умеју да образложе како су дошли до решења и користе повратну информацију да реше задатак . Да би се ово остварило наставници треба да упознају ученике са циљевима учењакао и са образовним стандардимаи добро планирају организацију наставе и учења.	Наставници
Увођење потфолиа за ученике	Реализовати план за реализацију портфолио програма (формирање радних и збирних потфолиа ученика) где ће ученици убудуће користити збирку својих самопроцена како би сумирали своје учење и поставили будуће циљеве; ученици бирају радове за портфолио и праве белешке за своје постигнуће	Директор, педагог, наставници

Листа иновативних модела са краћим објашњењима

Иновативни модели	Краћи опис- појмовник
Индивидуализована настава	Захтеви се прилагођавају сваком ученику или групи, зависно од способности, претходних знања, темпу напредовања и другим карактеристикама.
Програмирана настава	Садржаји се деле у мање логичке целине знања (порције знања) – чланке. Сваки чланак има уводну информацију, задатак, операцију и повратну информацију. Ученик ради самостално, добија упуте, проверава своја знања, исправља грешке и учи победнички – остварује позитиван резултат.
Интегративна настава	У њој се знања из разних предмета и области интегрушу и повезују у јединствену целину. У пракси се знања не примењују издвојено по научним дисциплинама, него јединствено у прожимајућем процесу.
Егземпларна настава	Садржаји се одређују а задаци се остварују према узору. Модел обрађење наставне јединице служи за узор, углед по коме треба обрадити неку другу наставну јединицу.
Хеуристичка настава	Темељи се на проналазачком односу што води открићима, на основу оног што знају, деца откривају нова знања. Овом се наставом ученику не „дају“ већ се стварају услови да самостално стичу знања.
Модуларна настава	Темељи се на индивидуалним програмима учења. Програми садрже цео низ појмова, информација, методичких упутстава у постизању утврђених наставних циљева.
Пројектна настава	Остварује се реализацијом пројеката тимским радом ученика. Тема пројекта се састоји од подтема које реализују ученици у тиму, тандему или појединачно.
Интерактивна настава	Интерактивно се остварује у малој групи или тандему. Подстиче мисаону активност и стицање знања и других социјалних вредности.
Проблемска настава	Темељи се на истраживачкој активности ученика, тражењу нових решења. Проблем садржи нешто непознато и постоји велики број могућности за његово решавање. Проблем се не решава по устаљеном обрасцу. Стичу се нове сазнајне структуре и развијају умне способности.
Развијајућа настава	Ученици , трансформишући садржаје, стварају нови духовни производ – знање. У процесу

	трансформације ученици откривају унутрашње односе и на основу тога закључују о спољним одликама и манефистацијама садржаја које савлађују – уче.
Искусвена – витагена настава	Темељи се на животном искуству ученика. У наставном процесу се примењује холистички приступ у коме се инсистира на целовитости знања.
Игролика настава	Прожима се забава и учење при чему су стваралачки игровни елементи битни ослободници.
Настава на даљину, дистанцна настава	Организује се са просторно удаљеним ученицима са којима постоји међусобна електронска аудитивна или аудио визуелна веза са једносмерном или двосмерном комуникацијом.
Смисаона – вербална настава	Темељи се на захтеву да грађа коју треба схватити буде у смисаоној, логичној повезаности појмова које ученик има у својој когнитивној структури. Ново се ослања на ону грађу која је од раније позната.
Компјутерско – информативна настава	Ученик општи са машином, а преко ње са другим појединцима (ученицима) или са наставником. Постоји стална интеракција у виду писаног исказа.
Претичућа настава	Заснива се на савлађивању садржаја којим се предупредују или претичу тешкоће или грешке у процесу учења.
Продуктивна настава	Заснива се на образовним путевима, које су, уз помоћ наставника, изабрали сами ученици. Она се организује у стварним а не имитираним животним ситуацијама и условим.
Личносно – усмерена настава	Темељи се на феноменолошкој концепцији и идеју универзалног дијалога као темеља људског сазнавања. У суштини настава полази од индивидуалног приступа ученику у коме је он равноправни сарадник наставнику. Суштина је да ученик ослободи своје снаге и стваралаштво а не у томе да ли ће добро савладати материју.
Тимска настава	Темељи се на самосталном раду тимова наставника и ученика и смењивања пленарног и групног (тимског) рада.
Микро настава	Остварује се у врло кратким наставним јединицама од 5 – 10 минута и у групи до осам учесника. Погодна је за обраовање и стручно усавршавање наставника.

Листа коју смо навели налази се на образовном web порталу.

22. ЕКО ПРОГРАМ

22.1. ПЛАН АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЕКО ПРОГРАМА

Одабрана теме за реализацију Еко програма су

Интердисциплинарни приступ настави ће бити реализован кроз све три теме: Вода, Енергија, Отпад. (Наставници и учитељи у својим оперативним плановима мапирају наставне јединице на задате теме за реализацију приступа: Вода, Енергија и Отпад.

На основу мапираних наставних јединица сачињава се план држања часова а затим се часови реализују.

У Дневнику образовно-васпитног рада евидентирају се одржани часови у напомени (ИП за Еко програм- интердисциплинарни приступ)

Активности (задачи)	Начин и поступак реализације	Носиоци активности	Динамика
Упознавање ученика са планом активности Еко програма	Организовање предавања (презентације) Еко- програма за све ученике, са циљем да се ученици упознају са предстојећим активностима, значајем и начином сакупљања, разврставања и одлагања отпада у школи и околини као и са друге две теме а то су: Енергија и Вода.	Координатор пројекта	Новембар

<p>Повезивање са локалним удружењем „Еко Ибар“ Краљево</p>	<p>Контактирати представнике удружења, на састанку урадити СВОТ анализу, и направити план активности за сарадњу који ће бити саставни део Еко програма (дат као прилог) а затим реализовати заједничке активности-акције, радионице...</p>	<p>Координатор и чланови Еко-одбора, према плану сарадње одредиће се и носиоци конкретних активности.</p>	<p>У току реализације програма</p>
<p>Повезивање са ЈКП “Чистоћа“ Краљево</p>	<p>Контактирати представнике предузећа, направити план активности (држање радионица, предавања, набавка канти за одлагање отпада, прикупљање и предаја ПЕТ амбалаже, набавка садног материјала...) реализовати активности из плана</p>	<p>Контакт остварује координатор Еко програма, за израду плана активности задужени су чланови еко одбора као и за реализацију активности.</p> <p>За прикупљање (свакодневно), складиштење(свакодневно) , предају пет амбалаже (у зависности од количине а по договору са предузећем) у матичној школи задужен је домар у сарадњи са учитељима и одељенским стрешинама и помоћним особљем (који координирају рад ученика) У издвојеним школским местима носиоци активности су помоћни радници у сарадњи са учитељима и ученицима.</p>	<p>У току школске године</p>
<p>Учествовање у „Еко пакет“ пројекту</p>	<p>Сакупљање тетрапак амбалаже, учествовање у креативном конкурс на тему“ Биодиверзитет“ Организовање радионица о рециклажи</p>	<p>Носиоци активности (ментори) у млађим разредима су учитељи а у старијим разредима наставница биологије, наставница техничког образовања и наставница</p>	<p>Од 10.октобра до 31.марта –конкурс Радионице ће бити реализоване по договору са представницима</p>

	тетрапак амбалаже	ликовне културе.	удружења „Амбасадори одрживог развоја и животне средине“ уколико наша школа буде одабрана за реализацију радионица.
Учествовање у пројекту „Велики лов на биљке“	Школа је пријављена за учествовање у пројекту „Велики лов на биљке“ и пројекат ће се реализовати у складу са упутствима и приручницима са интернета.	Носиоци активности су учитељи од првог до четвртог разреда у матичној школи и учитељи из издвојених школских места.	У току школске године и за време трајања пројекта
Учествовање у пројекту „Свака лименка се рачуна у Еко школама“	Школа је неколико година учествовала у пројекту Рикен фондације „Лименка по лименка“ с обзиром да се преко Еко школа пројекат наставља, наша школа ће и даље учествовати у пројекту.	Носиоц активности је професор информатике. Ученици прикупљају лименке свакодневно, а предаја се врши кад се прикупи одговарајућа количина с обзиром на број ученика и удаљеност школе од града. Еко одбор школе разматра могућност набавке механичке пресе за лименке.	Пресек стања-крај децембра, а коначни обрачун до 15.маја У току школске године ученици скупљају лименке, предају и прикупљају се потврде.
Енергетска ефикасност	Учествовање у пројекту „Енергетска ефикасност у Еко школама“ Програм има за циљ подизање свести код ученика о важности и значају енергетске ефикасности.	Еко одбор	У току школске године
Циркуларна економија	Учествовање у пројекту „Циркуларна економија“ са циљем да се све интересне групе упознају са концептом циркуларне економије тј са идејом да се	Еко одбор	У току школске године

	индустријска производња заснива на обновљивости материјала, искоришћавању обновљивих извора, смањењу/елиминацији употребе хемикалија, смањењу стварања отпада. Додатна вредност производа се задржава што дуже у животном циклусу и не ствара се отпад.		
Као потрошач буди део промена			
Сакупљање и раздвајање отпада у школи	У школи ће се вршити прикупљање и примарна селекција отпада. Набавити кутије за скупљање (одлагање) искоришћеног папира и корпе за органски отпад, поставити их у сваку учионицу, ходнике, холове. Набавка канти за одлагање ПЕТ амбалаже, стаклене амбалаже, тетрапак амбалаже. Набавка кутија за лименке.	Сви ученици и сви запослени.	Током целе године
Организовање ликовног и литерарног конкурса на нивоу школе“ Рециклажа је кулажа“	За крај Еко године, школа расписује ликовни и литерарни конкурс“ Рециклажа је кулажа“ а најбољи ликовни и литерарни радови биће награђени и истакнути на пануу школе.	Наставник српског језика, наставница ликовне културе и сви учитељи.	До краја полугодишта сваке школске године
Уређење Еко кутка и израда зидних Еко	У задњем делу школског дворишта формиран је Еко кутак	Ученици старијих разреда са наставницом биологије и ликовне културе уређује	У току школске године

новина	<p>са лековитим и зачинским биљем, садницама ароније, рибизле... У Еко кутку ученици ће засадити мини баште у палетама, додаће се још лековитог и зачинског биља, нове саднице воћа, необичног дрвећа... Еко кутак ће служити и за држање часова Света око нас, природе и друштва, чувара природе, биологије. Еко новине ће уређивати еко патроле (литерарни и ликовни радови, изложбе пресованог лековитог, зачинског биља, фотографије различитих активности, извештаје еко патроле...</p>	<p>зидне Еко новине на месечном нивоу, а ако има активности за приказивање и више пута месечно. За уређење Еко кутка задужени су учитељи млађих разреда са својим ученицима.</p>	
Увођење Еко-патроле и вођење еколошког дневника	<p>За контролу и праћење рада на одређеној теми или активности а у сарадњи са одељенским старешинама Еко одбор и ученици организоваће Еко патроле. Патроле ће „надгледати“ поступање осталих ученика, али и одраслих и о томе ће водити Еко дневник. (Еко одбор ће урадити распоред рада, задужења, начин бележења и број чланова Еко патрола у односу на број и врсту активности.) Еко патроле ће чинити по 3 ученика из сваког одељења од 5. до 8. разреда</p>	Еко одбор	У току школске године

Чишћење и уређење школског дворишта и одабраних јавних површина	У складу са временским условима организоваће се акције чишћења школског дворишта, прикупљање смећа поред пута од школе до аутобуског стајалишта и канала испред школе	Еко одбор, сви учитељи и наставници	У току школске године
Организовање и реализација Пројектног дана школе	По одлуци одбора Еко школе од 25.9.2017. године ,25. априла 2018.одржаваће се Пројектни дан – Дан Еко-школе.	Наставничко веће ће донети одлуку о организацији радионица и договориће се о начину презентовања родитељима и другим гостима. За реализацију пројектног дана биће задужени Еко одбор наставници и учитељи који су тог дана у школи.	25.април
Организовање тематске недеље „Зелене вибрације“	Тематска недеља на нивоу школе у оквиру које се и одржава пројектни дан Еко школе. Читав низ активности, часова, радионица, везаних за заштиту животне средине, отпад, рециклажу... Приредба и презентовање Еко школе... Зелени сајам Предавања о рециклажи, организовање Креативне рециклаже где ученици уз слушање музике израђују инструменте, слике од рециклираних материјала,употребне предмете... (пластична, стаклена, картонска амбалажа, електронски отпад, осликавање стакла, израда стаза од коре дрвета) На Зеленом сајму врши	Еко одбор	Април-мај сваке школске године, у зависности од временских услова

	се «продаја» родитељима, наставницима..(плаћање се врши садницама,семеном за цвеће..)		
Повећати наставну вредност подручја израдом школске компостане и кућица за птице.	У циљу заштите и очувања животне средине, сакупљања и раздвајања отпада направити компостану у школском дворишту. Ученици на часовима техничког израђују кућице за птице, а на часовима ликовног их украшавају, боје... затим постављају кућице на дрвеће у школском дворишту.	Носилац активности за прављење компостане биће домар и чланови Еко одбора са ученицима осмог разреда. Носиоци активности за кућице за птице су наставница техничког и наставница ликовне културе са ученицима седмог разреда.	
Организовање сарадње са другим Еко школама у Краљеву.	Посете школама у окружењу и размена искустава, договори о сарадњи, заједничким активностима... посете нашој школи	Директор школе и чланови Еко одбора, ученици седмог и осмог разреда.	У току школске године
Обележавање светског дана образовања о заштити животне средине	Ученици добијају истраживачке задатке и припремају паное, презентације, литерарне и ликовне радове на задату тему и презентују другим ученицима, члановима вршњачког тима, ученичког парламента	Наставница биологије и ученици осмог разреда	26.јануар
Обележавање свеског дана врабаца	Цртежи, литерарни радови, песмице о врапцима, израда паное и приредба ученика првог и другог разреда о врапцима.	Учитељице које воде први и други разред и ученици првог и другог разреда из матичне школе и издвојених одељења.	20.март
Обележавање светског дана шума, светски дан садње	Цртежи, литерарни радови, песмице о шуми, паное о различитим шумама, ретко и необично дрвечу, загонетна	Учитељице и ученици млађих разреда. Васпитачица и предшколци и учитељице са својим ученицима реализују	21.март ако временски услови дозволе тог дана би требало засадити школске баште у палетама.

	питања... квиз-асоцијације... „Засадимо школске баште“ – садња поврћа	активност“ Засадимо школске баште“	
Обележавање дана зелених планина	Ученици добијају истраживачке задатке и припремају паное, презентације, литерарне и ликовне радове на задату тему и презентују другим ученицима, члановима вршњачког тима, ученичког парламента	Наставница географије са ученицима седмог разреда	7.мај
Обележавање дана заштите животне средине	Презентација за родитеље, представнике удружења пензионера, жена и представнике месне заједнице о активностима у школи и важности очувања и заштите животне средине.	Представници ученичког парламента и Еко одбора.	5.јун
Обележавање светског дана очувања озонског омотача	Ученици добијају истраживачке задатке и припремају паное, презентације, литерарне и ликовне радове на задату тему и презентују другим ученицима, члановима вршњачког тима, ученичког парламента	Наставница географије, наставница биологије, са ученицима осмог разреда.	16.септембар
Обележавање светског дана захвалности за плодове земље.	Израда паноя на нивоу одељења на задату тему, ликовни и литерарни радови и изложба плодова у холу школе.	Одељенске старешине и ученици од првог до осмог разреда.	10.октобар
Обележавање европске недеље	У циљу обележавања европске недеље рециклаже отпада	Еко одбор	Од 29.новембра...

рециклаже отпада	организовати радионице рециклаже у школи и направити изложбу.		
Обележавање краја еколошке године и дочека Нове еколошке године	Правимо Еко јелку у холу школе са украсима који су израђени рециклирањем, од старог папира правимо папир и честитке. Шаљемо новогодишње Еко честитке са порукама о очувању природе, рециклажи ...	Учитељи и наставница ликовне културе са ученицима од првог до осмог разреда	Децембар
Праћење реализације Еко програма	Израда листе за праћење реализованих активности, вођење Еко Дневника, прикупљање извештаја и фотографија о реализованим активностима...	Чланови Еко одбора и Еко патроле	У току школске године
Реализовати размену професионалн их искуства са другим школама на међународном нивоу, кроз е twinning или пројекте мобилности Еразмус +	Представници школе (наставници, учитељи) учествују у реализацији пројеката.	Наставници, учитељи	У току сваке школске године
Израда финалног извештаја	Израда извештаја	Еко одбор	На крају сваке школске године

23. ДИГИТАЛНА СТРАТЕГИЈА ОШ“ОЛГА МИЛУТИНОВИЋ“ ГОДАЧИЦА ДО 2023.г.

У складу са Развојним планом школе и дефинисаним приоритетима у области Ресурси (Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима) **циљ је да наставници примењују стечена знања из области у којима су се усавршавали и да на основу резултата самовредновања унапређују свој рад.**

У школи је основан Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе и један од задатака овог тима јесте да пружа помоћ наставницима ради унапређивања квалитета у области Наставе и учења.

С обзиром да је једна од кључних компетенција за целоживотно учење ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА а наставници у складу са Законом и Правилником о стандардима квалитета рада школе имају обавезу да ту компетенцију развијају код ученика, те да и сами буду дигитално компетентни (на основу Оквира дигиталних компетенција) , Тим за унапређивање квалитета рада школе је осмислио дигиталну стратегију.

Начела израде дигиталне стартегије:

1. Сагледавање правих разлога дигитализације

Створити културу која се не плаши неуспеха, уводити иновативне моделе рада, у потпуности прихватити технологију и искористити невероватне могућности дигиталног доба.

2. Ставити ученике на прво место

Мисија наше школе је да континуирано доприноси већој успешности ученика у складу са њиховим могућностима. Створити услове да сваки ученик у складу са способностима и интересовањима развија своје дигиталне компетенције.

3. Поставити реалне (остварљиве) циљеве.

Школа не треба да се труди да постигне превише, јер то доводи до неуспеха. Потребно је тежити једноставној ефикасности, наглашавати функционалност а не форму.

4. Добро искоришћавање података

Подаци са дигиталних портала, дигитална технологија и друштвене мреже, корисни су само ако служе за побољшање квалитета наставе, учења и рада школе уопште.

5. Вршење мерења

Уз помоћ СЕЛФИ платформе мерити дигиталну зрелост школе и тестирати да ли дигиталне иницијативе дају учинак какав се очекује

6. Размишљање о људским ресурсима

За развој школе нема ничег важнијег од људских ресурса, тј. правог људског капитала. Никаква дигитална стратегија не може помоћи школи, без људи који ће то припремити.

7. Спремност за промене

Дигитална технологија је у 21. веку неизбежна и стално присутна у свим областима човековог живота и рада. Али нове технологије, попут интернет ствари, доводиће до још већих промена, и школа, почев од руководиоца, преко наставника и ученика, мора бити спремна за промене.

8. Водити се мисијом школе

Мисија наше школе је да континуирано доприноси већој успешности ученика у складу са њиховим могућностима и да се искористе знања, могућности и вештине свих интересних група ради побољшања и одржавања квалитета рада школе.

9. Водити се визијом школе

Визија наше школе је трансформација школе у организацију која учи, заједницу која подстиче и инспирише међусобну сарадњу на унапређењу педагошких процеса, наставе и рада школе уопште, вредновањем постојеће праксе и разменом знања и искуства.

10. Креирати дигитални стандард

Потребно је да школа буде прожета дигитализацијом, да наставници и ученици буду дигитално описмењени и да то користе са ентузијазмом, и потребно је да ентузијазам и квалификације преносе на друге (учимо једни од других) што је у складу са визијом наше школе.

1. Упознавање наставника са Оквиром дигиталних компетенција- Наставник за дигитално доба

Оквир је креиран са циљем да подржи наставнике у процесу интеграције дигиталних садржаја у свакодневну праксу. Наставници ће документ користити за процену сопствених вештина као и за идентификацију наредних корака свог стручног усавшавања.

2. Организовање потребних обука на нивоу школе на основу анализе наставничких компетенција

У циљу побољшања дигиталних компетенција наставника у школи је организована обука“Мултимедијлни садржаји у функцији образовања“ која је садржала теме које се односе на рад на Google-у, сервис Slideshare, рад са интерактивним таблама, MozaBook, интерактивни онлајн ресурси- MozaWeb, формирање електронског портфолија, интерактивни онлајн квиз Kahoot итд.

Након што наставници проуче Оквир дигиталних компетенција и изврше самовредновање , обуке организовати у складу са потребама и могућностима школе.

3. Упознати наставнике са Дигиталном стратегијом школе

На седници наставничког већа и путем мејла, наставнике обавестити да је школа израдила Дигиталну стратегију и да су у обавези да се упознају са истом. У прилогу мејла послати им документ.

4. Опремање школе рачунарима за административне потребе и потребе наставе

У наредном периоду школа ће обезбедити 3 компјутера и два лап топа који ће се користити у администрацији и за потребе наставе. Тим за обезбеђивање квалитета израђује пројекте за набавку дигиталних технологија (компјутера, интерактивне табле, лап топови, модеми, видео бимови...) путем донација.

5. Интеграција дигиталних садржаја у свакодневну праксу

У нашој школи је заступљена употреба дигиталне технологије, али ћемо тек уз помоћ Селфија видети колика је дигитална зрелост школе. Међутим, за сада нам је циљ да повећамо употребу дигиталних технологија у настави за 25%

6. Креирање подстицајног окружења за учење

У сврху побољшања квалитета наставе и креирања подстицајног окружења, наставници креирају и користе дигиталне наставне материјале, користе интерактивне онлајн ресурсе, интерактивни онлајн квиз интерактивне табле (када буду набављене). Примена научног са обуке“Мултимедијални садржаји у функцији образовања. Ученици креирају презентације, снимају филмове, проналазе информације, раде на одређеним пројектима.

7. Дељење ресурса са другим наставницима у школи и изван школе кроз онлајн системе за сарадњу

Наставници континуирано комуницирају са другим наставницима у школи и изван школе како би дошли до интересантних материјала за наставу и учење или поделили материјале које су сами развили. Наставници су прошли обуку за дељење путем веб сервиса Slideshare.

8. Повезивање са сервисима и стручњацима изван учионице

Видео –конференције са спољним стручњацима или приступање онлајн подацима.

Формирање листе дигиталних алатки и листе стручњака који се циљано позивају како би се креирало богатије окружење за учење.

Ученици припремају питања за стручњаке у вези са темом на којој раде или их посебно интересује(приступање друштвеним мрежама, страницама, сајтовима, блоговима, или званичним презентацијама музеја, истраживачких института...)

9. Коришћење дигиталних технологија за рад изван школског окружења(укључујући ваннаставне и ваншколске активности)

Наставници уобличавају наставна средства и помагала, прилагођавају праксу и омогућавају ученицима приступ ресурсима за учење изван школе.

10. Непрекидна подршка наставницима

Компетенције наставника су суштински важне за читав процес прожимања школе дигитализацијом. Наставницима је неопходна непрекидна подршка да би развијали своје вештине у складу с трендовима развоја. Школа има задатак да реализује потребне обуке, што омогућава наставницима и учитељима да стекну потребна знања. Реализацијом обуке у нашој школи, подigli смо ниво компетенција . Сада своја знања наставници треба да интегришу у наставну праксу. Осим тога, наставници се морају и сами усавршавати тако што ће користити друге доступне изворе информација и подршку из окружења, и развијати међусобну сарадњу, те учити једни од других.

11. Предавања за ученике о сигурности на интернету

Наставници морају бити упознати са етичким принципима којима треба да се руководе при безбедном коришћењу интернета и да у ту сврху воде рачуна о безбедности својих ученика. За ученике организовати посебна предавања о безбедности на интернету.

12. Праћење напретка ученика и прилагођавање садржаја и временске динамике у складу са ученичким потребама

Наставници прате напредак ученика и стичу увид у њихове вештине, а затим осигуравају довољно диференцирану наставу прилагођену брзини рада и могућностима ученика.

Ученици уче брзином, која им највише одговара, пролазе кроз материјале за учење- неки ученици могу брже да долазе до нових материјала који за њих представљају изазов, а ученицима, којима је потребно више времена, омогућавати да се врате на градиво са којим су имали тешкоће.

13. Фејсбук страница наше Еко школе

Администратори странице редовно приказују активности у школи на фејсбук страници наше Еко школе.

14. Стављање у функцију и редовно ажурирање школског сајта

Тим за школски сајт израђује сајт и редовно ажурира податке.

15. Израдити школски блог

У циљу презентовања занимљивости које се дешавају у нашој школи и примера добре праксе израдити школски блог. У складу са интересовањима наставника, они могу израдити сопствене блогове, а могуће је укључити ученике у складу са њиховим интересовањима.

16. Вођење електронског потфолија

Наставници су регистровани на веб сервису Портфолио наставника и ученика и потребно је да ажурирају податке у Електронском портфолију ради једноставнијег планирања и извештавања о професионалном развоју и стручном усавршавању.

17. Школски YouTube канал

У схвру медијског представљања школе, дељења и размене видео материјала, основати YouTube тим школе који ће реализовати дате активности.

18. Коришћење Селфи платформе за вредновање дигиталне зрелости школе

У циљу вредновања дигиталног потенцијала наше школе, школски Селфи тим израђује план вредновања и спроводи поступак, те врши анализу датих резултата. На основу анализе израђује се План унапређивања квалитета по датим областима.

19. Електронски дневник

Уз сарадњу са надлежним министарством, школа уводи електронски дневник у складу са могућностима. Школски координатори су прошли обуку за Електронски дневник, и њихов задатак је да пренесу своја знања осталим наставницима и учитељима тј. да одрже обуку на нивоу школе.

20. Комуникација са родитељима

Да би се родитељи максимално укључили у живот свог детета у школи предности дигиталне технологије се у ту сврху могу максимално искористити, од израда презентација и филмова за родитеље, преко раличитих обавештења, чланака на социјалним странама, до приступа електронском дневнику.

24. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ ОБОГАЂЕНОГ ЈЕДНОСМЕНСКОГ РАДА

На основу Решења и Одлуке министра просвете о остваривању различитих модела програма и активности у једносменској организацији рада са циљем пружања додатне образовно-васпитне подршке у учењу и развоју ученика у нашој школи ће се реализовати пројекат обogaђеног једносменског рада.

1.1. МОДУЛ 1

Област деловања ¹	Подршка ученицима
Назив активности ²	Подршка у учењу и развоју ученика који похађају наставу по ИОП-у
Циљеви и очекивани исходи активности ³	<p>Подршка у учењу и развоју ученика који похађају наставу по ИОП-у има за циљ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да пружи помоћ и подршку ученицима из осетљивих група да без обзира на материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и васпитања. 2. Да обезбеди функционисање система подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима. 3. Да сваки ученик у школи доживи успех у складу са својим могућностима као и да ученици који добијају додатну образовну подршку постижу очекиване резултате на завршном испиту у односу на индивидуалне циљеве/исходе учења. 4. Циљ је усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама детета и ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет постигнућа. <p>Компетенције које се развијају кроз овај вид подршке су: комуникација на матерњем језику, учење учења, друштвене и грађанске компетенције.</p>
Опис активности ⁴	<p>Реализација ове активности се планира четири пута седмично у матичној школи</p> <p>- два пута са ученицима који похађају наставу по ИОП-у у млађим разредима</p>

	<p>- два пута са ученицима из старијих разреда уз обавезну идентификацију и рад са даровитим ученицима, након одржаних часова редовне наставе.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Индивидуализовани и диференцирани рад са ученицима 2. Указивање на значај самосталности у раду, на значај постављања циљева у учењу, учење учења (методе и технике учења) кроз презентације и радионице 3. Учење кроз игру (НТЦ приступ у раду са ученицима) 4. Активности које доприносе развоју говора, фине и грубе моторике кроз ликовне и физичке активности) <p>Динамика: Два пута седмично по 45 минута са ученицима млађих разреда и два пута седмично по 45 минута са ученицима старијих разреда</p>
Циљна група којој је намењено ⁵	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ученици од 1. до 4. разреда. 2. Ученици од 5. до 8. разреда.
Носиоци активности ⁶	1. Стручни сарадник-психолог
Место реализације ⁷	У зависности од потреба ученика и специфичности, активности се реализују у типским учионицама, библиотеци, кабинету за информатику, у школском дворишту...
Потребно ангажовање извршилаца ⁸	Додатно ангажовање психолога за 20%
Исхрана ученика ⁹	Родитељи обезбеђују ужину, а ако се укаже потреба за додатним оброком, школа би се обратила локалној самоуправи.
Процена обухвата ученика ¹⁰	Најмање 7 ученика од којих 5 са тешкоћама у учењу (већ имамо ИОП1 у другом разреду-1 ученик, ИОП2 у четвртом разреду-1 ученик, ИОП2 у петом разреду- 1 ученик; у будућем првом, према процени приликом тестирања 2 ученика ће бити препоручено за мере индивидуализације и план је да се укључи најмање 2 ученика за подршку даровитима)
Додатни ресурси ¹¹	Школа ће обезбедити потребне ресурсе за реализовање активности (дидактички материјал и наставна средства)
Додатне напомене ¹²	Школа се налази у потпуно природном окружењу (на обронцима Гледићких планина) које користи за организовање и реализацију различитих активности (шетње, „Лов на биљке“ реализацију активности Еко програма). Као међународна Еко школа реализујемо

	велики број активности по којима смо препознати међу Амбасадорима одрживог развоја. У односу на укупан број ученика у школи (120) већина ученика користи превоз (у наредној години очекујемо око 80 ученика који ће користити превоз). За сада су обезбеђене линије за превоз ученика (долазак и повратак из школе након редовне/допунске и додатне наставе) а по потреби ће ученици користити и аутобуски превоз редовних линија Годачица –Краљево уз потребно ангажовање родитеља.
--	---

МОДУЛ 2

Област деловања ¹	Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима (Школа подржава иницијативу и развија предузетнички дух)
Назив активности ²	Пројектна настава и предузетништво кроз интердисциплинарни приступ/тематску наставу
Циљеви и очекивани исходи активности ³	Пројектна настава и предузетништво кроз интердисциплинарни приступ/тематску наставу ; оснивање и рад ученичке задруге има за циљ развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије. Исходи: 1. ученици ће бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице; 2. ученици ће бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима; 3. ученик покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха; 4. ученик остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности. 5. ученик је мотивисан и зна да истакне своје добре особине које су важне за обављање школских и радних задатака и користи CV и мотивационо писмо да опише своје компетенције, жеље и очекивања; 6. ученик зна да постави реалне циљеве и на основу датих могућности, уме да планира и проналази начине њиховог остваривања.
Опис активности ⁴	Пројектна настава и предузетништво кроз интердисциплинарни приступ/тематску наставу ;

	<p>оснивање и рад ученичке задруге Реализација ове активности се планира кроз програм:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подршка иницијативи и развијању предузетничког духа 2. Програм пројектне наставе 3. Интердисциплинарни приступ и тематске недеље 4. Оснивање и рад Ученичке задруге <p>Динамика – два пута седмично у матичној школи и једном седмично у издвојеним одељењима. Трајање у току дана – до два сата. Начин организације – након часова редовне наставе се организује рад Ученичке задруге; Интердисциплинарни приступ и тематске недеље ће се реализовати у оквиру редовне наставе; Рад на пројектним задацима ће се реализовати након часова редовне наставе. Посебне специфичности се огледају у томе што је школа стекла статус Међународне Еко школе и већ неколико година реализује Еко програм који се огледа не само у очувању и заштити животне средине већ и у низу пројектних активности, прикупљања отпада, примарне селекције истог, продаје, рециклаже, организовања сајмова здраве хране, продајних изложби предмета од рециклираних материјала. Рад Ученичке задруге би се организовао у складу са Правилником о Ученичким задругама са циљем подстицања развијања позитивног односа ученика према раду и професионалне оријентације, повезивање наставе са светом рада, развијање свести о одговорности за преузете обавезе, као и развоја позитивног односа према тимском раду и предузетништву.</p>
Циљна група којој је намењено ⁵	-ученици од 1.-4. разреда у матичној школи и издвојеним одељењима -ученици од 5.-8. разреда - Поред ученика и наставника у рад ученичке задруге биће укључени и родитељи.
Носиоци активности ⁶	Пројектна настава и предузетништво кроз интердисциплинарни приступ/тематску наставу ; оснивање и рад ученичке задруге- наставник историје и наставник информатике у складу са њиховим компетенцијама за дате области
Место реализације ⁷	-типске учионице, школско двориште, локални ресурси (школе, удружења и мала предузећа са којима је школа склопила меморандуме о сарадњи)
Потребно ангажовање извршилаца ⁸	Пројектна настава и предузетништво кроз интердисциплинарни приступ/тематску наставу ; оснивање

	и рад ученичке задруге: наставник историје 10% и наставник информатике 10%
Исхрана ученика ⁹	Родитељи обезбеђују ужину, а ако се укаже потреба за додатним obroком, школа би се обратила локалној самоуправи.
Процена обухвата ученика ¹⁰	Из досадашњег искуства у реализацији пројектне наставе, интердисциплинарног приступа и тематске наставе били би обухваћени сви ученици школе; оснивање и рад ученичке задруге (најмање 15 ученика млађих разреда и 20 ученика старијих разреда)
Додатни ресурси ¹¹	Потребно је купити додатни школски намештај(столице, клупе, катедре, 25 клупа и 50 столица, 2 катедре, 1 рачунар за библиотеку, 3 ормара, полице за библиотеку). Ове ресурсе ћемо покушати да обезбедимо уз помоћ локалне самоуправе или путем донација.
Додатне напомене ¹²	Школа се налази у потпуно природном окружењу (на обронцима Гледићких планина) које користи за организовање и реализацију различитих активности (шетње, „Лов на биљке“ реализацију активности Еко програма) Као међународна Еко школа реализујемо велики број активности по којима смо препознати међу Амбасадорима одрживог развоја. У односу на укупан број ученика у школи (120) већина ученика користи превоз (у наредној години очекујемо око 80 ученика који ће користити превоз). За сада су обезбеђене линије за превоз ученика (долазак и повратак из школе након редовне/допунске и додатне наставе) а по потреби ће ученици користити и аутобуски превоз редовних линија Годачица –Краљево уз потребно ангажовање родитеља.

МОДУЛ 3

Област деловања ¹	Здрави стилови живота
Назив активности ²	Здравствено –васпитне активности (стицање вештина уравнотежене исхране, правилног и неправилног држања тела и пружање прве помоћи)
Циљеви и очекивани исходи активности ³	Циљеви ових активности односе се на развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности. Исходи и компетенције: 1. ученици ће бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању ;

	<p>2. ученик познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране(редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране;</p> <p>3. ученик познаје основне карактеристике неких болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције, личне хигијене и хигијене простора;</p> <p>4. ученик познаје могуће последице болести зависности; препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите, предвиђа и избегава опасне ситуације, познаје начине пружања прве помоћи и својим понашањем промовише здравље и сигурност</p>
Опис активности ⁴	<p>Реализација ових активности се планира:</p> <p>-два пута седмично, једном у матичној школи и једном у издвојеном одељењу, тако да се у издвојеним одељењима реализује сваке друге седмице. Ради се са ученицима млађих и старијих разреда, након редовне наставе.</p> <p>Реализоваће се :</p> <p>1. План промовисања здравих стилова живота који је саставни део Годишњег плана рада школе (организовање спортских игара, предавања о значају исхране и физичких активности, организовање групних шетњи, пружање прве помоћи, превенција болести зависности, обележавање светског дана хране и светског дана гладних, октобар-месец здраве исхране и низ активности у којима се акценат ставља на истраживање и рад на пројекту ученика школе)</p> <p>2. Пројекат „Није срамота хранити се здраво“ који уз предавања о здравој исхрани подразумева и практичне вежбе корективне гимнастике, корелацију са Еко програмом и Ученичком задругом.</p>
Циљна група којој је намењено ⁵	<p>-ученици од 1.-8.разреда у матичној школи</p> <p>-ученици од 1.-4. разреда у издвојеним школским местима</p>
Носиоци активности ⁶	-Наставник физичког васпитања
Место реализације ⁷	-типска учионица, хол школе и спортски терен, школско двориште, локални ресурси
Потребно ангажовање извршилаца ⁸	-наставник физичког васпитања -10%

Исхрана ученика ⁹	Родитељи обезбеђују ужину, а ако се укаже потреба за додатним оброком, школа би се обратила локалној самоуправи.
Процена обухвата ученика ¹⁰	-најмање 15 ученика од првог до четвртог разреда распоређених према интересовањима -најмање 15 ученика од петог до осмог разреда распоређених према интересовањима, могућностима и потребама.
Додатни ресурси ¹¹	За реализацију ових активности нису потребни додатни ресурси.
Додатне напомене ¹²	Школа се налази у потпуно природном окружењу (на обронцима Гледићких планина) које користи за организовање и реализацију различитих активности (шетње, „Лов на биљке“ реализацију активности Еко програма) Као међународна Еко школа реализујемо велики број активности по којима смо препознати међу Амбасадорима одрживог развоја. У односу на укупан број ученика у школи (120) већина ученика користи превоз (у наредној години очекујемо око 80 ученика који ће користити превоз). За сада су обезбеђене линије за превоз ученика (долазак и повратак из школе након редовне/допунске и додатне наставе) а по потреби ће ученици користити и аутобуски превоз редовних линија Годачица –Краљево уз потребно ангажовање родитеља.

МОДУЛ 4

Област деловања ¹	Образовна постигнућа
Назив активности ²	Припремна настава за завршни испит према модулима(подршка ученицима у припреми за завршни испит према различитим модулима из матерњег језика и математике)
Циљеви и очекивани исходи активности ³	Припремна настава за завршни испит према модулима(подршка ученицима у припреми за завршни испит према различитим модулима из матерњег језика и математике). 1. Циљ је повећање квалитета и ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању. 2. Циљ је пружање подршке ученицима у припреми за завршни испит и побољшање квалитета у области

	<p>образовна постигнућа у нашој школи;</p> <p>3. Континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси.</p> <p>Ученици ће бити способни да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. изражавају и тумаче идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми, да прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације; 2. да ефикасно и критички користе научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини; 3. умеју да разликују чињенице од интерпретација; примењују математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема. 4. ученици користе податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењују њихову поузданост и препознају могуће грешке; 5. ученик користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их, повезујући их са претходним знањем из различитих области; 6. ученик примењује знање из различитих предмета, искуство стечено изван школе, интелектуалне, емоционалне и социјалне способности у проналажењу одговора/решења у за њега новим ситуацијама које се јављају током учења, као и у свакодневном животу; 7. ученик је мотивисан да реши проблемску ситуацију, истрајава у решавању, проналази/осмишљава решење проблемских ситуација, процењује тачност решења и начин решавања.
Опис активности ⁴	<p>1. Реализација плана припремне наставе за завршни испит кроз различите теме/модуле које су ученици одабрали</p> <p>Реализоваће се два пута седмично за ученике осмог разреда у трајању од 45 минута:</p> <ul style="list-style-type: none"> - један час припремне наставе из математике - један час припремне наставе из српског језика
Циљна група којој је намењено ⁵	Ученици осмог разреда у матичној школи
Носиоци активности ⁶	-наставник математике и наставник српског језика

Место реализације ⁷	-типске учионице
Потребно ангажовање извршилаца ⁸	Додатно ангажовање: наставник математике: 10% и наставник српског језика : 10%
Исхрана ученика ⁹	Родитељи обезбеђују ужину, а ако се укаже потреба за додатним оброком, школа би се обратила локалној самоуправи.
Процена обухвата ученика ¹⁰	15 ученика осмог разреда(то су сви ученици осмог разреда у нашој школи)
Додатни ресурси ¹¹	Додатни ресурси нису потребни за реализацију ових активности.
Додатне напомене ¹²	Школа се налази у потпуно природном окружењу (на обронцима Гледићких планина) које користи за организовање и реализацију различитих активности (шетње, „Лов на биљке“ реализацију активности Еко програма) Као међународна Еко школа реализујемо велики број активности по којима смо препознати међу Амбасадорима одрживог развоја. У односу на укупан број ученика у школи (120) већина ученика користи превоз (у наредној години очекујемо око 80 ученика који ће користити превоз). За сада су обезбеђене линије за превоз ученика (долазак и повратак из школе након редовне/допунске и додатне наставе) а по потреби ће ученици користити и аутобуски превоз редовних линија Годачица –Краљево уз потребно ангажовање родитеља.

МОДУЛ 5

Област деловања ¹	Подршка ученицима
Назив активности ²	1.Самостално учење ученика уз подршку наставника ментора (Подршка стручног сарадника-библиотекара у изради домаћих задатака уз помоћ различитих извора знања) 2. Путујућа библиотека / посете библиотекара издвојеним школским местима уз организовање различитих садржаја и активности као и помоћи у изради домаћих задатака).

<p>Циљеви и очекивани исходи активности ³</p>	<p>Циљ ове активности је обезбеђивање добробити и подршке целовитом развоју ученика; развијање компетенција за сналажење и активно учење у савременом друштву које се мења; развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења.</p> <p>Исходи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ученици ће умети да ефикасно писмено и усмено комуницирају на српском језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима; 2. ученици ће бити функционално писмени; 3. ученици ће бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање; 4. ученици знају како да уче; ученици прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације, ученици одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима. <p>Компетенције за целоживотно учење које ће се развијати код ученика су: комуникација на матерњем језику, комуникација на страном језику, учење учења, културолошка освешћеност и изражавање, а опште међупредметне компетенције су: компетенција за учење, комуникација, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.</p>
<p>Опис активности ⁴</p>	<p>1. Подршка стручног сарадника-библиотекара у учењу, истраживању и прикупљању информација, изради домаћих задатака, изради паноа, плаката на различите теме, уз помоћ различитих доступних извора знања у адекватном простору.</p> <p>Реализација ове активности се планира четири пута седмично</p> <ul style="list-style-type: none"> -два пута седмично у матичној школи (један дан са ученицима млађих разреда а један са ученицима старијих разреда)- време проведено са ученицима зависи од њихових потреба и интересовања, а најмање 45 минута. -два пута у издвојеним школским местима <p>2. Путујућа библиотека / посете библиотекара издвојеним школским местима уз организовање различитих садржаја и активности као и помоћи у изради домаћих задатака).</p> <ul style="list-style-type: none"> -два пута у издвојеним школским местима
<p>Циљна група којој је намењено ⁵</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ученици од 1.-8.разреда у матичној школи -ученици од 1.-4.разреда у издвојеним школским местима.

Носиоци активности ⁶	1. Стручни сарадник-библиотекар
Место реализације ⁷	-школска библиотека, информатички кабинет, у издвојеним местима формира се кутак за библиотеку
Потребно ангажовање извршилаца ⁸	Додатно ангажовање библиотекара за 30%
Исхрана ученика ⁹	Родитељи обезбеђују ужину, а ако се укаже потреба за додатним obroком, школа би се обратила локалној самоуправи.
Процена обухвата ученика ¹⁰	-за „Путујућу библиотеку“ биће обухваћено 20 ученика у издвојеним одељењима. -за самостално учење уз подршку наставника ментора : најмање 15 ученика млађих разреда и 10 ученика старијих разреда у матичној као и 10 ученика у издвојеним школским местима.
Додатни ресурси ¹¹	Потребно је купити додатни школски намештај (столице, клупе, катедре, 25 клупа и 50 столица, 2 катедре, 1 рачунар за библиотеку, 3 ормара, полице за библиотеку). Ове ресурсе ћемо покушати да обезбедимо уз помоћ локалне самоуправе или путем донација.
Додатне напомене ¹²	Школа се налази у потпуно природном окружењу (на обронцима Гледићких планина) које користи за организовање и реализацију различитих активности (шетње, „Лов на биљке“ реализацију активности Еко програма). Као међународна Еко школа реализујемо велики број активности по којима смо препознати међу Амбасадорима одрживог развоја. У односу на укупан број ученика у школи (120) већина ученика користи превоз (у наредној години очекујемо око 80 ученика који ће користити превоз). За сада су обезбеђене линије за превоз ученика (долазак и повратак из школе након редовне/допунске и додатне наставе) а по потреби ће ученици користити и аутобуски превоз редовних линија Годачица –Краљево уз потребно ангажовање родитеља.

XXIV ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

24.1. ПЛАН ЗА ПРАЋЕЊЕ И ПРОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Као инструментариј за праћење и процењивање квалитета школског програма директор и педагог ће сачинити евидентну листу и скалу процене квалитета реализације школског програма.

Наведени инструмент, у ствари чине две различите врсте инструмената.

У првом делу евидентна листа у коју се евидентира извршење одређеног садржаја, задатка, активности... Након евидентирања да је задатак у целини или делимично обављен приступа се процени квалитета.

Скала процене садржи пет степени захтева и то:

1. Веома успешно-ВУ
2. Успешно-УШ
3. Углавном успешно- УГШ
4. Неуспешно-НШ
5. Веома неуспешно-ВНШ

24.1.1 Евидентна листа и скала процене квалитета школског програма

Категорија послова	Фреквенциона евидентна листа			Скала процене квалитета				
	ДА	НЕ	ДЕЛ.	ВУ	УШ	УГШ	НШ	ВНШ
Инвентар садржаја								
Циљеви школског програма								
Наставни план основног образовања и васпитања								
Програми обавезних и изборних наставних предмета по разредима са начинима и поступцима за њихово остваривање								
Програм допунске и додатне наставе								
Програм културних активности школе								
Програм школског спорта и спортских активности								
Програм заштите од насиља, злостављања, занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања ученика								
Програм слободних активности ученика								
Програм професионалне оријентације								

Програм здравствене заштите ученика								
Програми здравственог васпитања								
Програм сарадње са локалном самоуправом								
Програм сарадње са породицом								
Програм излета, екскурзија и наставе у природи								
Програм рада школске библиотеке								
Програм унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на завршном испиту								
Програм инклузивног образовања								
Програм увођења иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика								

24.1.2 Праћење реализације школског програма

Садржај	Начин праћења	Носиоци
Циљеви школског програма	Увид у записнике са наставничких већа и извештаје о остварености циљева и задатака	Тим за израду школског програма
Наставни план основног образовања и васпитања	Увид у дневнике образовно васпитног рада	Одељенске старешине
Програми обавезних и изборних наставних предмета по разредима са начинима и поступцима за њихово остваривање	Увид у записнике са наставничких већа и извештаје о посматраним часовима, увид у дневнике образовно-васпитног рада, увид у планове наставника...	Тим за самовредновање, директор и педагог
Програм допунске и додатне наставе	Увид у дневнике осталих облика образовно-васпитног рада, присуство часовима допунске и додатне наставе, праћење реализације планова наставника за допунску и додатну наставу	Директор и педагог
Програм културних активности школе	Увид у записнике, планове активности, извештаје, фотодокументација,	Директор и педагог
Програм школског спорта и	Увид у записнике, планове	Директор и педагог

спортских активности	активности, извештаје, фотодокументација,	
Програм заштите од насиља, злостављања, занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања ученика	Увид у записнике, планове активности, извештаје, фотодокументација,	Директор и педагог
Програм слободних активности ученика	Увид у дневнике осталих облика образовно-васпитног рада, посматрање часова	Директор и педагог
Програм професионалне оријентације	Увид у извештаје, фотодокументација...	Директор и педагог
Програм здравствене заштите ученика	Увид у књигу обавештења и извештаје о сарадњи	Директор и педагог
Програми здравственог васпитања	Увид у планове, дневнике, посете часовима и ваннаставним активностима на којима се реализује здравствено васпитање	Директор и педагог
Програм сарадње са локалном самоуправом	Увид у дневник директора, извештаје...	Директор
Програм сарадње са породицом	Увид у дневнике, извештаје, фотодокументације	Директор и педагог
Програм излета, екскурзија и наставе у природи	Увид у извештаје и фотодокументација	Директор и педагог
Програм рада школске библиотеке	Увид у документацију	Директор и педагог
Програм унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на завршном испиту	Увид у документацију	Директор и педагог
Програм инклузивног образовања	Увид у документацију	Тим за ИО
Програм увођења иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика	Увид у дневнике, припреме, планове, посматрање часова...	Директор и педагог

Праћење реализације школског програма вршиће се на крају првог и другог полугодишта. Процена квалитета школског програма вршиће се на крају сваке школске године.

А за праћење и проучавање функционисања школског програма користиће се системно-структурално-функционална метода. У оквиру ове методе користе се све истраживачке технике (посматрање, анализа садржаја, анкетаирања, интервјуисање, тестирање, скалирање, социометрија, историја случаја) и њихови инструменти у току једне школске године на основу којих ће се на крају извршити процена квалитета школског програма.